Düzenin Ara Seçim Saldırısı 4
Özelleştirme Saldırısı ve Zonguldak 10
Orta Sayfa Demokratizm ve Kendiliğindencilik Üzerine
Emperyalist Haydutluk 18
PKK: Teslimiyetin Yıldönümü 20

ISSN 1300-3585

Kızıl Bayrak

15 Günlük Sosyalist Siyasal Gazete

7-21 Kasım '94, Sayı:11, Fiyatı:20 000 TL



EKİM DEVRİMİ YAŞIYOR

Ekim bir davadır. Uluslararası işçi sınıfının ve tüm emek dünyasının davası... Marx ve Engels'in düşünsel temellerini attığı bu dava, bir buçuk asır sonra, bugün, hala dipdiri ve canlıdır.

Paris Komünü, bu bir buçuk asırlık tarihin ilk ve en önemli deneyimlerinden biridir. Paris proletaryası, bundan 123 yıl önce, 1871'de devrimci bir ayaklanmayla tahrihte ilk kez bir işçi iktidarı kurmuş, her türlü sömürünün sona erdiği özgürlük ve eşitlik temelinde bir toplumu yaratmaya girişmiştir. Ne var ki Paris proletaryası bu deneyimin ilk olmasının getirdiği hazırlıksızlık ve koşullardaki yetersizlikler nedeniyle ancak 72 gün iktidarını koruyabilmiş ve yenilmiştir. Kısa sürede yenilgiye uğramış olsa da bu ilk işçi iktidarı deneyimi, Paris Komünü, proletaryanın uluslararası mücadelesi açısından yol gösterici bir ışık ve moral kaynağı olmuştur.

Paris Komünü'nden 46 yıl sonra, 1917'de, Rusya'da Ekim Devrimi gerçekleşti. Rus proletaryası çarlığa ve burjuvaziye karşı kararlı bir mücadele yürüterek iktidarı ele geçirdi ve Paris Komünü'nden sonraki ilk işçi iktidarını kurdu. Ve hemen herkesin (bu arada devrime önderlik etmiş pek çok ileri kadronun da) tahmininin aksine uzun süre ayakta kalmayı başardı. Sovyet iktidarının kuruluşu uluslararası sermaye için büyük bir korku, uluslararası proletarya ve tüm emekçi kitleler için bir rehber ve umut kaynağı oldu.

Uluslararası sermaye bu işçi iktidarını devirmek için dışarıdan yoğun bir kuşatma başlattı. İçerideki devrim düşmanlarını aktif olarak destekledi, finanse etti. Her türlü yöntemle devrimi boğmaya çalıştı.

Öte yandan Ekim Devrimi pek çok proleter ayaklanmasını koşulladı, kolaylaştırdı. Sovyet iktidarı bu ilk dönem, işçi ayaklanmalarını elinden geldiğince desteklemeye

Devamı 3. Sayfada

Kızıl Bayrak

Ara seçim: Bir kirli savaş taktiği

Türkiye burjuvazisi yakın zaman önce ara seçime gitme kararı aldı. Bir seçime gidilip gidilmemesi düzen cephesinde uzun süre tartışıldı. Eğer gidilecekse bunun bir erken seçim mi yoksa bir ara seçim mi olması gerektiği üzerinde duruldu. Sonunda bir seçime gidilmesi ve bunun da bir ara seçim olması konusunda bir mutabakat oluştu. Düzen cephesinde bu yönde bir eğilim oluşmasının hangi nedenlere dayandığını "Düzen Ara Seçimden Ne Bekliyor?" başlıklı geçen sayımızın başyazısında özetlemeye çalıştık.

Yine de burada belirtilmesi gereken bazı ek hususlar var. Bilindiği gibi ara seçim sorunu DEP'li milletvekillerinin düşürülmesinden, demek oluyor ki geçen yılın Mart ayından bu yana gündemde. Buna karşın düzen, ara seçimden uzun bir süre ısrarla kaçtı. Bu kaçış için her türlü yöntemi denedi. Bunun en temel nedeniyse bu seçimlerin ağırlıkla Kürdistan coğrafyasında gerçekleştirilecek oluşuydu. Peki öyleyse bugün neden bir ara seçime gidilmektedir?

Bunun nedenlerinden biri, "Düzen Ara Seçimden Ne Bekliyor?" başlıklı başyazıda belirttiğimiz gibi, düzenin işçi ve emekçilere yönelik yeni bir saldırıyı başlatmak zorunda olmasıdır.

Devamı 3. Sayfada

Bir çocuk, bir mağaza ve kapitalizm...

İSMAR Center bir büyük mağaza.

İSMAR'ın sahibi büyük hırsızlardan Muhsin Aslan.

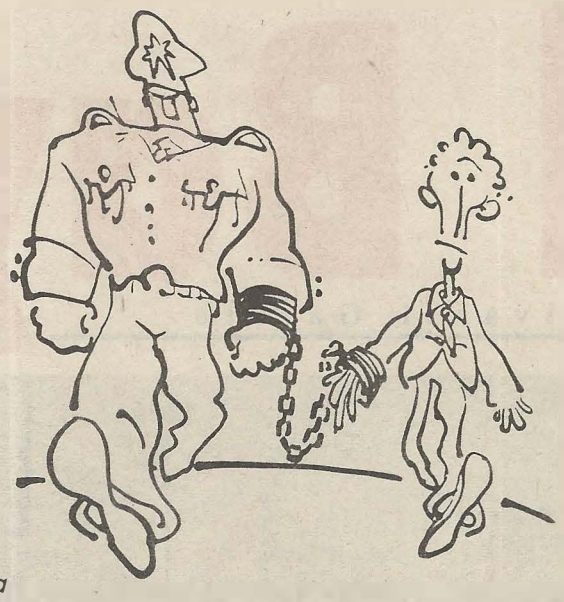
İSMAR'dan kalem alan, çocuklarımızdan bir çocuk... Parasını vermeden kalem alan... Ama cesur bir çocuk. Çocuklarının okul giderlerini karşılayamadığı için intihar eden ana-babalardan daha cesur.

Ne var ki, cesareti cahilliğindendir. Bilmez ki, büyük hırsızların sahasına giremez. Girerse dayak yer... Çengele asılır... Bir yaban hayvanı gibi gelene geçene teşhir edilir.. Polise teslim edilir... "Şerefli" Türk polisinden de alır ağzının payını...

Ama o çocuktur... Cahildir... Bunlarla karşılaşacağını bilmez...

Bilmez ki; çalmak, kapitalistlerin varoluş nedenidir. Çaldıkları bir biçimde geri alınıyorsa, kalem gibi küçük bir şey dahi olsa kıyameti koparırlar. Özellikle de küçük olduğunda. Çünkü küçük şeyler küçüklerce çalınır. Büyük çalanlarsa zaten onlardandır...

Çocuk bilmez ki; kapitalizm yalnızca bir



üretim tarzı değil, ama onun üstünde ve ona uygun kurulmuş tüm bir yaşam tarzıdır.

Bilmez ki; sermayenin temeli hırsızlıktır. Alınterimizi, göznurumuzu çala çala şişen asalak bir sınıftır sermayedarlar.

Bilmez ki; en hızlı, en fazla şişenler diğerlerini de yutarak büyür, büyür ve tekel olur. Sonra her şeyi paylaşırlar aralarında. Fabrikaları, toprakları, denizleri ve insanlarıyla tüm dünyayı...

Bilmez ki; kapitalistlerin "tekel"lerine aldığı sadece maddi zenginlikler değil ama tüm yaşamımızdır. Zenginliğin ve gücün verdiği küstahlıkla el atarlar her şeye.

O derece ki, suç bile onlar tarafından işlendiğinde suç olmaktan çıkar. Canileri kahraman, fahişeleri sultan olur onların. Ama özellikle söz konusu olan hırsızlıksa daha da hassaslaşırlar. Bu alandaki tekellerine sıkı sıkı sarılırlar. Uzmanlık sahalarına kimseleri yaklaştırmak istemezler. Özellikle de yoksulları.

Ama o bir çocuktur. Bilmez tüm bunları ve bir kurşun kalem alır İSMAR'dan.

Çocuk bilmez fakat, Muhsin Aslan gayet iyi bilir. Bilir ki; "Bunların hiç biri yanına kar kalmayacak, ama hiç biri." O yüzden de bir çocuk karşısında bile saldırganlaşır gitgide...

ERBAKAN "KABE"SİNDEN DÖNDÜ

Kapitalist düzenin müslüman savunucusu Erbakan, yakın zaman önce, gayrımüslimlerin ağababası "dünyadaki şer güçlerin başı", "büyük şeytan" ABD'ye doğru kısa bir gezintiye çıktı.

Herhalde yakından tanıdığı Suudi yeşili petrodolarların kaynağında bir araştırma-inceleme yapmak istemiş olmalı ki, yanında partili partisiz İslamcı kapitalistlerden, uzman ekonomistlerden bir heyet de götürdü.

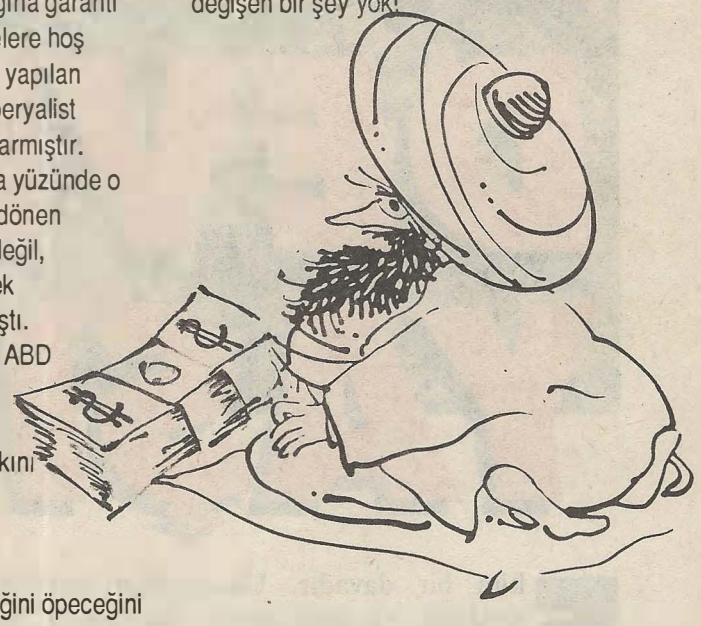
Amacını "ABD'de kundaklanan bir cami konusunda incelemeler yapmak" safsatasıyla açıkladığı gezide nedense, görüşmelerin çoğunu ABD gizli servisleriyle yaptı. Tabi bu görüşmelerin basına açık olan ilk 10-15 dakikalık bölümlerini, "kısa kes de sadede gel" türünden uyarılar da alsa, kundaklanan cami olayına ayırarak görüntüyü kurtarmayı da ihmal etmedi.

Adil düzenin nur yüzlü şampiyonu Erbakan, "büyük şeytan"ABD'nin icazetini almadan adım dahi atamayacağının kuşkusuz farkındadır. Tam da bu yüzden, ABD'ye varır varmaz verdiği demeçlerde RP iktidarında dış borçların düzenli ödeneceği, Türkiye'de istikrarlı (siz onu ulusal ve sınıfsal muhalefetin ezildiği diye okuyun) bir siyasi-ekonomik hayatın kurulacağı sözlerini vermeye başlamıştır. Yanındaki "İslam" ülkeleri temsilcileri ile birlikte, ABD'li Ortadoğu "uzman"larına "bölgemizde yükselen islamcı muhalefeti, müslüman nüfusun emek gücü ve kaynaklarını emperyalizme en iyi ben peşkeş çekerim" mesajını vermiştir. ABD'nin bölgedeki emperyalist çıkarları doğrultusunda çalışacağına garanti vererek, sömürülen kitlelere hoş görünmek için geçmişte yapılan anti-Amerikan, anti-emperyalist demagoji için günah çıkarmıştır.

Tüm bunlardan sonra yüzünde o sırıtkan ifade ile ülkeye dönen Erbakan, pişkince "Biz değil, ABD değişmiştir." diyerek durumu kurtarmaya çalıştı.

Sahi, hangisi değişti, ABD mi, Erbakan mı? ABD, emekçi kitlelere ninni okuyan İslamcıların hakkını her zaman vermiştir. "Anti-emperyalist" Erbakan'sa yılların politikacısıdır. Kimin eteğini öpeceğini çok iyi bilir.

Yanıt açıktır: her iki taraf için de değişen bir şey yok!



Mümtaz Soysal Neyin "bakan"ı

Türkiye burjuvazisi, Türk "ana"sına, Kürt çocuklarını dövmesine ses çıkarmayacak şefkatli ve zengin bir emperyalist eş bulmaya çalışıyor. Yeni dünya düzeninde yokolan cazibesini de yeni makyajlarla tazeleyerek ve diğer taliplerle flört tehdidiyle değerini artırarak geri getirmeye çalışıyor.

Nikahımızı hocaya kıydırır, düğünümüzü Hilton'da yaparız diyor. Kürt çocuklarımızın mezarını evimizin bahçesinde kazarız, gürültü çıkarıp bizi rahatsız etmezler diyor. Yeter ki sen "he" de, her isteğini yaparım, Kürt'ümün/işçimin saçını sana süpürge ederim diyor.

Bu "zifaf"ın hizmetleri için en uygun uşak olarak da Mümtaz Soysal işe alınıyor. Çünkü kemalisttir! Yani hem anti-emperyalist(!), hem de azılı bir ırkçıdır. Sermayenin ipliğinden dokunmuştur ve adeta TC'nin tam da bugünkü ihtiyaçları için biçilmiş sadık bir kemalist kaftan!

Şimdi de bu yeni haysiyet işleri bakanının icraatlarına bir göz atalım:

ABD'ye rağmen(!) İran-Irak'la ilişkileri düzeltme gezileri...

Sonu fiyaskoyla biten Türki cumhuriyetler zirvesi(Rusya'ya nisbet!)...

Büyük ağabey ABD'nin delmesinden heveslenip, Irak ambargosunu delme girişimleri ve Habur sınır kapısının açılması...

ABD dışişleri bakan yardımcısına, dört takla eşliğinde mevlana şiirleri resitali...

Suç ortağı Batı'ya devletin terör hakları konusunda yalancı kükremeler...

Hiç olmazsa yüzde on onurumuz var yaygarası...

Bunların hiç biri anlamsız değil, ama hiç biri onurlu da değil!

Burjuvazinin ulusal onurunun sınırları, ülkenin hangi emperyalist güçlerle birlikte ve hangi fiyattan yağmalanacağı sorunu çerçevesinde çizilmiştir. Bu onursuzluk bu güne kadar emperyalistlere uşaklık etmenin alfabesine öylesine harfi harfine sadık kalmak şeklinde gerçekleştirilmiştir ki, bugün ufak tefek harf ya da ton değişiklikleri bile, Türk halkına sözde onur olarak pazarlanmak istenmektedir. Sermayenin bu sömürgeci düzenini tahkim etmek için giriştiği dış politika manevraları, işçi sınıfının ve Kürt halkının gözünde, onun onursuzluğunu daha da pekiştirmekten başka bir anlama gelmez. Bu toplumdaki onursuzluğun asıl göstergeleri, Kürt halkının kana, Türk emekçilerinin sefalete boğulması gerçeğidir.

İşçi sınıfı, bütün dünyada kapitalist kölelik zincirlerini koparıp atmayı başardığı zaman, hem kendi onurunu kazanacak, hem de tüm insanlık için onurlu bir yaşamın, komünist toplumun yolunu açacaktır. İşte o zaman bu lanet olası kapitalizmin tüm pisliklerini ve bu pisliklerin kendi üzerindeki bulaşıklarını temizlemeyi de başaracaktır. İşçi sınıfı savaşacak, ve mutlaka kazanacaktır...

EKİM DEVRİMİ YAŞIYOR



Baş Sayfadan Devam

lanmaları, kapitalist dünyanın Ekim Devrimi'ni boğma çabalarını sınırlandırdı. Sovyet iktidarının ayakta kalabilmesinde önemli işlevler gördü. Ne var ki ve ne yazık ki, bu ayaklanmaların hiç biri iktidarı ele geçirmek ya da korumak anlamında kalıcı bir zaferle sonuçlanmadı. İktidarı ele geçirmiş olan Rus proletaryası, tek işçi iktidarı olmak anlamında, uzun süre yanlızlığa mahkum oldu.

Yalnız kalmak ve görece geri iktisadi-sosyal koşullar içinde bulunmak Ekim Devrimi'nin en temel açmazlarıydı. Ekim Devrimi'nin, sosyalizmi inşa açısından hiç bir geçmiş deneyime yaslanmadığı da düşünülürse, devrimin güçlükleri daha iyi anlaşılır. İşte bu koşullarda Ekim Devrimi'nin önünde "savaş ve gör" ilkesini benimsemekten başka bir yol kalmıyordu. Artık devrim, başarıların ve bozulmaların el ele gittiği, sonunda bozulmaların galebe çalacağı uzun ve zorlu bir inşa çabasına yönelecekti.

Tüm zorluklara karşın devrim, sosyalizmi inşa çabasında önemi küçümsenemez başarılar elde etti. Ekim Devrimi ortaçağ ilişkilerinin yıkıntıları arasından sosyalizme ilerleyen modern bir toplum inşa etti. Sömürü ilişkilerini önemli ölçüde sınırladı. Ulusların özgür ve eşit bir temelde bir arada yaşamaları alanında dev adımlar attı. Kadınların özgürleştirilmesi doğrultusunda büyük değişimler yarattı. En gelişmişleri de dahil olmak üzere tüm kapitalist ülkelerde milyonlarca insan işsizlik, konutsuzluk, eğitimsizlik, sağlık hizmetlerinden yoksunluk koşullarında kıvranırken Ekim Devrimi, üstelik geri bir ülkede, tüm bu sorunları kısa sürede yaşamsal sorunlar olmaktan çıkardı. Aynı zamanda sömürgeci boyunduruk altında ezilen ulusların bu boyunduruktan kurtulmaları doğrultusunda son derece belirleyici bir rol oynadı. Sermayenin sosyalizme ve tüm insanlık değerlerine yönelik azgın bir saldırı biçimi olan faşizm, Sovyet Cumhuriyetlerinin varlığı sayesinde yenilgiye uğratıldı vb...

Ama tüm bu başarılar ve kazanımlar, yukarıda sözü edilen zorluklar ve onların bozucu etkileriyle içiçe ve birlikte yaşandı. Yüzyüze kalınan bozucu etkiler giderek kazanımları da tehdit etmeye, onları içten içe kemirmeye başladı. Devrimin bu etkileri yenememesi, sonuçlarını ortadan kaldıramaması onların karşısında gerilemesine yolaçtı. Bu süreç, marksizmin temel ilkelerinden ve sosyalizm doğrultusundan sapmayı da beraberinde getirdi, sosyalist yoldan ve ilkelerden uzaklaşıldı. Söz konusu bozucu etkiler kendini en belirgin biçimde enternasyonalizm ve parti/devlet/sınıf ilişkileri alanında gösterdi. Sosyalist sistem giderek bürokratik bozulma ve ideolojik yozlaşma sürecine teslim oldu.

Bu sürecin sonunda, sosyalist sistemin yerini alan bu bürokratik yapılar tümüyle çöktü. Uluslararası sermaye bu çöküşü marksizme ve sosyalizme yönelik yoğun bir ideolojik saldırı için kullandı. Sosyalizm ve marksizmin öldüğü, geçersizliklerinin kanıtlandığı, sosyalizmin zaten insan doğasına yabancı olduğu vb. demogojileri bugün de yoğun bir biçimde kullanılmaktadır.

Oysa Ekim davası gücünü soyut bir inançtan değil, bilimsel bir teoriden, marksizmden almaktadır. Dolayısıyla bu dava, bu bilimsel teorinin temel tezleri, temel iddiaları çürütülmedikçe dipdiri ve güncel kalacaktır. Bugüne kadar marksizme çok çeşitli saldırılar düzenlenmiş, onun tezlerinin geçersizliği çok çeşitli kereler kanıtlanmaya çalışılmıştır. Ne var ki bu hiç bir zaman başarılamamıştır.

Bugünün dünyasında yaşanan olaylar da marksizmi yanlışlayan doğrultuda değil, aksine doğrular niteliktedir. Kapitalizm, üretici güçlerdeki devasa gelişmeye, emek üretkenliğindeki dev ilerlemelere karşın insanlığın hiçbir temel sorununu çözememiştir. Baskı, sömürü, ulusal eşitsizlik, dinsel ve mehzepsel ayrımcılık, cinsel baskı ve sömürü, işsizlik, yoksulluk, açlık, savaşlar, çevrenin korkunç boyutlara varan tahribi, cehalet... Kapitalizm bu temel sorunlardan hiçbirisini çözememiştir. Aksine bizzat kendisi bu sorunların kaynağı durumundadır. Bugün dünyada onbinlerce insan basbayağı açlıktan ölmektedir. Silahlanma giderek daha korkunç boyutlara ulaşmaktadır. Savaşlar, işgaller yine hergünkü gerçekler durumundadır. Dünyanın en zengin kapitalist ülkelerinde bile işsizlik oranı %8-16'lar civarındadır. Yalnızca kapitalizmin "cenneti" olarak gösterilen ABD'de 35-40 milyon insan yoksulluk sınırlarının altında bir yaşam sürdürmektedir. Çevre sorunu bugün insanlık soyunu ölüm/kalım noktasında tehdit eder düzeye ulaşmıştır.

İnsanlığın kaderi bu mu olacaktır? İki yüzyıllık kirli mazisiyle kapitalizmin insanlığı getirdiği nokta, başka bir yer değil, ölüm/kalım noktasıdır. Ya sosyalizm ya barbarlık noktasıdır. Sosyalizm insanlığın kurtuluşu için, bugün hergünkünden daha güncel, hergünkünden daha zorunludur. Bu nedenle Ekim Devrimi'nin mirası 77 yıl sonra hala dipdiri, canlı ve apaydınlıktır.



Kızıl Bayrak

Ara seçim: Bir kirli savaş taktiği

Baş Sayfadan Devam

Ara seçim kararı, bu saldırının en kararlı biçimde uygulanmasının koşullarını yaratmaya dönük bir düzen manevrasıdır.

Ama bu kararın en az bunun kadar önemli bir diğer nedeni daha var. Bu da ara seçimin Kürt ulusal hareketine karşı yürütülen savaşın ihtiyaçları açısından zorunlu bir adım haline gelmiş olmasıdır. Tıpkı 27 Mart yerel seçimleri gibi, bu ara seçim de düzenin bir kirli savaş taktiği ve oyunu olarak gündeme girmiştir.

DEP milletvekillerinin milletvekilliklerinin düşürülmesi ve tutuklanmaları, düzenin aczinin ve kirli yüzünün somut bir göstergesi olmuştu. Sömürgeci sermaye düzeninin bu korsanca tavrı bir yandan tüm Kürt halkı nezdinde burjuva parlementer düzenine ilişkin hayallere ağır bir darbe vurdu, öte yandan sömürgeci devletin kirli yüzünü uluslararası kamuoyu nezdinde teşhir etti.

Düzen, kirli savaşın bu günkü aşamasında, Kürt halkı nezdindeki yıpranmışlığı çok fazla sorun etmiyor. Kürt halkının devrimci mücadelesini ezmeden, etkisizleştirmeden bu alanda kalıcı bir başarı elde edemeyeceğini biliyor. Bu yüzden kirli savaşta, Kürt halkına dönük, bugün öne çıkardığı politika havuç politikası değil, sopa politikasıdır. Bugün Kürt halkını susturmanın yolunun taviz vermekten değil, korkutup sindirmekten geçtiğini düşünüyor. Tavizleri ise ancak buna bağlı olarak ve bu başarıldığı ölçüde gündeme getirmeyi planlıyor.

Kirli yüzünün uluslararası kamuoyu nezdinde teşhir olması ise düzen açısından bu konjünktürde daha ciddi bir zorluk anlamına geliyor. Zira düzen kirli savaşı uzun süreli yürütebilmek için uluslararası emperyalizmin aktif dasteğine ihtiyaç duyuyor. Terörün tek başına çözüm üretmeyeceğini düşünen, uzun süredir terörün reformlarla birlikte yürütülmesi doğrultusunda sömürgeci devlete telkinde bulunan emperyalizm, işin içine bir de bu etmen karışınca, reformlar yapılması doğrultusundaki telkinlerini ve basıncını arttırıyor. Bu tutumunu, hem kendi kamuoyuna yönelik olarak, hem de zaten çözümün buradan geçtiği düşüncesine sahip olması nedeniyle daha belirgin hale getiriyor.

Düzenin ara seçim kararı, bu seçimlere tutuklu DEP milletvekillerini de katma çabası işte bu koşulların ürünüdür. Düzen 27 Mart benzeri bir seçim mizanseni düzenleyerek ve bu mizansene DEP milletvekillerini de alet etmeye çalışarak, yüzüne meşruluk ve demokrasi cilası çekmek amacındadır. Bu bir geri adım değil, eski politikaların meşrulaştırılması çabasıdır. Seçimlerin hangi ortamda ve koşullarda gerçekleşeceği düşünüldüğünde bunun niçin böyle olduğu daha görülür hale geliyor.

2000'i aşkın köyün boşaltıldığı, göçe zorlanan 2 milyonu aşkın ulusal hareket destekçisi kitlenin oy hakkının gaspedildiği, bölgeye gönderilen yüzbinlerce özel savaş görevlisinin oy kullanacağı, sandıkların koruculara ve özel time teslim edildiği, fiilen "açık oy-gizli sayım" ilkesinin geçerli olacağı, Kürt halkının temsilcilerinin propaganda olanaklarının ortadan kaldırıldığı böylesi bir seçim burjuva hukuku açısından bile hiç bir meşruluğa sahip olmayacaktır.

Bu, seçim değil, bir kirli savaş oyunudur. Ve bu oyun 27 Mart öncesi haydutça yöntemlerle gerçekleştirilen devrimci Kürt köylülerine saldırıda bir geri adım değil, bu durumu meşrulaştırma çabasıdır. Kürt halkının parlamentodaki temsilcilerinin yaka paça cezaevine tıkılması eylemine haklılık kazandırma çabasıdır. Emekçi Kürt halkını demoralize etme senaryosudur. Dünya kamuoyu nezdinde kirli savaşın itibarını tazeleme operasyonudur. Emperyalistlerden kirli savaşa daha açık ve daha aktif destek alma gayretidir vb...

Devrimciler bu oyunu görmeli ve boşa çıkartmalıdır. Bu kirli seçime meşruluk sağlayacak her davranış, Kürt halkına yönelik katliam politikasına destek vermekle eşdeğer olacaktır. Önden sonucu belli olan, burjuva hukuku açısından bile herhangi bir meşruiyeti olmayan bu seçimlere katılmak, Kürt halkına yönelik katliam politikasına, işçi ve emekçilere dönük yeni saldırılara meşruluk kazandırmaya hizmet etmek anlamına gelecektir. Bu seçim bu anlamda safları bir kez daha belirginleştirecektir.

Sömürgeci Sermaye Devletinin Ara Seçim Saldırısı

Türk devleti, önce kaçmaya çalıştığı ara seçimleri, emperyalistlerin bu yöndeki talebi sonucunda gündemine almak zorunda kalmış, ama ulusal devrimci harekete yönelik ara seçim saldırısını, emperyalistlerin istekleri doğrultusunda değil, geleneksel inkar ve imha politikasının ihtiyaçları doğrultusunda biçimlendirmiştir. Ara seçimlerle, DEP milletvekillerinin tutuklanması olayının üzerini örterek, ulusal devrimci hareketin legal alanda ve kısmen de parlementodaki mevzilerine yönelik giriştiği saldırısını meşrulaştırmak amacındadır. Devlet, Kürt devrimcilerini ve reformistlerini kazanamıyacakları koşullarda seçime sokmayı ve Kürt halkına sömürgeci vekiller tayin edip, ulusal hareket içinde buradan bir gedik açmayı hesaplamaktadır.



Türk hükümeti daha düne kadar ara seçimlerin gündeme gelmemesi için manevra üstüne manevra yapıyordu. İstifaları kabul etmiyor, milletvekillikleri hukuken düşmüş olanları bile zorla mecliste tutuyordu. Peki şimdi değişen nedir? Meclisten ara seçim kararının çıkmasında emperyalistlerin zorlamalarının belirleyici olduğu söylenebilir. Bu durumda, bu zorlamaların arkasında yatan politikalar üzerinde durmak ve bunu Türk devletinin ara seçim taktiği ile birlikte değerlendirmek gerekir.

Emperyalistlerin Kürt Politikası ve Ara Seçim Taktiği

Emperyalistler Türk devletinin terör politikasını destekliyorlar. Ama bunun yanısıra ulusal devrimci hareketin tasfiyesine hizmet etmek üzere bir takım kültürel hak kırıntılarının verilmesini ya da hiç olmazsa sömürgeci oltanın ucundaki yem olarak sallandırılmasını da talep ediyorlar: "Sadece terör yetmez, çözümsüzlüğünüzü derinleştirir, sizi de bizi de daha fazla çıkmaza sokar. Patlamaya hazır yangın yeri Ortadoğu'nun göbeğinde tutuşan bu özgürlük ateşine bölgesel çıkarlarımız açısından daha fazla tahammül edemeyiz, barış maskeli itfaiyecilerimizin (Arafatlar'ın) işini zora sokar. Kirli savaşı finansa etmede payımıza düşen ekonomik yükü bu kriz koşullarında daha fazla taşıyamayız. Eğer bu tür açık katliamlar ve kaba hukuk ihlalleri sürerse, kirli savaşa verdiğimiz siyasi, iktisadi, askeri destekten dolayı sizinle olan suç ortaklığımız açığa çıkar, demokrat maskesi arkasında gizlediğimiz kirli ve kanlı yüzümüz kendi kamuoyumuzda teşhir olur" diyorlar.

Emperyalist devletlerin son dönemde, Kürt halk kitlelerine yönelik teröre sözde muhalif görünmelerinin arkasında yatan gerçeklik, bu gelinen noktanın, çözümsüzlüğü daha da derinleştiren bir aşamanın ifadesi olmasıdır. Kürt halkını katletmeyin demiyorlar, bu zaten yıllardır yapılıyor ve seslerini çıkartmıyorlar. Ama bir an önce ne yapın ne edin, Kürt sorununun çözümünde(!), artık Kürt halk kitlelerini katletmek zorunda kalmayacağımız bir aşamaya gelmeyi başarın, diyorlar. Bu, aslında Türk devletinin de gelmek istediği ama Kürt halkının direnişi karşısında bir türlü gelemediği bir aşamadır.

Bu noktada, emperyalistlerin Kürt reformistlerine hareket alanını açık tutma, Kürt halkını parlamentarist hayallere bağlı tutma ve bunlara zemin olacak kültürel hak kırıntılarını sömürgeci oltanın ucunda sallama taktiği ile ara seçim zorlamaları arasındaki ilişki üzerinde duralım.

Emperyalistlerle Türk devletinin, ulusal devrimci hareketi tasfiye sorununa yaklaşımlarındaki, taktik ayrılık olarak bile adlandırılamıyacak olan farklılıkları, özellikle, Kürt reformistlerine hareket alanını açık tutmanın ve Kürt halkını parlamentarist hayallere bağlı tutmanın bugünkü gereği konusunu aralarında önemli bir mesele haline getiriyor. Bu çerçevede DEP milletvekillerinin tutuklanması, hele bunun burjuva hukuk kurallarının bile bu kadar kaba bir ihlali temelinde gerçekleştirilmesi, emperyalistler tarafından, Türk devletinin kısa vadeli iç siyasi hesaplarını gözeterek atmış olduğu yanlış bir adım olarak görülüyor.

***

Ulusal hareketin devrimci politikası, emperyalistlerle Türk devletinin yukardaki farklılıkları üzerine dayandırılamaz. Çünkü emperyalistler, bir yandan Kürt reformistlerine legal ve parlamenter hareket alanlarının açık bırakılması gereğini savunurken, bir yandan da, T.C'nin ulusal devrimci hareketin legal ve parlamenter alandaki mevzilerine yönelik saldırısını ve T.C'nin Kürt reformistlerine yönelik, PKK'ye karşı açıktan tavır almaları için yürüttüğü sindirme politikasını da destekliyor.

Burada emperyalistlerin, DEP'lilerin kayıtsız şartsız serbest bırakılmaları ve milletvekilliklerinin iadesi yönünde Türk devletine karşı açık, kesin ve caydırıcı bir tutum geliştirmek yerine, sorunun yeni bir ara seçim ile çözülmesini önermeleri, üzerinde durulması gereken bir noktadır. Evet, emperyalistler bugün, Kürt reformistlerine legal parlamenter alanın açık tutulmasının gerekli olduğu konusunda Türk devleti ile kısmi bir tutum farklılığı içindedir. Ama, PKK'ye karşı açıktan tavır almayan/alamayan reformist eğilimlerin hizaya getirilmesinin gerekli olduğu konusunda da, Türk devleti ile fikir birliği içindedir. Bunun yolu yöntemi konusunda emperyalistler, üzeri daha fazla örtülmüş terör ve baskı biçimlerini uygun görüyor olabilirler. Oysa, DEP'liler şahsında, reformist kesimi sindirmeye ve ulusal devrimci hareketin legal alanda, kısmen parlamentoda varolan mevzilerini dağıtmaya yönelik olarak geliştirilen Mart darbesi, işin özünde, emperyalistler tarafından da kabul ve destek görmüştür. Belli ki emperyalistler, HEP ve DEP deneyimlerinden Türk devletinden farklı dersler çıkartmamışlardır. Tersini düşünmek, emperyalist çözüme ilişkin reformist bir hayal olur.

***

Emperyalistler yukardaki politikalarına bağlı olarak, ara seçimlerin özgürlük hareketinin reformist mezar kazıcılarına hareket alanı açmasına hizmet edebilmesi için, seçimleri Kürt halkının gözünde meşru kılmaya yarayacak asgari demokratik koşulların bulunmasını gerekli görüyorlar. Ulusal devrimci hareketin tabanının oyulmasının kısmi de olsa, ancak bu meşruluk zemininin varlığı koşullarında mümkün olduğunu savunuyorlar. Emperyalistlerin ara seçim politikasına ilişkin farklılıkları, HADEP içindeki reformist kesimin ya da tutuklu DEP milletvekillerinin, hizaya gelmeleri kaydıyla (ya da süreç içinde getirilebilecekleri öngörüsüyle) ara seçimlere sokulması ve Kürt halkının gözünde seçimi meşru kılarak bu saldırının önünü açacak asgari "demokratik"(!) seçim koşullarının sağlanması yönündeki tutumlarıdır.

Devletin ara seçim taktiği, hatasını anlayıp geri adım atması değil, tersine, mevcut reformist eğilimleri sindirme ve ulusal hareket tabanından yeni reformist kesimler devşirme saldırısının yeni bir halkasıdır. Buradaki amaç, ulusal devrimci önderliğe alternatif olacak ve ona karşı cepheden tutum alacak bir reformist Kürt partisine hareket ve manevra alanı açmak, Kürt halkını bu partiye yöneltecek yenilgi ruhhaliyetini kitlelere hakim kılmaktır.

Türk Devletinin Kürt Politikası ve Ara Seçim Taktiği

Ara seçimlerden Türk devletinin beklentilerini daha yerli yerinde kavramak için, onun Kürt politikasının sınırlarını çizen ana çerçeveyi hatırlamak

gerekir.

Türk devleti, ulusal devrimci ateşin Kürt halkının ezici çoğunluğunu sardığı bugünkü durumda, meşruluk gözeten bir saldırı politikası izlemesinin hem koşullarının olmadığını, hem de denense bile, bunun askeri ve siyasi açılardan işini daha güçleştireceğini ve yangını daha da körüklemekten başka bir sonuç doğurmayacağını düşünmektedir. Bu düşünceyi, kirli savaştaki askeri taktiklerinin, geleneksel iç siyasi dengelerinin vb. yanısıra, kriz koşulları ile ilişkili olarak da pekiştiren iktisadi ve siyasi yönler vardır. T.C. Kürt halkınının insanca yaşama taleplerini asgari düzeyde karşılayacak ve böylece ulusal devrimci önderlikten ayrışmasına zemin yaratmayı zorlayacak iktisadi refomları yapacak güçte görmemektedir kendisini... Ne bugün ne de yarın için! Kültürel hak kırıntıları, iktisadi reformlarla tamamlanmadığı sürece, atacağı bu adımın, devrimci siyasi bir kazanım olarak ulusal hareketin hanesine yazılacağını ve ulusal hareketin ana tabanını oluşturan yoksul Kürt köylülerinin ve kentlilerinin devletle bütünleşmesine değil, tersine, daha da ayrışmasına hizmet edeceğini çok iyi görmektedir. Kürdistan köy ve kentlerindeki sefaletin ve işsizliğin boyutları, ulusal devrimci hareketin altında yatan, onu besleyen temel sınıfsal dinamiklere de işaret eder.

Sömürgeci sermaye devletinin ulusal devrimci hareket karşısındaki siyasal çözümsüzlüğü, son kertede, Kürt yoksullarının bu talepleri karşısındaki çözümsüzlüğü ve çıkar çatışması noktasında gelir düğümlenir. Emperyalistlerle Türk devletinin, ulusal devrimci hareketin tasfiyesini Kürt sorununundaki çözümlerinin(!) temel ekseni ve ortak zemini kılan, yanısıra Türk devletini geleneksel inkar ve imha polikasına sıkı sıkıya sarılmaya iten de budur. Ulusal hareket ezilmeden vereceği en küçük ulusal demokratik hak kırıntısının bile, mevcut dengeleri aleyhine bozarak ipin ucunu elinden kaçırmasına yol açacağını düşünmektedir. Ulusal hareket ezildiği koşullarda bile, vereceği kültürel hak kırıntıları da, bütünüyle, ulusal hareketin altındaki bu sınıfsal siyasi ve iktisadi talepleri bastırmaya yönelik olarak hesaplanmıştır. Ama bu bastırmanın da, PKK ezildiği koşullarda yeni devrimci başkaldırılar, yeni PKK'ler yaratacağını Türk devleti çok iyi görmektedir. Bu yüzden Kürdistan'da sömürgeci egemenliği sürdükçe, yarın yine başvurmak zorunda kalacağı imha politikasını, sonu kendisi için belirsiz kısa vadeli açılımlar uğruna değiştirmek yerine, daha sıkı sarılmayı kısa ve uzun vadeli çıkarlarına en uygun yol olarak görmektedir.

***

Türk devleti, önce kaçmaya çalıştığı ara seçimleri, emperyalistlerin bu yöndeki talebi sonucunda gündemine almak zorunda kalmış, ama, ulusal devrimci harekete yönelik ara seçim saldırısını, emperyalistlerin istekleri doğrultusunda değil, yukardaki geleneksel inkar ve imha politikasının ihtiyaçları doğrultusunda biçimlendirmiştir.

* T.C. ara seçimlerle, DEP milletvekillerinin tutuklanması olayının üzerini örterek, ulusal devrimci hareketin legal alanda ve kısmen de parlementodaki mevzilerine yönelik giriştiği saldırısını meşrulaştırmak amacındadır. Ara seçimlerin meşruluğunu kabul etmek, seçimin aritmetik sonuçlarını belirleyecek koşullardan öte, Mart darbesini politik olarak onaylamak, devletin bu saldırısını meşru görmek anlamına gelecektir.

* Yanısıra bugün Kürdistan'da, asgari bir demokratik seçimin temel koşulları açısından 27 Marttan bile daha beter durumdadır. Devlet, Kürt devrimcilerini ve reformistlerini kazanamıyacakları koşullarda seçime sokmayı ve Kürt halkına sömürgeci vekiller tayin edip, ulusal hareket içinde buradan bir gedik açmayı hesaplamaktadır.

T.C. Ara Seçimler Vasıtasıyla Emperyalistlerin Hangi Rahatsızlığını, Nasıl, Bertaraf Etmeye Çalışıyor?

TC'nin çözümsüzlüğünün derinleştiği koşullarda ara seçimler ile sadece görüntüyü kurtaran sonuçlar, emperyalistler için hiç de tatmin edici olmayacaktır. Emperyalistlerin mevcut gidişattan rahatsızlıkları, görüntüden çok, bu görüntünün arkasında hüküm süren gerçek güç ilişkileri, PKK'nin bölgede etkisizleşip etkisizleşmediği vb. üzerinden kaynaklanmaktadır. Bu yüzden Türk devleti ara seçimlerin aritmetik sonuçları ile değil, politik sonuçları ile daha çok ilgilenmektedir. Türk devletinin emperyalistleri bu konudaki ikna çabası da, hileli seçim manevrasının vereceği görüntüden çok, bu manevrayı ulusal devrimci hareketi tasfiyenin bir adımına dönüştürebilme ve böylece, kültürel hak kırıntılarının PKK'yi ezmek açısından gereksiz ve hatta zararlı olduğuna, onları pratikte inandırabilme hesabı üzerine kurulmuştur.

Bu yüzden ara seçimlerin gündeme girmesiyle birlikte Türk devletinin, Kürdistan'da meşruluk arama çabaları değil, Kürt halkına yönelik katliamları daha da yoğunlaşmıştır ve seçimlerden sonra yoğunlaşmaya da devam edecektir. Seçimlerde faşist MHP'nin DYP lehine çekilmesi ama faşist MHP adaylarının da DYP listesinden seçime katılacak oluşları ve devletin tüm güçleriyle bunları desteklemesi gerçeği, Kürdistan'daki sömürgeci faşist terörün daha da kurumsallaştırılması yönünde atılan adımlar olarak görülmelidir. Bir iki Kürt reformistinin seçimlere girip kazanması, bu faşist operasyonu engellemeyeceği gibi, tersine, ona meşruluk kılıfı giydirmeye hizmet edecektir. Reformist kesimin "Devlet batının baskıları sonucu yanlışını anladı ve geri adım attı" değerlendirmeleri ve buna bağlı olarak "Demokratik seçim koşulları da sağlanabilir mi?" arayışları, Kürt halkında sömürgeci devlete karşı yanılsamalar yaratabileceği gibi, kirli savaşın daha boyutlandırılacağı bir dönemde Kürt halkı üzerinde rehavet yaratma tehlikesini de beraberinde getirecektir. Devlet reformist kesimlerin kaypaklığına dayanarak eğer özgürlük hareketinin altını oymayı başarırsa, bir süre sonra, imha sırası reformistlerin kendilerine gelecektir. Unutulmamalıdır, dört sömürgeci devletin geçmiş pratiğinden çıkan dersler bu gerçeği işaret etmektedir.

Kürt Reformistlerinin Ara Seçim Kararsızlığı

HADEP içindeki ve tutuklu DEP milletvekilleri arasındaki reformist eğilimlerin devletin ara seçim kararı alması ile ilgili değerlendirmesi, "hukuka ve demokrasiye aykırı bu haksız durumun -DEP milletvekillerinin tutuklanması kastediliyor- iç ve dış kamuoyunda yarattığı tepkiler sonucu, hatasını anlayan hükümet ara seçim kararı almıştır" şeklindedir.

Oysa DEP milletvekillerinin tutuklanması, devletin -kendi politikası doğrultusunda- bir hesap hatası olarak görülemeyeceği gibi, şimdi de ara seçim ile bundan geri adım atıyor değildir. Reformist kesimlerin ara seçim ile ilgili, ara seçim saldırısını meşrulaştırmaya hizmet eden bugünkü belirsiz, kararsız tutumları bile, reformist kesimleri sindirmeye yönelik bu Mart darbesinin devlet açısından bir hata olmadığının, amacına kısmen de olsa ulaştığının bir göstergesi olmaktadır. M. Sincar'ın katli ile başlatılan, Kürt işadamlarının katli ile devam ettirilen, arkasından DEP milletvekillerinin tutuklanması ve idam istemiyle yargılanmaları ile boyutlandırılan ve son derece planlı ve bilinçli bir şekilde yönlendirilen bu süreçte, ulusal hareket içindeki reformist eğilimlerin sindirilmesi açısından devletin sağladığı başarıyı teslim etmek gerekir. DEP milletvekillerinin çoğunluğunun yargılamalarda aktif siyasi karşı saldırı yerine pasif hukuki savunmayı tercih etmesi de bunun bir göstergesidir. Ama devletin bu başarısının ulusal hareket içinde bir çatlağa dönüşmesi, devrimci önderliğin müdaheleleriyle bugüne kadar engellenmiştir.

Devletin ara seçim taktiği, hatasını anlayıp geri adım atması değil, tersine, mevcut reformist eğilimleri sindirme ve ulusal hareket tabanından yeni reformist kesimler devşirme saldırısının yeni bir halkasıdır. Buradaki amaç, ulusal devrimci önderliğe alternatif olacak ve ona karşı cepheden tutum alacak bir reformist Kürt partisine hareket ve manevra alanı açmak, Kürt halkını bu partiye yöneltecek yenilgi ruhhaliyetini kitlelere hakim kılmaktır. Bu hesap birbirine bağlı iki temel ayak üzerinde yükselmektedir. Birincisi, PKK'yi destekleyen sivil Kürt halkına yönelik katliamları yoğunlaştırmak ve böylece onları terör ile demoralize ederek reformist kesimin etkisine açık hale getirmek; ikincisi ise, reformist eğilimleri gene baskı ve terör ile sindirerek PKK'ye karşı açıktan cephe alır duruma getirmek. Yani tavşana kaç tazıya tut! Devlet, reformist kesim içinde bu yönde eğilimler geliştirmeyi başardığı ölçüde, bu ikili hesabının tutması için, sivil Kürt halkına yönelik katliamlarını daha da tırmandıracaktır. Bu koşullarda seçimlere girilmesi, seçime girenler için, sadece

Düzenin Ara Seçim Manevrası

Düzen ara seçimler ile işçi sınıfına ve Kürt halkına yönelik yeni saldırılar için soluk almayı, güç toplamayı hesap ediyor. Düzenin en büyük korkusu, Kürt halkının yanısıra kendisine karşı ikinci bir savaş cephesinin de Türkiye işçi sınıfı tarafından açılmasıdır. Bunun gerçekleşmesi sonucunda, bugün zar zor "idare" eden çürümüş düzeninin temellerinden sarsılacağını çok iyi görmektedir. En büyük kabusu ise, Türkiye işçi sınıfının Kürt halkı ile ittifak içinde bu sömürgeci ve sömürücü egemenliğe karşı kurtuluş bayrağını yükseltmesidir. Bu yüzden sermaye düzeni, Kürt halkının özgürlük mücadelesi karşısında üstünlük sağlamadan, Türkiye işçi sınıfına karşı saldırısını daha da azgınlaştırmayı tehlikeli buluyor.

Gündeme getirilen ve ağırlıklı olarak Kürt illerinde yapılacak olan ara seçim, bu çerçevede öncelikle Kürt halkının özgürlük mücadelesini hedefleyen bir taktik olarak geliştirilse de, Türkiye işçi sınıfına karşı saldırının devam ettirilmesi için de temel bir koşul olarak görülmektedir. Sermaye sınıfı, ara seçim taktiği ile önce Kürt halkına, arkasından da yeni saldırılar için işçi sınıfına vurmayı hesaplıyor. Özelleştirmede son adımların, yeni zam ve zulüm paketlerinin, sıfır sözleşmelerin, ara seçim sonrasına bırakılması bu yüzdendir. Ara seçim sonrasında sınıfa yönelik yeni bir saldırı dalgası gelecektir.

Bu Seçimler Kirlidir!

Kürdistan'da seçim yapılacak bölgelerin büyük bölümü insansızlaştırılmıştır. Köyleri yakılarak, yıkılarak yerinden yurdundan edilen, sürgüne gönderilen milyonlarca Kürt kardeşimizin oy hakkı elinden alınmıştır. Geride kalanlar ve sözde Kürt halkının vekilini tayin edecek olanlar, devletin özel tim, polis, subay, korucu, kontrgerilla katil çetelerinden ibarettir. Üstüne üstlük seçimler için bölgeye oy hakkına sahip 30.000 "memur" gönderilecektir. Tüm bunlardan sonra kendi vekilini (!) seçme şansına sahip olacak çok az sayıda Kürt'ün "özgür iradesi" ise kontgerilla gözetiminde açık oy-gizli sayım seçim ilkesine göre tayin edilecektir!

Bu Seçimler Kanlıdır!

Yurtsever Kürtler'e propaganda imkanı tanınmayacağı gibi, şimdiden seslerini kısmaya yönelik azgın bir terör kampanyası başlatılmış durumdadır. HADEP Adana yöneticileri bu plan doğrultusunda katledilmişlerdir.

Düzen bu kirli ve kanlı ara seçim ile Kürt halkını geriletmek ve bunun kendisine kazandıracağı taze güç ile işçi sınıfına yönelik saldırısını yoğunlaştırmayı hesap ediyor. İşçi sınıfı seçim sahtekarlığını protesto ederek, kapitalist saldırılara karşı direnişi örgütleyerek ve Kürt halkının özgürlük mücadelesine destek vererek bu oyunu bozmalıdır.

Mart ve Aralık darbesinin meşrulaştırılması anlamına gelmeyecek, yanısıra Kürt halkına yönelik katliamların tırmandırılması politikasına da alet olmak anlamına gelecektir. Devlet, elinin altında hazır tuttuğu YDDP işbirlikçilerini ara seçime sokmak yerine, HADEP'i seçim tuzağına düşürmeyi özellikle gözetmektedir. Çünkü YDDP'nin bugün seçimlere sokulması, özgürlük hareketi düşmanı reformist mezar kazıcı yüzlerin daha da teşhir olması sonucunu doğrurur. Devlet, Kürt halkı üzerinde yanılsamalar yaratma etkisi daha fazla olan HADEP içindeki reformist eğilimleri seçim tuzağına düşürerek, daha sonra devreye sokacağı YDDP'nin ihanet yolunun zeminini döşemeyi hesaplamaktadır.

***

Devlet, bu ara seçimlerde istemediği hiç bir seçim sonucuna meydan vermeyecek derecede işini sıkı planlamıştır. Burada, hükümet partilerinin, özellikle DYP-MHP'nin kendi çıkarları da bu devlet politikasıyla içiçe geçmiş durumdadır. Diğer partiler ise bunun kendilerine dokunan ucuna muhalefet etmeye çalışsalar da, belirlenen devlet politikasını desteklemek zorunda olduklarından fazla da bir ses çıkartamıyorlar. Ara seçim kararının alınmasıyla birlikte, ANAP, RP, hatta BBP'nin Kürdistan'daki devlet terörünü ve faşist seçim koşullarını hatırlaması buna örnektir. Özelllikle RP, kendi oy çıkarları ile de çakıştığı için, seçimlerde kısmen de olsa meşruluğun gözetilmesi, Kürt halkına yönelik saldırının bu zeminde örgütlenmesi gerektiğini savunuyor.

***

Türkiye genelinde %10 baraj uygulaması, eski seçim kütüklerinin yenilenmemesi, seçim bölgesindeki 1800 köyün boşaltılması ve yüzbinlerce Kürt köylüsünün hem sürgün edildikleri köylerdeki hem de sürgüne geldikleri kentlerdeki oy hakkının gaspedilmesi; buna karşılık bölgedeki yüzbinlerce polis, subay, özel tim, kontgerilla, korucu, özel savaş memuru ve benzerlerine Kürt halkının "vekillerini" tayin etme hakkının verilmesi, parmak boyama işleminin yapılmayarak bunların bir kez değil defalarca oy verebilecek olması, seçim sandıklarının korucu köylerine, karakollara yerleştirilmesi, oy verme işleminin özel tim gözetiminde açık oy gizli sayım özel savaş ilkesine göre yapılacak olması vb... Kürt yurtseverlerine özgür propoganda hakkının tanınmayacağını, katliamlara maruz bırakılacağını vb. ise özel savaşın olağan uygulamaları olarak gördüğümüz için ayrıca belirtme gereğini bile duymuyoruz.

Yukardaki koşullarda seçime girmek, Mart darbesinin yanısıra 4 Aralık saldırısının da meşrulaştırılması anlamına gelir ki, özellikle sandıktan devletin istediği sonuçların çıktığı koşullarda, bu Kürt halkının belirli kesimlerinde seçimlerin meşruluğu konusunda yanılsamalar yaratacak sonuçlar doğurur. DEP milletvekillerinin, kendi paçalarını kurtarmak adına bu kanlı ve kirli seçim oyununa alet olmamaları gerekir.

Burada doğru tutum, Kürdistan'daki sömürgeci egemenlik, özel savaş, devletin ara seçim hesapları ve tüm bunların yanısıra asgari demokratik seçim koşullarının mevcut olmayışı konularında yanılsamalar yaratacak şekilde, devletten seçimlere girme koşulu olarak bir takım taleplerde bulunmak vb. değil, devletin bu kanlı ve kirli seçim oyununu, tuzağını, hesaplarını açıkça teşhir ve protesto etmektir.

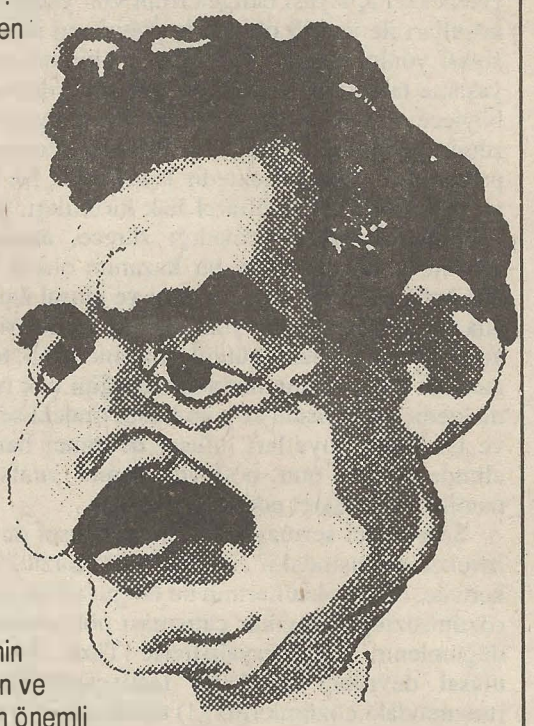
Zaten seçime girdikleri koşullarda yeniden seçilmeleri ve böylece kendi paçalarını kurtarmaları da mümkün değildir. Çünkü Kürt halkının büyük bir çoğunluğu, devletin kanlı ve kirli seçim oyununa alet oldukları durumda kendilerine destek vermeyecektir. Herhalde özel savaş güçlerinin bunları desteklemesi de beklenemez! Seçime girmekle sadece, devletin, reformist kesimlere ulusal hareket içinde hareket ve manevra alanı açmak için süreç içinde derinleştirmeye çalışacağı bir çatlak yaratmış olmakla kalırlar. Ama ortaya çıktığı koşullarda bu çatlağın, devletin hedeflediği amaca hizmet edeceğinin bir garantisi de yoktur! Bu çatlaktan, ulusal hareket içinde devrimci ve reformist kesimlerin ayrışmasına ve bu ayrışmada reformist kesimin kitlelerden tecrit edilmesine hizmet edecek şekilde yararlanmak, PKK'nin bu yöndeki iradesiyle mümkün olabilecek bir gelişmedir. Bu durumda bu ayrışma bir kayıp değil, devrimci bir kazanım haline de dönüşür.

ECEVİT NEDEN PARLATILIYOR?

Türkiye'de her geçen gün daha da derinleşen, giderek içinden tümüyle çıkılmaz hale gelen bir siyasal kriz yaşanıyor. Mevcut burjuva partiler iflas ediyorlar, biribirlerine alternatif olma yeteneklerini yitiriyorlar. Çürüme ve kokuşma düzenin her cephesini sarmış durumda. Ama bu çürüme kendini en fazla ve en dolaysız biçimde burjuva partiler üzerinde açığa vuruyor. Şu anki görünümüyle burjuva siyaset arenası, deyim uygunsa, bir liderler ve partiler çöplüğünü andırıyor. Binbir gayretle parlatılan, allanıp pullanıp kamuoyu önüne sürülen "genç ve taze" liderlerin yaldızları hızla dökülüyor. Ve bu "taze liderler" kendilerini kısa süre sonra çöplüğün orta yerinde buluveriyorlar. Böyle bir yaldızlama kampanyası ile kısa zaman önce piyasaya sürülen Baykal, Yılmaz, Karayalçın ve Çiller bugün burjuva medya tarafından bile içi geçmiş mefta muamelesi görüyor.

Durum bu olunca burjuva düzende de kaçınılmaz olarak bir lider ve parti sıkıntısı başgösteriyor. Düzen yeni alternatifler bulmakta zorlanıyor. Yeni alternatifler bu çöplük iyice eşelenerek, çöplüğün en dibindekiler yüzeye çıkarılarak yaratılmaya çalışılıyor. Çöplüğün dibinden de çıka çıka Erbakan, Ecevit ve Türkeş gibi, daha önceleri kirli mendil misali buruşturulup bir kenara atılmış "eski ve tecrübeli liderler" çıkıyor! Bir çaresizlik tablosudur bu.

Bir zamanlar "demokratik sol" edebiyatıyla kitleleri peşinden sürüklemeyi başarmış, ama demagojik vaatlerinin tümüyle yalandan ibaret olduğu kısa sürede ortaya çıkınca (şimdi bu adama "dürüst"diyorlar!) yaldızları dökülmüş Ecevit de bugünlerde yaldızı yeniden parlatılanlardan... Ne var ki bu kez "halkçı Ecevit" rolünden ziyade "ırkçı Ecevit" rolüyle ve buna paralel olarak "demokratik sol" edebiyatıyla değil, "ulusal sol" edebiyatıyla... Dün burjuva medyanın itibar etmediği, dahası her vesileyle aşağıladığı, kişilik sorunları olan bir hasım muamelesine layık gördüğü Ecevit, bugün aynı medya tarafından "dürüst ve uzun soluklu lider" cilası çekilerek kitlelere alternatif olarak sunulmaktadır. Yakın zamandan bu yana Milliyet, Sabah, Hürriyet, Akşam vb. burjuva basın organları Ecevit hakkında övgü dolu yazı dizileri yayınlamaya başladılar. Sahi ne oluyor? Bit pazarına nur mu yağdı?



Nedensiz değil. Düzen Ecevit'i öne çıkararak bir taşla birkaç kuş birden vurmak sevdasındadır. Her şeyden önce Ecevit, düzenin mevcut alternatif sıkıntısını bir parça hafifletebilir düşüncesiyle öne çıkarılmaktadır. Ama Ecevit'i parlatma çabasının bunun dışında da önemli nedenleri var. Ecevit azgın bir ırkçı-şoven çizgiyi, üstelik de sol bir maske arkasında savunmaktadır. Düzenin bugün kitleleri tutmanın ve düzene bağlamanın en önemli silahı olarak şovenizmi gördüğü de düşünülürse niçin böyle "sol" bir şoveni göklere çıkardığı daha da iyi anlaşılır. Ecevit şovenizm zehrini sol potansiyele, demek oluyor ki işçi ve emekçi kitlelere daha dolaysız bir biçimde şırıngalayabilmenin son derece önemli bir aracıdır.

Düzen açısından Türk şovenizmini işçi ve emekçi kitlelere taşıma, işçi ve emekçi hareketiyle Kürt hareketi arasına kalın bir duvar örme vb. açısından Ecevit'in paha biçilmez bir yeri ve önemi vardır.

Ecevit'in parlatılmasının bir başka önemli nedeni ise sosyal demokrasinin çöküşünü sınırlandırma arzusudur. SHP'nin artık tümüyle bir çözülüş aşamasına gelmesi, CHP'nin hiç bir etkenlik sağlayamaması, düzenin sol yanını iyice boşaltmakta, çökertmektedir. Bu durum şu ana kadar sosyal demokrasi aracıyla düzen sınırları içinde kilitlenebilen muhalif kitle içindeki arayışların da yoğunlaşması demektir aynı zamanda. Bu arayışın bir kısmı geriye dönük sonuçlar yaratsa da, bu kitle içinden ileriye, devrimci seçeneklere doğru da küçümsenemez bir güç kayması gerçekleşecektir. Bu, özellikle de bugünkü koşullarda düzen açısından düşüncesi bile korkunç bir kabus ve karabasan olan bir gelişmedir. Ecevit yükseltilerek bu alandaki boşluk da olabildiğince doldurulmaya çalışılıyor. Hesaplardan biri de budur.

Ve üçüncü olarak ,muhalif potansiyelin mümkün olduğu ölçüde Ecevit'in etrafında toplaması başarıldığı koşullarda, burjuva düzen açısından muhalefet, olabilecek en uysal çizgide eritilmiş olacaktır. Bunu özellikle istemektedir. Zira onun, mevcut kriz konjüktüründe düzen içi de olsa herhangi bir çatlak sese tahammülü yoktur. Hangi talepler etrafında olursa olsun herhangi bir ciddi kitle hareketliliğinin hızla başka mecralara akabileceğinin farkındadır. Pek tabii ki şovenizm histerileri hariç. Kitleleri Kürt ulusal hareketine düşmanlık temelinde biraraya getirmek, onlarda biriken hoşnutsuzluğu bu kanalda tüketmeye çalışmak düzenin temel politikasıdır. Ecevit etrafında toplanacak bir muhalefet ise, işte tam da böylesi bir "muhalefet" olacaktır. Sağda Türkeş ve "sol" da Ecevit, düzene şovenizm temelinde taban sağlamak açısından son derece önemli rollere sahiptirler. Ecevit'in bu aynı çizgiyi sol bir maskeyle süslemesi ise, onun hizmetlerini çok daha değerli kılmaktadır.

İşte "dürüst Ecevit" kampanyasının çirkin yüzü budur. Bu arka yüzden bakıldığında ise Ecevit dürüstlüğünün işçi ve emekçilere hazırlanmış sahtekarca bir tuzaktan, bir aldatmacadan ibaret olduğu çok açık bir biçimde görülebiliyor. Ne var ki bunların hiç biri düzen açısından bir çözüm değildir ve olmayacaktır. Siyasi krizini çöplüğün dibinde kalmış "eski" yüzleri yeniden parlatmaya çalışarak giderme çabası, yalnızca bir çürümüşlüğün göstergesidir. Bu çaresiz düzen, yine çaresiz biçimde, yarattığı çöplükte boğulmaya mahkumdur. Er ya da geç... Süreci hızlandırmak ise bizlerin görevi...

"Haksız" ve "Halksız" Bir Cumhuriyetin 71.Yıl Kutlamaları

Düzen sivil faşistlerini topyekün seferber edip, emekçi kitleler ile burjuva cumhuriyet arasındaki büyük uçurumu hiç olmazsa görüntüde doldurmak istiyor. Böylece, Cumhuriyet, tarihinde ilk kez siviller tarafından kutlanmış oluyor! Doğrudur, kutlayanların çoğunluğu sivil faşistler, sivil polisler ve devletin bilimum sivil uşaklarıdır! Cumhuriyet'e kitleler sahip çıkıyor görüntüsü vermek için sermaye tekelleri, devleti ve sivil faşist uşakları ile kolkola girerek 29 Ekim için olağanüstü bir çaba sarfetmiştir.



Burjuva cumhuriyeti, 70 yıl boyunca emekçi kitlelere sömürü ve zulümden başka bir şey vermedi. Bu yüzden, tarihi boyunca hiç bir zaman onları kucaklayamadı, seferber edemedi. 29 Ekimler devletin resmi geçit törenleri olmanın ötesine gidemedi. Devlet bütün çabalarına rağmen ancak ilkokul öğrencilerini tören alanlarına getirebildi, o da zorla...

Kürt halkına karşı sömürgeci savaşı ve işçi sınıfına karşı saldırılarını sürdürebilmek için düzen, "Birlik/bütünlük içinde cumhuriyeti sahipleniyoruz" görüntüsüne bugün her dönemden daha yakıcı bir ihtiyaç duyuyor. Çünkü emekçi kitlelere yönelik şovenist saldırısında düzenin temel dayanağı milli birlik/bütünlük propagandasıdır. Ama bu temel çürüktür. Düzen, birlik/bütünlüğün görüntüsünü bile sağlamaktan acizdir.

1 Mayıs'ta alanları doldurarak sınıf kinini ve taleplerini haykıranlar, atıldıkları işlerine geri dönmek için işyerlerini işgal edip jandarma ve polisle çatışarak direniş bayrağını yükseltenler, Sivas katliamına karşı sokaklara dökülerek devlete olan nefreti haykıranlar, emekçi halkın çıkarlarını esas alan bir eğitim ve öğretimin kavgasını verenler, Kürdistan'daki köy yakmaları metropollerde protesto edenler, grevli toplu sözleşmeli sendika hakları yolunda ilerleyip bu devlete kapıkulu olmayı artık red edenler, Newroz'larda sömürgecilere karşı ölüm bedelli zılgıt çekenler, Kürdistan dağlarında özgürlük ateşini yakanlar, kısacası bu düzenden artık umudu kesenler, evet bu milyonlar, burjuva cumhuriyetin kuruluş yıldönümü kutlamalarına karşı doğal olarak kayıtsız kalıyorlar. Sorunlarının nedeni olmakla kalmayıp, çözümlerini de demogoji ve kanla boğan bu burjuva cumhuriyeti, onun devletini, ordusunu, polisini, bakanlarını, milletvekillerini, patronlarını alkışlamak için seferber olmuyorlar. Oktay Ekşi "Bu bayram artık devlet tarafından değil, halk adına sivil toplum örgütlerinin hazırladığı programlarla, seminer, sempozyum, panel tipi toplantılarla kutlanacak" diyerek, bu "haksız" ve "halklarsız" cumhuriyetin ölümcül yarasına parmak basıyor. Ama nafile, sömürücü ve sömürgeci bu cumhuriyet yıkılıncaya dek "haksız" ve "halklarsız" kalmaya mahkumdur!

Emekçi kitleler ile burjuva cumhuriyet arasındaki bu mesafe, düzen için büyük bir tehlikedir. Ama, bu mesafenin gerçek anlamının emekçi kitlelerin bilincine çıkması, daha da büyük bir tehlike olacaktır. Emekçi kitlelerin bu cumhuriyetle gerçek ilişkilerinin, aradaki yabancılaşmanın, bunun altında yatan sınıfsal, ulusal, etnik çelişki ve çatışmaların bilincine varmaları, sömürgecilerin en büyük korkusudur. Sadece devlet kutlaması olarak sönük geçecek bir 29 Ekim, kitlelerdeki bu yabancılaşmayı daha da derinleştirmekle kalmaz, bu yabancılaşmanın bilince çıkması yönünde bazı kıvılcımlar da çakar. Kirli savaşa alet olan asker, "Canımı kimin için veriyorum?" sorusunu daha fazla sorar. Ulusal fedakarlık adına sefelate boğulan emekçi, "Bu fedakarlığı kimin için yapıyorum, bu cumhuriyetin kaymağını hangi sınıf yiyor?" sorusunu daha fazla sorar.

Düzen ne yaparsa yapsın, bu cumhuriyeti sahiplenmesi için emekçi kitleleri seferber etmeyi başaramıyacağını biliyor. Bu konuda kendi partilerini devreye sokmaktan bile aciz durumdadır. Çünkü her biri boğazına dek pisliğe batmış olan bu partilerin "Cumhuriyete sahip çıkın" çağrısı, bu cumhuriyetin bir pislik cumhuriyeti olduğunu ve sahiplerinin bir hırsızlar ve katiller şebekesi olduğu gerçeğini daha fazla teşhir eder.

Düzen bu durumda, sivil faşistlerini topyekün seferber edip, emekçi kitleler ile burjuva cumhuriyet arasındaki büyük uçurumu hiç olmazsa görüntüde doldurmak istiyor. Böylece cumhuriyet tarihinde ilk kez siviller tarafından kutlanmış oluyor! Doğrudur, kutlayanların çoğunluğu sivil faşistler, sivil polisler ve devletin bilimum sivil uşaklarıdır! Cumhuriyete kitleler sahip çıkıyor görüntüsü vermek için sermaye tekelleri, devleti ve sivil faşist uşakları ile kolkola bu yıl 29 Ekim için olağanüstü bir çaba sarfediyor. Bunun içindir ki, faşist köpekler inlerinden çıkıp Taksim meydanında toplanıyorlar ve cumhuriyetin görüntüsünü kurtarma işine talip oluyorlar. Böylece, bu cumhuriyetin gerçek sahiplerinin kimler olduğunu da çaktırmadan açığa vuruyorlar. Sabancı, Koç, Eczacıbaşı vb. 27 sermaye tekeli trilyona yakın harcamalar yaparak 71. yıl kutlamalarını finanse ediyorlar, sermayenin kirli basını hediye bayrak kampanyalarına hız veriyor, esnafa bayrak asmak zorunlu hale getiriliyor, bayrak asmayan evlerin, dükkanların sahipleri sivil faşistler tarafından tehdit ediliyor.

Bir de Taksim'e kitleyi toplamak için resmi geçit yerine arabesk konser organizasyonunun tercih edilmesi var. Bu yıl kutlama törenini Gülhane şenliğine çevirip, bedava arabesk konserle görüntüyü kurtarmaya çalıştılar. Gelecek yıl bu da yetmez. Masrafları gene tekeller tarafından finanse edilmek üzere, genelev patroniçesi Manukyan'ı Taksim'in göbeğinde ulusal göreve çağırırlarsa, hiç şaşmamak gerekir. En çok vergiyi Manukyan'dan tahsil eden bir burjuva cumhuriyetin ulusal haysiyetine ve şerefine yakışan da en iyi bu olur!

Türkiye işçi sınıfının, emekçilerin, Kürt halkının talepleri ile burjuva cumhuriyetin buna verdiği yanıt arasındaki uçurum her geçen gün daha da büyümektedir. Ulusal hareketin devrimci öncü müdahelesiyle burjuva cumhuriyet, Kürdistan'da siyasi bakımdan iflas etmiş durumdadır. Bugün gerekli olan, Türkiye cephesinde de bu boşluğun devrimci şekilde doldurulması için, işçi sınıfının ihtilalci komünist partisinin örgütlenmesidir. Bu başarıldığında, devrimci sınıf hareketi Kürt özgürlük mücadelesi ile omuz omuza vererek, bu sömürü ve zulüm cumhuriyetini tarihin çöp tenekesine gönderecektir. O gün elimizde dalgalanan bayraklar ise sömürgeci T.C'nin değil, emekçilerin kurtuluşunun, halkların özgürlüğünün bayrağı, sosyalizmin kızıl bayrağı olacaktır.

Emekçilerin, burjuva cumhuriyet için katılabilecekleri tek tören, onu tarihe gömerken yapılacak cenaze törenidir!

Türkiyeli emekçi sınıfların ve Kürt halkının talepleri ile burjuva cumhuriyetin verebilecekleri arasındaki uçurum her geçen gün büyümektedir. Ulusal hareketin devrimci öncü müdahelesiyle burjuva cumhuriyet, Kürdistan'da siyasi bakımdan iflas etmiş durumdadır. Sorun, Türkiye cephesinde de bu boşluğun devrimci şekilde doldurulması, işçi sınıfının ihtilalci partisinin örgütlenmesidir.

SENDİKACILARIN İHANET YARIŞI

BÜROKRASİ İÇİNDE İT DALAŞI

Sendika bürokrasisinin bir bütün olarak yıpranmaya başladığı dönemlerde (ve üstelik bu bugünkü gibi seçim dönemiyse) herbiri kendi nimetlerini kaybetme telaşına düşer ve aralarında bir iç didişme başlar. Kendilerini sınıftan yana, rakiplerini ise ihanetçi göstermek için bütün hüner ve gayretlerini sergilerler. Bir kısmı için bütün bu "varyete"ler yalnızca demagojik bir araçtır. Bunlar için seçimlerden sonra yine sermayenin borazanlığı dönemi başlar.



Nisan kararlarının üzerinden yaklaşık altı aylık bir süre geçmiş bulunuyor. Biz, bu yeni sermaye saldırısı boyunca, sendika bürokratlarının düzene paha biçilmez hizmetlerde bulunduğunu çeşitli vesilelerle ve sık sık belirttik. Sendika bürokrasisi açısından bu uysal kapıkulu davranışının kuşkusuz ki çok önemli "nimetleri" söz konusudur. Bu nimetlerin neler olduğu belli... Düzen tüm tarihi boyunca kendisine bağlılıkta kusur etmeyen sendikacıları ödüllendiregelmiştir. Bu sendikacıların sendika kasalarını yağma etmelerine, toplu sözleşme görüşmelerinde "satış" karşılığı işverenlerden önemli meblağlarda rüşvet almalarına bilinçli bir tarzda göz yummuştur. Bunları yalnızca yeri geldiği dönemlerde bir tehdit aracı olarak kullanmakla yetinmiştir. Ek olarak, düzen, belli sayıda milletvekilliği kontenjanını sürekli olarak bu uysal sendikacılara ayırmıştır. Çeşitli partilerden milletvekili olmalarını sağlayarak onlara "onurlu bir statü" ve büyük yağma olanakları hediye etmiştir. Bu yolla, bu asalak bürokrat kastı hem uysallığa teşvik etmiş, hem de uysallıklarını ödüllendirmiştir. İşletme yönetimlerinde, KİT'lerde onurlu, iyi statülü ve iyi maaşlı istihdam olanaklarını daima açık tutmuştur. Böylece işsiz kaldıklarında ya da emekli olduklarında da bu yağma düzeninden paylarını almaları sağlanmıştır. Bu yüzdendir ki bu askerler ordusu, herhangi bir "gelecek kaygusu" taşımamakta, işçi sınıfına ihanette hiç bir sınır tanımamaktadırlar.

Bunlar ihanetin nimetleri; bir de bu işin (geçici de olsa) bazı külfetleri var. Düzen onlara parıltılı bir gelecek vaatetse de, sendika bürokratları bilirler ki, bu vaat onların bugünkü konumlarıyla son derece ilintilidir. Sendikaların başını tutabildikleri ölçüde, bu düzenin nimetlerinden (rüşvetlerinden demek daha doğrusu) yararlanabilmektedirler. Bu konumlarını kaybettiklerinde ise düzen açısından önemlerini de büyük ölçüde yitirmektedirler. Bu yüzdendir ki, sendika bürokrasisinin bir bütün olarak yıpranmaya başladığı dönemlerde (ve üstelik bu bugünkü gibi seçim dönemiyse) herbiri kendi nimetlerini kaybetme telaşına düşer ve aralarında bir iç didişme başlar. Kendilerini sınıftan yana, rakiplerini ise ihanetçi göstermek için bütün hüner ve gayretlerini sergilerler. Bir kısmı için bütün bu "varyete"ler yalnızca demagojik bir araçtır. Bunlar için seçimlerden sonra yine sermayenin borazanlığı dönemi başlar. Diğer bir bölümü içinse bu çıkışlar, reformcu bir işçi politikasını savunmak anlamında daha sahici bir özelliğe sahiptir. Bu bölüm sendikacılar genelde nimetten çok az nasiplenen alt kademe sendika bürokratları arasında yoğunlaşır. Yönetime oynayan bazı üst kademe bürokratları ise bu kesimle işbirliğine girerek, böylesi bir platformla sendikal yarışta kendilerine avantajlı bir kulvar açmaya çalışırlar.

İhanetin bir başka külfeti ise biraz daha güncel bir özellik göstermektedir. Bilindiği gibi sermayenin bu dönem gündeme getirdiği saldırının en önemli unsurları arasında işten atmalar ve özelleştirme vardır. Tüm bu saldırıların dolaysız bir başka sonucu daha var ki, o da sendikasızlaştırmadır. Sendikalı işçi sayısının, dolayısıyla sendikaların gücünün azalması bu saldırıların kaçınılmaz sonuçlarından biridir. Henüz özelleştirme saldırısının ciddi bir tarzda gündeme gelmediği son altı aylık süreçte bile sendikalı işçi sayısı üçte bir oranında azalmış bulunmaktadır. Bu bir bütün olarak sendika bürokratizminin tahtının sallanması, aidatları arpalık olarak kullanma imkanlarının azalması, düzen içi konumlarının ve önemlerinin etkisizleşmesi demektir.

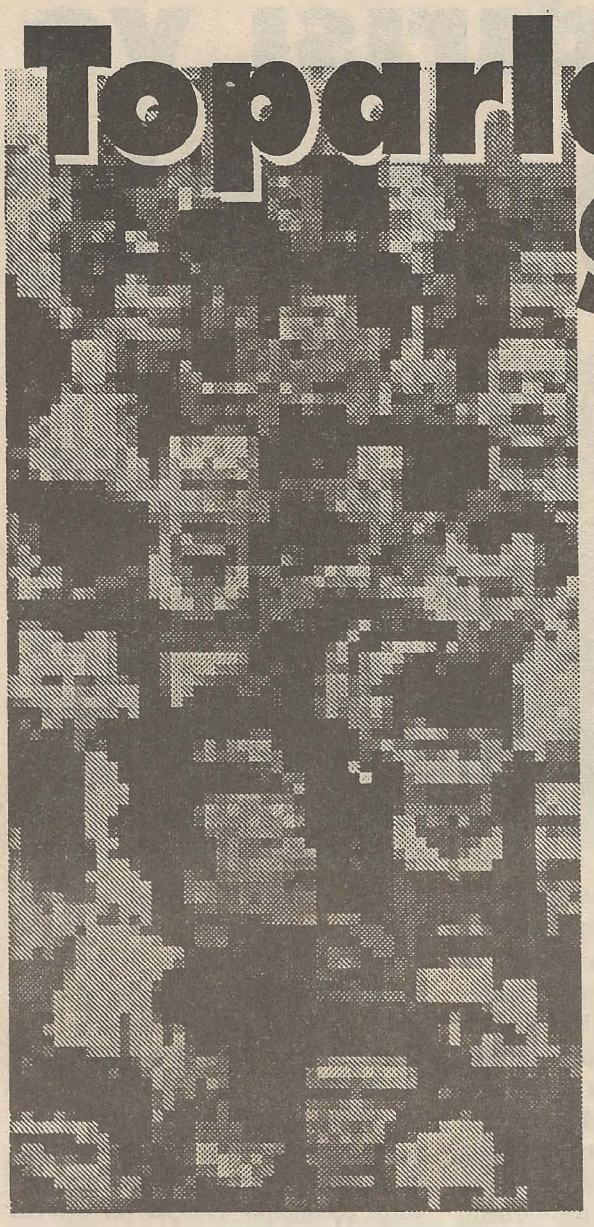
Bu süreç bütün bir sendika bürokrasisi kastını rahatsız edecek, onları tepkiye yöneltebilecek özellikler taşımasına karşın bu böyle olmamakta, merkez bürokrasi kastı süreç karşısında büyük bir ağırlıkla sessiz kalmayı yeğlemektedir. Zira düzen, sendika bürokratizminin bu bölümünü yukarıda sıraladığımız "nimet"ler aracılığıyla böylesi bir saldırı durumunda bile satın alabilmektedir. Bu aynı şeyi alt kademe bürokratlar için söyleyebilmekse hayli zor. (Bunun tersi örnekler de yok değil ama bunlar sistem için ancak istisna olabilir. Geçenlerde gazetelerde yeralan CEYTAŞ örneği gibi: Burada sendika şube yöneticileri özelleştirmeye -dolayısıyla sendikasızlaştırmaya- sessiz kalmışlardır. Sonuçta CEYTAŞ sendikasızlaştırılmış, şube yöneticileri sendikacılıktan ayrılmıştır. Sigortasız ve sendikasız olarak yeniden istihdam edilen işçiler bu sendikacıları bu kez karşılarında aynı işletmenin taşeron patronları olarak görmüşlerdir.) Bunlar düzenin bu tür "nimet"lerinden çok daha az yararlanmakta, dolayısıyla, kendi konumlarının sarsılmasından daha büyük zararlara uğramaktadırlar. Bu, alt kademe bürokratları reformist bir işçi politikası zeminine, dolayısıyla da merkez bürokrasisi ile çatışmaya giderek daha fazla itelemektedir. Gerek yaklaşan seçim dönemi, gerek (ve ağırlıkla) bu durum bugün sendika bürokrasisi içindeki iç didişmeyi artırmıştır. Merkez sendika bürokrasisi, düzenin de basıncıyla, bu tür hoş olmayan homurtuları bastırmak için pek çok sendika ve sendikacıyı çeşitli baskılar uygulayarak yıldırmaya çalışmaktadır.

Çok daha önemlisi bütün bu gelişmeler, gelecek süreçte sendika bürokrasisi içindeki çatlakların da artabileceğini göstermektedir. Kuşkusuz ki bu, sınıf hareketini ilerletmek açısından yararlanılması gereken elverişli bir koşul olacaktır. Ama bu aynı gelişmenin daha şimdiden örnekleri görülen, reformist hayalleri yaygınlaştırma gibi bir tehlike taşıdığını da unutmamak gereklidir. İşçi sınıfında sendika bürokrasisinin belli kesimlerine yönelik sahte umut ve hayaller yayanlar yalnızca sınıf hareketinin önüne yeni bir barikat dikmiş olacaklardır.

Alt kademe sendika bürokratları, düzenin bu tür "nimet"lerinden çok daha az yararlanmakta, dolayısıyla, kendi konumlarının sarsılmasından daha büyük zararlara uğramaktadırlar. Bu, alt kademe bürokratları reformist bir işçi politikası zeminine, dolayısıyla da merkez bürokrasisi ile çatışmaya giderek daha fazla itelemektedir.

İSTANBUL SENDİKA ŞUBELERİ PLATFORMU

Toparlanma mı, Savrulma mı?



Platforma üye sendika ve şube yöneticilerinin sık sık ve her vesileyle toplanarak yaptıkları basın açıklamalarına bir göz atmak bile, ciddiyet sorununu anlamaya yetecektir. Bürokratlaşma, sadece Türk-iş merkezi ve bağlı sendikaların genel merkezleriyle sınırlı kalmamakta, bütün toplumsal hastalıklar gibi hızla yayılarak en alt kademelere kadar ulaşmaktadır. Nihayet bu pislik, bir kısım işçinin umut bağladığı Platform'a da bulaşmış ve giderek yerleşmiştir.

İstanbul Sendika Şubeleri Platformu'nun "tabandan gelen tepkiyi örgütleme" çabalarının ilk "ciddi" adımı, bundan bir buçuk yıl önce Beşiktaş'ta yapılan genişletilmiş temsilciler toplantısında atılmıştı.

Ne var ki bu toplantının sonuç bildirgesinde yer alan genel grev kararının arkası takip edilmemiş, niteliği, talepleri ve örgütlenmesi üzerine getirilen tüm önerilerin tersine, konu Türk-İş'e havale edilerek, 20 Temmuz gibi bir sonuca çanak tutulmuştur.

Öncelikle belirtmek gerekiyor ki, o günden bu yana burjuvazi, saldırılarını daha da yoğunlaştırmış ve işçi sınıfını açık bir savunma pozisyonuna kadar geriletmiştir. Öyle ki, sözü edilen toplantıda dile getirilmiş olan, '82 Anayasası'ndan doğan tüm anti-demokratik yasaların kaldırılması talebi, bugün artık sözkonusu dahi edilmemektedir.

Başlangıçta Sendika Şubeleri Platformu'na umut bağlayan bir çok öncü işçi süreç içinde demoralize olmuş durumdadır. Gelişim seyrine kısaca göz atacak olursak, 26 Ağustos'ta yapılması planlanan ve sınıfın çağrılı olduğu ikinci toplantı için Bostancı gösteri merkezi belirlenmiş, ama her nasılsa kiralanması "unutulmuş"tu. Tek başına bu tavır bile, platformun "ciddiyet"ini ortaya koyan bir tutumdu.

Birkaç ay sonra Zafer Sineması'nda gerçekleşen toplantıdan ise, sınıfın üretimden gelen gücünü toplu bir şekilde ortaya koyabileceği ve taleplerini sonuna kadar savunacağı bir eylem kararı çıkmadı. Sonrasında da uzun süre ciddi hiç bir girişimde bulunulmadı. İstanbul Sendika Şubeleri Platformu bir kez daha şansını yitirmişti. Küçük Çekmece Belediye işçilerinin belirttiği gibi, Platform, "sözünde durmayan", dolayısıyla kof bir oluşumdu.

Platform'un takipçisi olmadığı kararlar elbet bu kadar değildir. Platforma üye sendika ve şube yöneticilerinin sık sık ve her vesileyle toplanarak yaptıkları basın açıklamalarına bir göz atmak bile, ciddiyet sorununun nasıl ortaya çıktığını anlamaya yetecektir. Bütün bu süreç ve söz konusu sendikaların üyelerine ve görevlerine yaklaşımları sadece bir gerçeğin altını çizer: Bürokratlaşma, sadece Türk-iş merkezi ve bağlı sendikaların genel merkezleriyle sınırlı kalmamakta, bütün toplumsal hastalıklar gibi hızla yayılarak en alt kademelere kadar ulaşmaktadır. Nihayet bu pislik, bir kısım işçinin umut bağladığı Platform'a da bulaşmış ve giderek yerleşmiştir.

Bu alt kademe bürokratlar, sınıfın genel grev talebini önce sahiplenir görünmüşler, ardından da Türk-İş Başkanlar Kurulu gibi bürokratik bir merkeze havale etmişlerdir. Beşiktaş toplantısına katılan temsilci ve işçiler, bir yandan Platform'a yönelik güven bunalımını dile getirirken, öte yandan, örgütsüzlüğün verdiği çaresizlikle, Platform öncülüğünde bir genel grevi de ciddi ciddi tartışmışlardı.

Ama görüldüğü gibi, Platform'u oluşturan sendika ve şube yöneticilerine kadar işleyen bürokratik zihniyet, sonunda inisiyatifi Türk-İş'e devretmiş oldu. Bu devirle birlikte Platform da geçici olarak sahneden çekildi.

Türk-İş inisiyatifi ele geçirdikten sonra dipten gelen dalgayı bertaraf etmenin yolunu, 20 Temmuz gibi sınırlı, muğlak taleplerde ifadesini bulan ve saldırıları püskürtmeyi hedeflemeyen bir sözde eylemlilikte buldu.

Böylece, bürokratlar 5 Nisan saldırılarının doruğunda sınıfın öfkesini yatıştırmayı başardılar. Ne var ki, Türk-İş genel merkezini iyice pervasızlaştıran bu olgular, kısa zamanda bu alt kademe bürokratların da başını yemeye başladı. Toplu sözleşmelerde kazanılan enflasyon farkları artık bonoyla ödeniyordu. Buna karşı çıkan Harb-İş, konfederasyondan 6 ay süreyle uzaklaştırma cezasına çarptırıldı. Hemen ardından ve benzer gerekçelerle, Yol-İş 1 Nolu Şube Başkanı Ercan Atmaca görevden uzaklaştırılarak, Tek Gıda-İş 1 nolu Şube Başkanı Hatice Görgü ise profesyonelliği kaldırılarak cezalandırıldılar.

Bu gelişmelerin ardından birdenbire atağa geçen Şubeler Platformu, tabanı örgütlemeye bir kez daha karar verdi. İşyeri temsilcileri ve öncü işçileri çağırdığı toplantılar sürecini, farklı koşullarda ve farklı argümanlarla yeniden başlattı.

İlk toplantıya, eskiden Platform'a üye olan sendika ve şubelerin yöneticilerinden pek azı katılmıştı. Üç-beş aşina yüz dışında çoğunluk gemiyi terketmiş görünüyordu. Aşina yüzlerinse hemen hepsi, konfederasyon, sendika veya (pek farklı olmamak üzere) devlet tarafından cezalandırılmış ya da cezasını bekler durumdakilerdi. Bu ilk toplantıda, sendikacılar, bir bakıma geçmiş sürecin kaçak özeleştirisini yapmakla ve yeni süreç için hadlerini aşan öneriler sunmakla işe başladılar.

Bazı sendikaların kapılarını kapatmasıyla aksayan toplantıların sonuncusu (bu yazının yazıldığı tarih itibarıyla sonuncu) Tüm-Tis genel merkezinde gerçekleşti. Açış konuşmasını yapan Ercan Atmaca, bu girişimi, dağınıklığı toparlamak ve eylemleri organize etmek amacıyla yaptıklarını belirterek ileride bir kurultay toplamayı hedeflediklerini ve kurultayın daha iyi nasıl gerçekleştirilebileceği konusunun bir sonraki toplantıda ele alınacağını açıkladı. "İşçi sınıfı yok olmaz ama gücünün en aza indirilmesi çabası var" diyen Atmaca, amacın; '95'te gerçekleşecek Türk-İş genel kongresinde "etkinlik sağlamak" olduğunu belirtti. Böylece Platform'un yeni niyetinin, eskisinden özde bir farkı olmadığı da anlaşılmış oluyordu. 20 Temmuz'dan bu yana biriken öfkeyi toparlayıp, bir kez daha söndürebilmesi için yeniden Türk-İş'e sunmak... Bu kadar da değil. Organizasyonu oluşturanlar arasında, sendikacıların kuracağı bir yasal partinin savunucuları da bulunuyordu. Genel tasfiyeci rüzgarın etkisi de dikkate alındığında, platformun bu "yeni" döneminin, Türk-İş Kurultayı'nda elde edilecek "etkinlik"e kanalize olması kaçınılmaz görünmektedir. Tabi eğer öncü işçiler tabanına oturtulmaz ve komünistlerin etkinliğinde gelişmezse. Toplantılara katılan sendikacı-işçi sayısı karşılaştırıldığında, ikinci olanağın zemini de görülecektir. Yeter ki öncü işçiler, platforma güvenip güvenmemeyi değil kendilerine güvenmeyi gündemlerine alsınlar.

Türk-İş, inisiyatifi ele geçirdikten sonra dipten gelen dalgayı bertaraf etmenin yolunu, 20 Temmuz gibi sınırlı, muğlak taleplerde ifadesini bulan ve saldırıları püskürtmeyi hedeflemeyen bir sözde eylemlilikte buldu. Türk-İş genel merkezini iyice pervasızlaştıran bu olgular, kısa zamanda bu alt kademe bürokratların da başını yemeye başladı.

Özelleştirme Saldırısı ve ZONGULDAK

Yeniden canlanan madenci hareketinin taşıdığı en büyük zaaf, kapatılması somut olarak gündeme alınan ocaklarla ilgili kesimlerle sınırlı kalmasıdır. Harekete geçenler bu ilk saldırı kapsamında olanlardır. Ancak sermayenin madenci politikası ocakların ve işletmelerin tümünü hedeflemektedir. Havzanın tüm iktisadi ve toplumsal yaşamının sarsılması demek olan saldırı, genel bir tepki görmesine rağmen, henüz birleşik bir madenci hareketi örgütlenememiştir. Sendika, Mengen dönüşünden bu güne kadar madenci için kılını bile kıpırdatmamıştır. ANAP iktidarı karşısında susmuş, bir yandan düzen partileriyle karanlık ilişkiler geliştirirken, diğer yandan da madenciye sendikanın kapısını kapatmıştır. Kısacası, bir işçi örgütü gibi değil, sermaye örgütü gibi hareket etmiştir.



Uluslararası tekelci sermayenin beyni olan Dünya Bankası'nın 'önerdiği' rapor çerçevesinde 5 Nisan kararlarıyla KİT operasyonu kapsamına alınan Zonguldak KİT'lerine dönük saldırı politikası iki bölümden oluşmaktadır: Özelleştirilecekler ve kapatılacaklar.

Ancak ister özelleştirilsin, isterse kapatılsın havzanın iktisadi ve toplumsal yaşamı alt-üst olma akıbetiyle yüzyüzedir. Zonguldak emekçisinin payına düşen daha fazla işsizlik, daha fazla yoksulluk, yoğun bir örgütsüzleştirme ve hepsinin ifadesi olarak dizginsiz bir sömürüdür.

Son dönemde havzanın birbiri ardına protesto gösterilerine sahne olması, işçilerin kendilerine dayatılmak istenen karanlık geleceğe kolay kolay boyun eğmeyeceklerinin ilk işaretleri sayılmalıdır. Binlerce madencinin merkez şubeden, Kozlu ve Karadeniz'den akarak yürüyüş kolları oluşturup sendikada "toplantı" yapması ile başlayan hareketlenme Bartın, Ereğli ve Karabük mitingleriyle sürmüştür. Ne var ki sözkonusu mitingler, sermayenin havzaya dönük saldırı politikalarının kapsamı ve '90 direnişinin görkeminden bakıldığında henüz madencinin gerçek mücadele dinamiklerini yansıtmaktan uzaktır. Ancak gösterilerin en çarpıcı yanı '90 direnişinin sembolü ve ruhu haline gelen Ankara yürüyüşü her anıldığında esen akım olmaktadır. Hep bir ağızdan ve gür bir sesle söylenen madencinin "Ankara marşı", kitlenin genel atmosferini bir anda elektriklemeye yetmektedir. Aslında yalnızca gösterilerde değil, toplantılarda, sohbetlerde, madencilerin ayak seslerini sermaye iktidarının başkentinde yankılandırmanın her dile getirildiği yerde '90 ruhunun' estiğini görmek zor değil.

Ancak yeniden canlanan madenci hareketinin bugün taşıdığı en büyük zaaf, topun ağzında olan, kapatılması somut olarak gündeme alınan ocaklarla ilgili kesimlerle sınırlı kalmasıdır. Harekete geçenler bu ilk saldırı kapsamında olanlardır. Sermayenin madenci politikası ocakların ve işletmelerin tümünü hedeflemektedir. Havzanın tüm iktisadi ve toplumsal yaşamının sarsılması demek olan saldırı, genel bir tepki de görmesine rağmen, henüz birleşik bir madenci hareketi örgütlenememiştir.

Sermaye cephesinin saldırılarını püskürtmenin ya da hareketin önümüzdeki dönemde kırılmasının düğümü de buradadır. Bugün henüz birleşik-örgütlü bir karakter taşımayan protesto hareketinin giderek yayılması, blok bir tavra dönüşerek tüm havzayı sarsması çok muhtemeldir. Bu, sermaye cephesi açısından da canalıcı halka olduğundan saldırılarda sorunsuz bir uygulama gücü kazandıracak bir dizi taktiğe başvurulmaktadır. Sermaye, söz konusu saldırılarını aşama aşama örgütlemektedir. Yeraltı-yerüstü, ücret farklılığı gibi sahte ayrımlar yaratılması, verimli-verimsiz ocak demagojisinin öne sürülmesi, merkeze uzak ocakların ilk önce saldırı kapsamına alınması gibi manevralarla blok bir direnişin olanaklarını daraltmaya çalışmaktadır. Sermaye cephesi bu bölyönet taktiğiyle belli bir başarı da kaydetmiştir. Oysa azgın bir sömürü altında ezilen Zonguldak işçisinin sorunları emek-sermaye çelişkisinden kaynaklanmaktadır. Sermayenin kışkırttığı sahte ayrımlar işçilerin uyanıklığını zedelememeli, kavga topyekün sermayeye karşı verilmelidir. Aksi halde sermayenin, yeni madenci hareketini, daha başında denetim altına alması ve adım adım çökertmesi kaçınılmaz olacaktır. Sermaye cephesinin saldırılarını püskürtmenin tek yolu; düşman nereden ve kime saldırırsa saldırsın, "Hepimiz birimiz, birimiz hepimiz için" şiarı altında, birleşik ve militan bir emek cephesi olarak karşısına dikilmektir.

Yeni dönem madenci eylemlerinin taşıdığı önemli bir diğer zaaf ise, inisiyatifin GMİS ve "Zonguldak'ı Kurtarma Organizasyonu"nun elinde olmasıdır. Bunun gerçek anlamı, işçilerin denetiminin, sermayeye secde etmiş, yaşam biçimi ve zihniyet olarak burjuvazinin birer parçası haline gelmiş işçi tellallarının elinde bulunduğudur.

Sendika, '90 direnişinden (Mengen dönüşünden) bu güne kadar madenci için kılını bile kıpırdatmamıştır. ANAP iktidarı karşısında susmuştur. Dahası, bir yandan düzen partileriyle karanlık ilişkiler geliştirirken, diğer yandan da madenciye sendikanın kapısını kapatmıştır. Kısacası, bir işçi örgütü gibi değil, sermaye örgütü gibi hareket etmiştir.

"Zonguldak'ı Kurtarma Komitesi"nin başındaki Belediye Başkanı Zeki Çakan, karayollarının dozerlerini Mengen'de, madenci yürüyüşünün önüne barikat örmek için diken şahıstır. Bu ihanette Şemsi Denizer'in (ve GMİS şurekasının) suç ortağıdır.

Sendikanın başına çöreklenmiş hainlerin, sermaye partilerinin temsilcilerinin ve düzen kurumlarının komiteler kurarak, keskin laflarla ortalıkta boy gösterip "kurtarıcı" rolüne soyunmaları nedensiz değildir. Onlar işçinin değil, kendi çıkarlarını kurtarmanın hesabı içindeler. Soyundukları uğursuz rol, sermayenin saldırıları karşısında madenci hareketinde yeni bir yükselişin önüne geçmektir. Madencinin biriken öfke ve sınıf kininin sermaye düzenine yönelmesini engellemek, tepkileri şaşırtmak ve yatıştırmaktır. Zira biliyorlar ki, madencinin kavgasının doğru hedefini bulması, tokadın kendi suratlarına patlamasıdır.

Madenci bilmelidir ki, sermayenin uşaklarına bel bağlamak, onların ipiyle kuyuya inmek daha baştan yenilgiye mahkum olmak demektir. Zonguldak işçisi mücadelesine, sınıf çıkarlarına ve gele-

Maden işçisinin sınıf mücadelesindeki yeri hep ön saflarda olmuştur. Bugün de havzada gelişebilecek militan bir madenci hareketi yalnızca bölge emekçilerinin çıkarları açısından değil, işçi hareketinin genel bir yükselişinin itici gücü olması bakımından da önem taşımaktadır. Maden işçisi mücadelesine bu perspektifle yaklaşmalı, direnişine bu bilinçle hazırlanmalıdır. Başkente, "başbakanın bir çayını içmek" için değil, işçi sınıfının kızıl bayrağıyla fethetmek için yürümelidir.

ceğine sahip çıkmalıdır. Kurtuluşun yolu, sermayenin asalak uşaklarından arındırılmış, düzenden bağımsız bir mücadele hattına ve örgütlenmeye sahip olmaktan geçmektedir. Bunun için ilk yapılması gereken taban örgütlenmesini hızlandırmak, bütün birimlerde komiteleşmektir. Bu komiteler sendikanın güdümünde değil, hareketin ihtiyaçlarına yanıt verecek tarzda ve bizzat onun gerçek önderleri tarafından örgütlenmeli ve tüm çalışmalar sıkı bir disiplin içinde yürütülmelidir. Bu disiplin bir yandan sendikanın ve sermayenin işçi sınıfı içindeki uzantılarının her türlü ihanetine karşı hazırlıklı ve uyanık olmayı, bu yoldaki girişimleri önceden saptayarak, teşhir ve tecrit etmeyi; öte yandan da sendikaya mücadelenin ihtiyaçları üzerinden baskı yapmayı gerektirir. Sendikaya sahip çıkmak herşeyden önce sendikanın başına çöreklenmiş sermaye uşağı hainlerden hesap sormak demektir. Onlar mutlaka koltuklarından sökülüp atılmalı, mücadele fiili olarak onları aşmalıdır. Sendika ağaları aşılmadan, sendikanın sınıf çıkarları doğrultusunda hareket eden bir mücadele aracına dönüştürülmesi mümkün değildir.

Ne var ki, sendikaların devrimcileştirilmesi ve sınıf savaşımının araçları haline getirilmesi her şeyden önce onları sahiplenen işçilerin politikleştirilmelerine bağlıdır. Politik mücadele alanına çıkamayan bir sınıf hareketinin gücü ve görkemi ne olursa olsun, sermaye karşısında anlamlı ve kalıcı bir başarı elde edemeyeceği '90 direnişi deneyiminde de açıkça görülmüştür. Zonguldak işçisi yalnızca kendi ekonomik demokratik talepleri için değil, tüm sınıfın ve toplumun temel sorunları için de sesini yükseltmelidir.

Bugün Türkiye'de, devletin Kürt ulusuna karşı yürüttüğü sömürgeci iç savaşa, her alanda yoğunlaşmış devlet terörüne, faşist siyasal baskı ve zulme karşı çıkmadan ve bu uğurda militan bir kavga yükseltmeden, sermayenin işçi ve emekçi sınıflara karşı giderek tırmandırdığı topyekün saldırılarını püskürtmek mümkün değildir. Zira tüm bu uygulamalar; burjuvazinin, toplumsal muhalefete karşı yürüttüğü birleşik ve örgütlü saldırısının birer parçasıdır. Öyleyse bütünü hedeflemeyen yalnızca kendi sığ ve dar sorunları doğrultusunda hareket eden bir mücadelenin varacağı yer, yeni bir hayal kırıklığı ve yenilgi olacaktır.

Oysa maden işçisinin sınıf mücadelesindeki yeri hep ön saflarda olmuştur. Bugün de havzada gelişebilecek militan bir madenci hareketi yalnızca bölge emekçilerinin çıkarları açısından değil, işçi hareketinin genel bir yükselişinin itici gücü olması bakımından da önem taşımaktadır. Maden işçisi mücadelesine bu perspektifle yaklaşmalı, direnişine bu bilinçle hazırlanmalıdır. Başkente, "başbakanın bir çayını içmek" için değil, işçi sınıfının kızıl bayrağıyla fethetmek için yürümelidir.

Karabük: Satılan Hangisi, Satan Kim?



Karabük halkı 8 Kasım'da eylemdeydi. Tüm esnaf kepenk kapatmış, araçlar yollara parkedilmiş, giriş çıkışlar kesilmişti. Karabük halkı, özellikle esnafı Demir-Çelik tesislerinin kapatılmasına karşı çıkıyor, hükümeti protesto ediyordu.

Bu "halk eylemi"nde çocuğundan yaşlısına, bakkalından manavına hemen herkesi görmek mümkündü. Ama saldırının asıl muhatabı ve eyleme yön verecek, halka öncülük yapacak güç orada değildi. Karabük Demir-Çelik'te 08.00-16.00 vardiyası işbaşındaydı. Diğer iki vardiyada çalışan işçilerden eyleme gelenlerse herhangi bir örgütlenme olmaksızın, sokaktaki vatandaş gibi gelmişlerdi.

Karabük Demir-Çelik satılır mı, kapatılır mı henüz belli değil. Çünkü bu şimdilik tamamen sermayenin keyfine ve çıkarlarına bırakılmış görünüyor. Ama 8 Kasım eylemi, Karabük Demir-Çelik işçilerinin sendikaları tarafından satıldığının resmidir.

Bir sendika ki; özelleştirme gibi bir azgın saldırı karşısında işçileri saldırıyı göğüsleyecek şekilde konumlandırmaz, üstüne üstlük özelleştirmeden yana tavır alır; o sınıf, ihanetin alasına uğramış demektir. Bir bilinçli işçi ki, sosyal-demokrasinin ve sendika bürokratlarının ihanetine küsüp kenara çekilir; bildiğini öğretmekten usanır, "cahil ve bencil" bulduğu daha geri bilinçteki sınıf kardeşlerini sendika bürokratlarının insafına terkeder; o sınıf satılır da, atılır da...

Sermayedarlar, kendileri yekvücut olmalarına karşın; işçi sınıfına, "Her koyun kendi bacağından asılır", "Gemisini kurtaran kaptan", "Düşene bir tekme de sen vur" türünden mavallarla bireycilik ve bencillik aşılamaktan hiç geri durmazlar. Ellerindeki devlet gücünü, eğitiminden televizyonuna kadar, işçi ve emekçi kesimlere kendi dünya görüşünü aşılamak, işçilerde sınıf bilincinin gelişmesini önlemek doğrultusunda kullanır. Onların bu işler için eğitim görmüş uzmanları, profesörleri var. Dernekleri, partileri var. Hain sendikacılar dahil olmak üzere, her şeyi satın alabilecek kadar bol paraları var.

Bütün bunlar karşısında, en hafifi günde 8 saat olmak üzere, ağır çalışma koşulları ve sadaka düzeyindeki ücretlerle çalışan işçiler, sınıf bilincine kendi başlarına ulaşma olanaklarına sahip değillerdir. Sınıf bilinci mücadele içinde edinilir ve bu konuda önemli rollerden biri de bilinçli işçilere düşmektedir. Bildiği şey bir tek sözcük dahi olsa, sınıf kardeşlerine öğretmekten geri duran, mücadelede öne geçmekten kaçınan, bilinçli işçi sıfatına layık olamaz.

Hemen hemen tüm ülkede hatta dünyada olduğu gibi, Karabük Demir-Çelik işçileri de satılmıştır. Önce sosyal-demokrasi tarafından, sonra da kendi sendikalarının başındaki sınıf hainleri tarafından. Bu satılmanın yanında, işletmenin satılıp satılmaması çok fazla anlam ifade etmemektedir. Bir köle için, çalıştığı tarlanın satılması, kendisinin satılması karşısında ne kadar anlam içerirse bu da o kadar anlamlı olabilir. Bugün, Karabük Demir-Çelik işçilerinin, fabrikanın satış yada kapatma çalışmaları karşısındaki pasif tutumları, biraz da bu satılmışlığa duydukları öfke ve küskünlükle ilgilidir. Ama asıl, sosyal-demokrasinin ikiyüzlülüğü ve sendika bürokratizminin ihanetine karşı bilinçlerinin yeterince gelişmemesi en önemli etken durumundadır. Bunlara duydukları öfke ve küskünlükle, daha geri bilinçteki sınıf kardeşlerine karşı görev ve yükümlülüklerini, yani öncülük görevlerini ihmal etmektedirler. Bu ihmal, şimdilik, işletmenin kapatılmasına karşı düzenlenen halk eyleminin öncülüğünü, resmen sınıf düşmanı iki partinin (RP ve MHP) güdümüne teslim etmelerine yol açmıştır. Devam ettiği taktirde, gelecek saldırılar karşısında bir sınıf olarak davranma bilinci bir türlü geliştirilemeyeceğinden, yenilgi kaçınılmaz, sömürü dayanılmaz hale gelecektir. Demir-Çelik'teki "bilinçli" işçiler, bir an önce üstlerine düşen görevin bilincine varmalı ve gereğini yerine getirmelidir.

KİT'lerde "verimlilik" yalanı üzerine

Özelleştirmeye bahane olarak sunulanlar arasında özel bir yer tutan verimlilik, daha doğrusu KİT'lerin verimsiz kuruluşlar olduğu demagojisi, yapay ve temelsiz bir gerekçedir.

Bir işletmenin verimliliği onun mülkiyetinin özel kişiye mi, yoksa devlete mi ait olduğuna bağlı değildir. Verimlilik ve karlılık, ancak yatırılan sabit sermaye miktarına ve istihdam artışı ile işgücü niteliğinin geliştirilmesine bağlıdır. Bu unsurlarda bir gelişme kaydedilmezse, mülkiyeti kime ait olursa olsun bir işletmenin verimlilik oranlarında artış gerçekleşmez. Geçmiş dönemde imalat sanayine ait veriler devlet işletmelerinin daha verimli olduklarını göstermektedir. Bilindiği gibi özellikle petrol-kimya-lastik sektörü, gıda-içki-tütün sektörü, demir-çelik ağır metal sanayi, çimento-seramik sektörü büyük oranda devlet işletmelerinin ağırlığa sahip oldukları imalat sanayi sektörleridir. İşletmelerde verimlilik göstergesi olan kişi başına reel katma değerdeki artış oranı bu sektörlerden petrol-kimya-lastikte 1978-1989 arasındaki 11 yılda %191,5 olmuştur. Bu, Türkiye'de imalat sanayinin tüm sektörleri içinde en yüksek artış oranıdır. Bu oranı %96.8 ile gıda-içki-tütün sektörü, %84 ile çimento-seramik sektörü, %76 ile demir-çeliğin ağırlıklı olduğu metal ana sanayi izlemektedir. Aynı dönemde özel sektörün ağırlıkta olduğu dokuma-giyim sektöründe kişi başına reel katma değer artış oranı %34.8, beyaz eşya ve otomotiv sektöründe ise %59.2 olarak gerçekleşmiştir.

Verimlilik konusunda bundan daha önemli bir nokta daha var: Verimliliğin artması, bu artışın işçi ücretlerine olumlu olarak yansıyacağı anlamına gelmemektedir. %191,5 artışın gerçekleştiği petrol-kimya-lastik sektöründe ücretlerin katma değer içindeki payı, 1978'de %25 iken, 1989'da %9,4'e düşmüştür. Aynı durum gıda-içki-tütün, çimento-seramik ve metal ana sanayii için de geçerlidir. Özel sektörün ağırlıklı olduğu işletmelerde durum daha farklı değildir. Koç, Profilo, OYAK, Vestel gibi tekellerin hakimiyetinde bulunan madeni eşya-otomativ sektöründe ücret/katma değer oranı önemli ölçüde gerilemiştir.

Yukarıdaki verilerdenden de anlaşılacağı üzere, devlet mülkiyetinin hakim olduğu işletmelerde verimlilik artışı daha yüksek olmuş, ama hem devlet hem de özel sektörde bu artış işçi ücretlerine yansımamıştır. Durum böyle iken, özelleştirmenin üretimde verimliliği artıracağını ve bu yolla da ekonomide demokrasiyi sağlayacağı, işçileri, emekçileri aldatma amacını güden koca bir yalandır. İmalat sanayine ilişkin veriler verimlilik artışının ücretlere yansımadığını göstermekle kalmamakta, aynı zamanda verimliliğin en yüksek oranda arttığı sektörler de dahil reel ücretin eridiğini göstermektedir. Örneğin petrol-kimya-lastik sektöründeki reel ücret 1978 yılında 100 olarak baz alındığında, 1988'de 83.9'a, gıda-içki-tütün sektöründe 67'ye, çimento-seramik sektöründe 82.9'a, demir-çelik ağırlıklı metal ana sanayiinde 77.2'ye, metal eşya-otomativde 77.2'ye, tekstil-giyim sektöründe 88.7'ye düşmüştür. Bütün bu sektörlerde ise reel ücretlere ait 1989 rakamları sırasıyla 110.3/90.1/102.3/109.9/98.9/96.3 olarak gerçekleşmiştir. Yani tüm bu sektörlerde reel ücretlerde bir önceki yıla göre az ya da çok bir artış gerçekleşmiştir. Bu artış ise, kesinkes 1989 bahar eylemleriyle işçi sınıfının yükselttiği mücadeleden kaynaklanmıştır. '89 Bahar eylemleri aynı zamanda işçi sınıfının siyasal alanda da önüne konulmuş olan engelleri mücadelenin gücü oranında fiilen aştığı bir dönemdir.

İşçi sınıfı açısından ekonomik-demokratik hakları kazanmanın yolu mücadeleden geçmektedir. Gerisi, yani özelleştirmenin verimliliği arttıracağı safsatası işçi sınıfı ve emekçiler açısından kof bir yalandır. Özelleştirme, tekelci burjuvazi için sermayelerini büyütme anlamına gelebilir, çünkü onun sınıf çıkarlarına uygundur. Ama işçi ve emekçiler için sefaleti yoğunlaştırıcı bir saldırıdan ibarettir.

Kaynak: 1990'larda Türkiye İşçi Sınıfı/ Sosyal ve Ekonomik Göstergeler, DİSK-AR, Aralık 1992

Geleneksel Hareketin Ayrılmaz Üçlüsü:

Demokratizm, Kendiliğ



Fotoğraf: Anadulu yakası 20 Temmuz eylemi, *Kızıl Bayrak* Arşivi

Geleneksel devrimci hareketin 12 Eylül yenilgisini izleyen dönemi bir genel tasfiye süreciyle karakterize olur. Tasfiyecilik kendini belli gruplar şahsında ideolojik ve örgütsel çözülüş ve yokoluş biçiminde gösterirken, başka bazı gruplar şahsında, sürecin böyle bir boyutunun yanısıra, kendini daha çok devrimci ideolojik ve örgütsel mevzilerin terkedilişinde, reformist-legalist bir yeni kimliğin adım adım kazanılmasında ortaya koymaktadır. Fakat yineleyelim ki, tasfiyecilik burada yalnızca bir sonuçtur. Onu sürekli olarak besleyen ise demokratizm ve kendiliğindencilik ikilisidir. Bu ikilinin belirlediği ideolojik kimlik korunduğu sürece, tasfiyecilik güç koşullar ve karşı-devrimin artan basıncı altında, bir sonuç olarak kendini hep gösterecektir.

Başlığa çıkarılan bu üç temel zaafın ilk ikisi, demokratizm ve kendiliğindencilik, geleneksel devrimci hareketimizi karakterize eden temel özelliklerken; üçüncüsü, tasfiyecilik, ilk ikisinin şekillendirdiği bir politik kimliğin belli koşullar altında kaçınılmaz olarak ürettiği bir sonuç şeklinde kendini göstermektedir. Komünistler, bu üçü arasındaki ideolojik ve tarihsel bağlantıyı yakın geçmiş değerlendirmesi ve eleştirisine ilişkin hemen tüm yazılarında ortaya koydular. Bunun 12 Eylül yenilgisini izleyen yeniden toparlanma yıllarında kendini gösterme tarzını, yine devrimci hareketin geçmişten bugüne gelişme süreçlerini gözönünde bulundurarak ve bir dizi grubun oluşturduğu örnek üzerinden, daha 1989 yılı başında özel bir değerlendirme ve eleştiriye tabi tuttular. (Bkz. *Devrimci Harekette Reformist Eğilim,* Eksen Yayıncılık) Geleneksel küçük burjuva demokrasisinin günümüzde artık legal ya da açık bir "işçi sınıfı partisi" savunuculuğuna varmış bulunan kaba tasfiyeci temsilcilerinin ise, yine tarihsel ve teorik kökleriyle bağlantısı içinde, ayrı bir eleştirisini yaptılar. (Bkz. *İllegalite-Legalite Sorunu ve Solda Tasfiyecilik, Ekimler,* sayı:2)

Dolayısıyla, okurun Liberal Demokratizmin Politik Platformu eleştirisinin birinci bölümünden hatırlayacağı aşağıdaki değerlendirme, yalnızca "İş-Ekmek-Özgürlük!" sloganının sahiplerini hedef almakta, fakat pek az istisnayla, geleneksel hareketin tümünü kapsamakta ve bugünkü durumunu ortaya koymaktadır.

"Geçmişin, devrim sorununu ısrarla ön planda tutan devrimci-demokratik programı yeni dönemde yerini bulanık bir 'siyasal demokrasi' mücadelesine bırakırken, inançlı ve ateşli popülist retoriği de kuru ve şamatacı bir 'işçicilik' ile yer değiştirdi. küçük burjuva devrimciliği bozuldu, erozyona uğradı ve olayların zorlamasıyla sınıfı nihayet keşfettiğinde, kendini liberal bir işçi politikacılığı kılığında buldu. Sınıf hareketine kendiliğindenci yaklaşım ve kuyrukçuluk, bunun ideolojik ve taktik ifadeleri; 'özgürlük' sorunu, programatik ifadesi; 'İş-Ekmek-Özgürlük!' ise, tümünün özlü bir ortak ifadesi oldu." (*Kızıl Bayrak,* sayı:8)

Geleneksel devrimci hareketin 12 Eylül yenilgisini izleyen dönemi bir genel tasfiye süreciyle karakterize olur. Tasfiyecilik kendini belli gruplar şahsında ideolojik ve örgütsel çözülüş ve yokoluş biçiminde gösterirken, başka bazı gruplar şahsında, sürecin böyle bir boyutunun yanısıra, kendini daha çok devrimci ideolojik ve örgütsel mevzilerin terkedilişinde, reformist-legalist bir yeni kimliğin adım adım kazanılmasında ortaya koymaktadır. Fakat yineleyelim ki, tasfiyecilik burada yalnızca bir sonuçtur. Onu sürekli olarak besleyen ise demokratizm ve kendiliğindencilik ikilisidir. Bu ikilinin belirlediği ideolojik kimlik korunduğu sürece, tasfiyecilik güç koşullar ve karşı-devrimin artan basıncı altında, bir sonuç olarak kendini hep gösterecektir.

Demokratizm ile kendiliğindencilik arasında sıkı bir organik ilişki vardır. Devrim sorunlarına burjuva demokratik ufku aşamayan bir bakışaçısı, işçi sınıfı hareketini ele alışta kendini her zaman kendiliğinden hareketin kutsanması, ya da hiç değilse abartılması biçiminde gösterir. Gerçek burjuva demokratları, bunu sınıfsal konumları gereği bilinçli olarak böyle yaparlar. Onlar için işçi sınıfı hareketi, demokrasi mücadelesini aşmayan sınırlar içinde dayanılması ve yararlanılması gereken bir olanaktan başka bir şey değildir. Bu nedenle onlar sınıf hareketinin kendiliğinden niteliğini olumlarlar en fazla, demokratik siyasal istemlere dayalı bir mücadele platformunu sınıf kitlelerinin önüne sürerler. Bu sınırlar içindeki bir bilinç ve mücadelenin işçi sınıfının kendi bağımsız devrimci sınıf kimliği ve tutumuyla ortaya çıkmasına yetmeyeceğini ve eğer işçi sınıfı hareketini bu sınırlar içinde tutmayı başarırlarsa, onun burjuva-demokratik çerçeveyi aşacak herhangi bir tehlike arzetmeyeceğini gayet iyi bilirler.

Oysa sosyalizm iddiası taşıyan ve bu konuda gerçekten samimi olan akımlar için durum farklıdır. Onların kendiliğindenciliği, bir temel ideolojik zaaf olarak kendini gösterir. Bu tür akımlar, devrim sorunlarını burjuva-demokratik bir çarpıklık içinde ele aldıkları bir durumda, sınıf hareketinin sorunlarına da bu ideolojik çarpıklığın çerçevesi içinden yaklaşmaktan kendilerini kurtaramazlar. Fakat önemle hatırlatalım ki, bu ikinciler, çoğu kere birincilerin, burjuva-demokratizminin dolaysız ideolojik etkisini yansıtırlar.

Rusya'da legal Marksizm ile ekonomizm akımları bize, bu ikili fakat biribirleriyle yakından bağlantılı konumun klasik örneklerini sunarlar.

Legal Marksizm gerçekte burjuva demokratik bir akımdı ve nitekim çok geçmeden saf burjuva liberal konumunu açıkça ortaya koydu. Bu akım, teorik planda, bernştaycılıktan da en iyi biçimde yararlanarak, "devrimci ruhundan tamamen sıyrılmış ve liberal burjuvazinin gereklerine uyarlanmış bir tür 'Marksizmi'" (Lenin) kullanarak, pratik planda, "işçi sınıfı hare-

Sosyalizm iddiası taşıyan ve bu konuda gerçekten samimi olan akım ve gruplar için durum farklıdır. Onların kendiliğindenciliği, açık bir temel ideolojik zaaf olarak kendini gösterir. Bu tür akım ve gruplar, devrim sorunlarını burjuva-demokratik bir çarpıklık içinde ele aldıklarından, sınıf hareketinin sorunlarına da bu ideolojik çarpıklığın dar çerçevesi içinden yaklaşmaktan doğal olarak, kendilerini kurtaramazlar. Bunlar gerçek burjuva-demokratizminin dolaysız ideolojik etkisini yansıtırlar.

...dencilik ve Tasfiyecilik

'80 öncesinde yeterince dikkat çekmeyen zaaflar bu yeni dönemde tüm çıplaklığıyla ortaya çıktı. İşçi hareketine ekonomist-sendikalist yaklaşım kendini bütün kabalığıyla açığa vurdu.
Bunu organik olarak tamamlayan ve besleyen bir öteki temel neden, geçmişten devralınan, aşılamadığı gibi liberal bir bozulmaya da uğrayan devrim sorunlarındaki demokratizmdi.
Halkçılığın devrimci demokratizmi işçiciliğe geçişte, yenilgi döneminin yıkıcı etkileriyle liberal bir bozulmaya uğramış, bu ise sınıf hareketine yaklaşımdaki darlığa yeni boyutlar eklemiştir.
Giderek liberal bir içerik kazanmaya başlayan bir demokrasi mücadelesi anlayışı, kendiliğinden işçi hareketinin geri düzeyine, sorunlarına ve istemlerine "kendiliğinden bir uyumu" kolaylaştırmış,
olağan hale getirmiştir.

ketini ve sınıf mücadelesini dar trade-unionculuğa ve küçük tedrici reformlar uğruna 'gerçekçi' mücadeleye" (Lenin) indirgemeye çalışıyordu. Amaç genç işçi hareketini, pratikte burjuva liberal hareketin bir eklentisi haline getirebilmek, bu dar sınırlar içerisinde tutabilmektir.

Ekonomizm akımı ise, bu liberal ideolojik cereyanın belli özel koşullar içinden geçmekte olan sosyalist hareket üzerinde yarattığı etkinin dolaysız bir ürünü olarak ortaya çıktı. "Rusya'da işçi yığınlarının gerekliliğini öne sürerek ve 'yığınlara ayak uydurma' bahanesine sığınarak" (Lenin), devrim sorunlarında işçi sınıfının bağımsız devrimci platformunu değil, fakat liberal burjuvazinin bakış açısına uygun bir ideolojik-politik tutumu savundu. Böylece, işçi hareketinin pratikte liberal hareketin bir eklentisi olmasına hizmet etti. Bu akımın sonradan Menşevizm biçimi altında bir liberal kuyrukçuluk olarak sürdüğünü, karşı-devrim döneminde tasfiyecilik biçimini aldığını ve nihayet emperyalist savaş sırasında sosyal-şovenizm halini aldığını da bu arada ekleyelim. Bu tarihsel devamlılıkta bir iç tutarlılık vardı. Bu, ideolojik özü aynı olan küçük burjuva aydın oportünizminin, sınıflar mücadelesi sürecinin her bir farklı ara safhasında kendini ortaya koyuş tarzıydı.

Rusya'da legal Marksizmin oynadığı türden bir rolü, bizim tarihimizde ve kendine özgü koşullarımızda, bir yandan Yön ve MDD hareketlerinde, öte yandan TİP'te (daha sonraları TİP-TKP'de) ifade bulan burjuva sosyalist akımlar oynamıştır. Bu her iki ana akım da, Kruşçev revizyonizminden de en iyi biçimde yararlanarak, teoride Marksizmin liberal-reformist bir yorumuna dayanmışlar ve pratikte bunu, işçi sınıfı hareketini burjuva demokratik platformu aşamayan bir sendikal-siyasal hareket düzeyinde tutmak için kullanmışlardır.

Dolaysız olarak bu ideolojik mirasın etkisi altında şekillenen geleneksel halkçı-devrimci akımlar ise, işçi sınıfının bağımsız devrimci sınıf hareketini geliştirmek bakış açısına sahip olmak bir yana, onu her zaman sendikal hareket dar çerçevesinde ele almışlardır. Devrimin sorunlarına burjuva-demokratik yaklaşım (demokratizm) ile sınıf hareketine ekonomist-sendikalist yaklaşım (kendiliğindencilik), kaçınılmaz bir mantıksal tutarlılıkla hep bir arada gitmiştir.

Halkçılığa yöneltilmiş eleştirilerde somut olarak da gösterildiği gibi, geleneksel devrimci-demokrat gruplar, '80 öncesi dönemde sınıf hareketine hep sendikalar ve sendikal hareketle sınırlı bir pencereden bakmışlardır. Bu ekonomist-kendiliğindenci bakışın dikkate değer bir göstergesidir. Bununla birlikte, '80 öncesinde, işçi hareketi, popülist bakışaçısı içinde genel halk hareketinin sıradan bir bileşeni olarak ele alındığı için, sözkonusu zaaf, genel halkçı-devrimci politik yaklaşım içinde fazla dikkat çekmemiştir. Oysa bir yeniden toparlanma dönemi olan '80'lerin ikinci yarısında durum farklıdır. Hareketlenen ilk ve uzun süre tek kesim işçiler olduğu için, herkes yeniden toparlanmayı bu zemin üzerinde yapmaya çalışmış, doğal olarak bu, işçi sınıfı üzerinde politika yapmak, işçi hareketinin sorunları üzerinde politik yaklaşımlar geliştirmek sonucu vermiştir.

İşte bu olgu, '80 öncesinde yeterince dikkat çekmeyen zaafı bu yeni dönemde tüm çıplaklığıyla ortaya çıkardı. İşçi hareketine ekonomist-sendikalist yaklaşım kendini bütün kabalığıyla açığa vurdu. Halkçılıktan işçiciliğe kendiliğinden geçiş, temel bir neden olmakla birlikte bunun tek nedeni değildi. Bunu organik olarak tamamlayan ve besleyen bir öteki temel neden, geçmişten devralınan, aşılamadığı gibi liberal bir bozulmaya da uğrayan devrim sorunlarındaki demokratizmdi. Halkçılığın devrimci demokratizmi işçiciliğe geçişte, yenilgi döneminin yıkıcı etkileriyle liberal bir bozulmaya uğramış, bu ise sınıf hareketine yaklaşımdaki darlığa yeni boyutlar eklemiştir. Giderek liberal bir içerik kazanmaya başlayan bir demokrasi mücadelesi anlayışı, kendiliğinden işçi hareketinin geri düzeyine, sorunlarına ve istemlerine "kendiliğinden bir uyumu" kolaylaştırmış, olağan hale getirmiştir.

Bunu daha yakından görebilmek için geleneksel devrimci hareketin son 20 yıl içerisindeki oluşumuna ve evrimine kısaca gözatmak yararlı olacaktır. Aslında sorun bu yönüyle yıllar öncesinden Devrimci Harekette Reformist Eğilim incelemesinde de ele alınıp irdelenmişti. Aşağıdaki değerlendirmeyi oradan aktarıyoruz:

"'70'lerin ortası -12 Mart sonrası- toparlanma ve yeniden örgütlenme dönemiydi. '80'lerin ortası -12 Eylül sonrası- aynı doğrultuda ilk çabalara sahne oldu ve bu süreç hala devam ediyor. İkisi arasında teorik hazırlıktan yoksunluk ve dolayısıyla ideolojik-siyasal belirsizlik şeklinde esaslı bir benzerlik var. Bu her iki döneme de kendiliğindenciliğin hakim olması anlamına geliyor. Kendiliğindencilik reformizmin zeminidir ve reformist eğilimler '75-80 döneminde de devrimci harekette hayli etkili olmuştu. Yine de '70'lerin ikinci yarısının koşulları ile '80'lerin ikinci yarısının koşulları arasında temelli bazı farklılıklar var ve bunlar bugünkü güçlü reformist eğilimi anlamak açısından önem taşıyor." (Age, s. 67-68)

Bu değerlendirmede dikkate değer olan gözlem, devrimci hareketin yenilgiler sonrası toparlanma çabalarının kendiliğindenci karakterine yapılan özel vurgudur. Şüphesiz ki, buradaki kendiliğindencilik, sınıf hareketine kendiliğindenci yaklaşımın bilinen klasik biçiminden farklı olan daha genel bir zaafı ifade etmektedir.



Sermayenin saldırılarına karşı direnme eğilimi gösteren sınıf hareketi politik bir müdahale için olanaklar da sunar...



12 Mart'ı izleyen yeniden toparlanma döneminin devrimci hareket bakımından karakteristik olan yönü, bu sürece damgasını vuran kendiliğindenciliktir.

Söz konusu olan devrimci örgütlerin oluşum ya da yeniden toparlanma süreçlerinin açık perspektiflerden yoksunluğudur. Bu süreçlerin, gelişen kitle hareketiyle, bu hareketin üstünlük ve zayıflıklarıyla sağladığı kendiliğinden uyumdur. Bunu, daha genel planda, devrimci öncü olmak iddiasındaki grup ve akımların, yükselen kitle hareketine yön verici bir önderlikten çok, bu hareketle birlikte sürüklenişleri olarak tanımlamak da mümkündür.

12 Mart, henüz filiz halindeki devrimci örgütler için ağır bir yenilgi ve fiziksel yokediliş dönemiydi. Örgütler daha oluşum halindeyken tümüyle tasfiye edilmiş, yönetici önder kadrolar büyük bir bölümüyle katledilmişti. Bu açıdan karşı devrimin yarattığı fiziksel tahribat 12 Eylül'le kıyaslandığında çok daha büyüktü. Ne var ki, '71 Hareketi bir direniş içinde doğmuş ve yiğitçe bir karşı koyuş içinde, karşı-devrim tarafından tasfiye edilmiştir.

Ne var ki direnerek yenilmenin ve hatta yok olmanın ciddi bir direnme göstermeden alınan kolay bir yenilgiden temelli farkını 12 Mart dönemini izleyen yeniden toparlanma çabaları somut olarak gösterdi. Direnme hareketinin bıraktığı moral güç, dağılmış bu örgütlerden türeyen yeni örgütlerin işini muazzam ölçüde kolaylaştırdı.

Bundan da önemli olan bir öteki faktör ise, 12 Mart dönemini 1974'ten itibaren izleyen devrimci kitle hareketliliği idi. Öylesine ki, bu hareketlilik yeniden toparlanma çabalarını önceledi ve bu toparlanma için son derece uygun bir toplumsal-siyasal ortam ve zemin oluşturdu. Fakat bu iki olumlu faktöre rağmen, 12 Mart'ı izleyen yeniden toparlanma döneminin devrimci hareket bakımından karakteristik olan yönü, bu sürece damgasını vuran kendiliğindencilikti. Dahası, denilebilir ki, sözü edilen iki olumlu faktör, normal koşullarda beklenecek olanın tersine bir etkide bulunarak bu kendiliğindenciliği bir bakıma körükledi.

Kendiliğindencilik, teorik hazırlıksızlık ve ideolojik-politik belirsizlik koşullarında, kendini sürmekte olan hareketin genel havasına, toplumsal ortamına, şiarlarına, ufkuna, dolayısıyla ve özetle, o anki mevcut politik niteliğine kendiliğinden uyarlamada ifadesini buluyordu. Bu çok fazla bir güçlük taşımıyordu. '71 hareketinin özellikle gençlik içinde yarattığı büyük sempatiden kolayca kadro devşiriliyor, bu kadrolar genellikle gelişmekte olan gençlik hareketinin doğal önderleri olduğu için de, beraberinde kitle bağlarını ve etkinliğini de kendiliğinden getiriyordu. Böyle kazanılmış bir ilk etkinliği, büyüyen harekete bağlı olarak sürekli büyütmek, büyük kentlerden taşraya yaymak, öğrencilerden öteki küçük burjuva katmanlara doğru genişletmek, '71 Hareketi'nin devamı durumundaki başlıca örgütler için herhangi bir güçlük taşımıyordu.

"Bundan dolayıdır ki, teorik hazırlıksızlığa ve ideolojik-siyasal belirsizliğe rağmen toparlanma çabaları belli bir başarı sağlamış, 1960'lardan devralınan demokratik, anti-emperyalist temalar kitle hareketinin kendiliğinden ortaya koyduğu düzeyle çakışmış ve birlikte sürüklemeye yetmişti. İdeolojik zayıflık sık sık reformist eğilimler yaratmış olmakla birlikte, kitle hareketinin militan ortamı radikal eğilime sürekli hayat vermiş, devrim ve iktidar vurgularını beslemişti." (Age, s. 68)

Dönemin başlıca büyük gruplarından ikisinin durumunu buna örnek olarak vermek istiyoruz.

Bunlardan ilki, dönemin en büyük grubu olan Devrimci Yol'dur. Devrimci Yol '71 Hareketinin en önemli grubu olan THKP-C'nin devamı niteliğindeki ana gruptu. 1975-1980 döneminde muazzam bir kadro birikimine ve kitle etkinliğine ulaştı. Etkinliği büyük kentler kadar Kürdistan dışındaki taşra kent ve kasabalarında da tartışmasızdı. 15 günlük yayın organı 100-150 bin arasında dağıtılabiliyordu. Dönemin sonuna doğru artık bir günlük gazeteye ve çok sayıda aydın ve sendikacının sempatisine de sahipti. Öylesine ki, tüm bunların oluşturduğu bir güvenle, 1980 yılına ulaşıldığında, Devrimci Yol kendini artık bir iktidar adayı olarak bile değerlendirebiliyordu.

Fakat dikkate değer olan, Devrimci Yol'un tüm bu "başarılara" gerçek bir teorik-politik boşluk ve belirsizlik içindeyken ulaşmış olmasıydı. THKP-C'nin öğrenci ve taşra gençliği içinde yarattığı büyük devrimci sempatiyi toplayarak yola çıkmış, fakat uzun yıllar THKP-C'nin resmi çizgisi karşısındaki konumunu belirsizlik içinde bırakarak bu yolu yürümeyi başarabilmiştir. Bu çizgiyi genel planda ne reddetmiş ve ne de açıktan savunmuş, bunun yerine, kendi yeni dönem pratiğine uyum sağlayan yanlarını kullanmış, buna ters düşen yanlarını sessizce terketmeyi tercih etmiştir. Fakat daha önemli ve ilginç olanı, temel sorunlar üzerine açık bir ideolojik-politik tutumdan yoksunluk koşullarında, genel bazı anti-faşist anti-emperyalist şiarlar eşliğinde, akmakta olan hareketin güncel sorunları üzerine politika yapması ve asıl pratik başarısı da, tam da bu sayede sağlamış olmasıdır.

Ne var ki, temel konularda teorik-siyasal belirsizlik egemenken gündelik politika sorunları üzerinden yol almanın sağladığı bu "görkemli" başarının tüm kofluğunu, 12 Eylül yalnızca üç ay içinde gözler önüne sermiştir. Yükseliş döneminin yüzeysel ve sığ politikalara dayalı kendiliğindenciliği, karşı-devrim döneminde hızlı bir çözülme ve dağılmaya zemin oluşturmuştur. 12 Eylül'ün küçük burjuva demokratik hareketle yarattığı dağılma ve yok olmanın en tipik örneği, '80 öncesinin bu en büyük, en etkin ve en mağrur hareketinde yaşanmıştır. Gelinen yerde varılan nokta gözler önündedir. Karşı-devrim döneminin tasfiyeci kimliği, kendini bugün dejenere ve pasif bir sivil toplumculuk olarak düzen çerçevesine uyarlanmış durumdadır.

İkinci örnek TDKP'dir. TDKP ise '71 Hareketi'nin bir öteki temel grubu olan THKO'nun bir devamıydı. İlk gelişmesini Devrimci Yol'a benzer bir biçimde '71 Hareketi'nin yarattığı sempatiyi örgütleyerek yaşadı. Devrimci Yol'dan farklı olarak '71 hareketinin kaba maceracı çizgisinin açık bir eleştirisiyle ortaya çıktı. Fakat buradaki tartışmamız bakımından dikkate değer olan olgu, reddettiği maceracı çizginin yerine 1977 sonlarına kadar elle tutulur bir şey koyamaması, oysa buna rağmen, büyük kadro ve kitle gücüne de, asıl olarak, tam da bu aynı dönemde ulaşmayı başarabilmesiydi. "İşçilerin-köylülerin Bağımsız Demokratik Türkiye'si İçin!" şiarıyla yola çıkan ve gelişip yaygınlaşan demokratik kitle hareketinin aynası olmaktan öteye gidemeyen bir haftalık yayın organının, köksüz ve ufuksuz bir anti-faşist/anti-emperyalist teşhir ve ajitasyonu ile buna eşlik eden pratik çabalar, bu başarının elde edilmesine "kendiliğinden" yetebilmişti. Sonradan yetişen "bütünlüklü çizgi"nin önden kazanılmış güçlerin moral yönden korunması dışında kitle etkinliğinin gelişmesine esaslı bir katkısı olmadı. Reformizme karşı gösterilen ve o dönem için gerçekten özel bir önem taşıyan devrimci politik tutum dışında, bu çizginin gerçek yaşam üzerindeki gücü ve etkisini, bugün onun artık bir geçmiş tarih olayı olarak geride kalmış olmasından bile çıkarabiliriz.

12 Eylül sonrası süreç TDKP için de özünde Devrimci Yol'dan farklı olmadı. Tasfiyeci dağılma ve çürümenin sonuçlarını en ağır bir biçimde yaşayan bir başka hareket oldu. Bu durum, kritik noktalarda bu hareket şahsında ideolojik bir ifade de kazanmıştır. TDKP, tıpkı Devrimci-Yol gibi, karşı-devrimin egemen olduğu koşullarda, devrimci-demokrasi çizgisinden "Avrupa tipi bir burjuva demokrasisi" çizgisine geçmiş, bu çerçevede burjuva reformizmini doğal müttefik olarak bile görebilmiştir. *Liberal Demokratizmin Politik Platformu* tartışmasından sonra, bugün artık geldiği noktaya ayrıca işaret etmek gereksizdir.



Fotoğraf: *Kızıl Bayrak* Arşivi

İşçi hareketinin zaten kendiliğinden ulaştığı düzey üzerinden oluşturulmuş politikalar sınıfa devrimci bilinç taşıma sayılabiliyor.

Bu iki örnek, '80 öncesinin iki büyük grubu üzerinden kendiliğindenciliğin, devrimci yükseliş ve karşı-devrim dönemlerindeki seyri konusunda yeterli bir fikir vermektedir.

Çok sayıda irili ufaklı grubuyla bu dönemin ('80 öncesinin) genel devrimci hareketine ideolojik planda rengini veren popülizm ve demokratizm, toplumsal

rengini veren ise küçük burjuva sınıf yapısı ve ortamıydı. Bu ideolojik ve sınıfsal kimliğe sahip bir hareket için işçi sınıfının bağımsız sosyalist hareketini geliştirmek gibi özel bir kaygı doğal olarak düşünülemezdi. İşçi sınıfı söz planındaki vurgu farklılıklarına rağmen dönemin belli başlı gruplarının tümü için gerçekte genel halk hareketinin yalnızca herhangi bir bileşeniydi. Genel halk hareketini ilerletmek kaygısı içinde bir anlam taşıyabilirdi ancak.

Elbette işçi sınıfı da, dönemin hareket halindeki alt sınıflarından biri olduğu için ve dahası herşeye rağmen bu grupların sosyalizm iddiası taşımalarından dolayı, bir ilgi alanıydı. Ve işte, geleneksel devrimci hareketin sınıf hareketine ekonomist-kendiliğindenci yaklaşımı, tam da bu ilginin sınırları çerçevesinde, kendini apaçık gösteriyordu. Bu en tipik biçimiyle, sınıf hareketini bir sendikal hareket olarak ele almak ve sınıf hareketinin sorunlarını tartışıldığı kadarıyla bu çerçeve içinde tartışmak olarak açığa çıkıyordu. Şüphesiz bu kadarı bile, kendiliğindenci gelişme içinde kazanılmış bir ideolojik-politik kimliğin (küçük burjuva demokratizminin) kendini sınıf hareketine yaklaşımda ekonomizm olarak ürettiğini göstermeye yetebilmiştir.

Yine de genel planda devrim ve iktidar vurguları eşliğinde yürüyen ve esas kitlesini küçük burjuva katmanların oluşturduğu bir politik mücadele vardı ve bu, sınıf hareketine bu dar sendikalist bakışın anlamını o gün için gözlerden gizleyebiliyordu. Dönemin, liberal bir demokratizmi sınıf hareketinin sendikal çerçeveyi aşmayan bir politik hareketiyle birleştirmeye çalışan asıl akımları ise revizyonist partilerdi. (TKP bunu "İleri Demokratik Düzen" ve TİP ise "Anti-tekel Demokrasi" programıyla yapıyorlardı.) Bugünün yeni dönem liberalleri, sınıf hareketine yaklaşımda, bu partilerin '80 öncesindeki rolüne benzer bir rolü üstlenmiş durumdalar.

Devrimci hareketin 12 Eylül yenilgisini izleyen yeniden toparlanma çabaları '80'li yılların ikinci yarısında kendini göstermeye başladı. Fakat bu kez toparlanma koşulları temel özellikleri bakımından '70'lerin ortasından tümüyle farklıydı.

Herşeyden önce, yaşanılan kolay yenilginin ağır manevi yükü vardı. Bu büyük yük zaten güçlü bir tasfiyeci cereyanın zemini olmuş ve yeniden toparlanma yıllarında, bu tasfiyecilik hız kesmiş olmak bir yana, ideolojik-politik sonuçlarını çok daha etkin bir biçimde göstermeye başlamıştı. Dahası, içteki kolay yenilginin yarattığı ideolojik tahribata, tam da bu aynı toparlanma yıllarında, bu kez dış dünyadan esen liberal rüzgarlar (Gorbaçovculuk) yeni boyutlar ekliyordu. (Oysa '70'li yılların ortasına, dış dünya cephesinden, milli kurtuluş devrimlerinin son büyük dalgasının sağladığı peşpeşe zaferlerin yarattığı büyük devrimci moral ve coşku egemendi.)

Öte yandan, bu yeni dönemin siyasal koşulları da tümüyle farklıydı. Komünistler bu farklılığı 1989 yılı başında şöyle özetliyorlardı: *"12 Mart karşı-devrimi devrimci hareketi ezmiş, fakat biriktirdiği hoşnutsuzluk karşısında kısa sürede geri çekilmiş ve kabaran kitle eylemi, kısa zamanda gaspedilmiş bir çok hak ve mevziyi geri almıştı. Kitle hareketinin gücü devrimci harekette maddi ve moral açıdan bir kendine güven yaratıyor, burjuva güçlere bel bağlama eğilimini gemliyordu. Oysa 12 Eylül döneminde karşı-devrim devrimci hareketi ezmekle kalmamış, gerek kitle hareketinde yeni bir canlanışı, gerekse devrimci harekette yeniden toparlanma çabalarını engellemek, hiç değilse yavaşlatmak için, sürekli bir baskı ve saldırı tutumu içinde olmuştur. Bu politika bugün de devam ediyor. Bu kitle hareketini geciktirici bir rol oynuyor."* (*Devrimci Harekette Reformist Eğilim*, s.69)

Konumuzla dolaysız bağlantı içinde olan bir üçüncü temel farklılık ise, devrimci yükseliş döneminin asıl yükünü taşımış, fakat 12 Eylül döneminde büyük bir dağılma ve yılgınlık içine düşmüş küçük burjuva katmanların bu yeni dönemdeki aşırı hareketsizliği ve tersinden, işçi sınıfının kendini göstermeye başlayan ve gitgide büyüyen hareketliliği idi. Durum böyle olunca, geçmişteki toplumsal tabanını yitiren ve dar kadro hareketine dönüşmüş bulunan geleneksel devrimci grupların, yeniden toparlanma çabalarını yeni dönemin hareketliliğini temsil eden bu, sınıfa yönelik çalışma içinde yaşamaya girişmeleri kaçınılmazdı. Nitekim öğrenci hareketinin ortaya koyduğu ilk kıpırdanışların arkası gelmeyince, bu alandaki ilk çalışmaların kısırlığı farkedilince, hemen tüm gruplar kendiliğinden işçi sınıfına yöneldiler, bir "sınıf yönelimi" içine girdiler ve bir süre için bunu bir heyecan olarak yaşadılar.

Oysa ki '80 öncesinde küçük burjuva demokratik hareketin şekillendirdiği ideolojik-politik kimlik temel esaslarıyla hala korunuyordu. Elbette değişikliğe uğramıştı; fakat bu ileriye değil geriye doğruydu. Devrimci-demokrat kimliğin "devrimci"liği karşı-devrimin basıncı altında yıprandığı ölçüde, geriye daha çok "demokrat"lık kalmıştı. Geçmişte devrim ve iktidar vurgularıyla kopmaz bir bütünlük oluşturan demokratik devrim programı, bu yeni dönemde, yerini muğlak bir "demokrasi mücadelesi" platformuna bırakmış, pratik planda ise bir kaybedilmiş hak ve özgürlükleri kazanma mücadelesi halini almıştı.

Devrimci-demokrat kimliğin "devrimci"liği karşı-devrimin basıncı altında yorulduğu ve yıprandığı ölçüde, geriye daha çok "demokrat"lık kalmıştı. Geçmişte devrim ve iktidar vurgularıyla kopmaz bir bütünlük oluşturan demokratik devrim programı, bu yeni dönemde, yerini bulanık bir "demokrasi mücadelesi" platformuna bırakmış, pratik planda ise bir kaybedilmiş hak ve özgürlükleri kazanma mücadelesi halini almıştı.

Böylece, ideolojik kimliğini değiştirmeden sınıf temelini değiştirmeye kalkışmanın ne anlama geldiği, "sınıf yönelimi"nin daha ilk yıllarında kendini pratikte göstermeye başladı. Geçmişin halkçı-demokratik çizgisi, işçi hareketi alanında bu kez kendini ekonomizm ve sendikalizm olarak üretiyordu. Sınıf hareketine dönük tüm tartışmalar sendikal alandaki görevler ve taktikler ekseni etrafında yürüyordu. Kimisi Türk-İş'e dayalı politikalar geliştirerek, kimisi bir "yeni DİSK" önerisiyle ortaya çıkarak ve buna dayalı hesaplar yaparak, kimisi ise geçmişi karikatürize eden DİM türünden sözde taktikler sunarak, sözümona sınıf hareketinin önünü açmaya çalışıyordu.

Sınıfa bu politika sunma heyecanının gerisinde, gerçekte tipik bir kendiliğindencilik vardı. küçük burjuva demokrasisinin kendini anti-faşit yığın hareketine uyarlama eğilimi. Bu kendiliğindenci eğilim, kendini bu kez işçi hareketinin iktisadi-sendikal eylemine ve sorunlarına uyarlama olarak tekrarlıyordu. *"Sınıfı keşfedip heyecanla yönelenler vardıkları yerde iktisadi hareketliliği, sendikal örgütlülüğü ve bu ikisine ilişkin sorunları mevcut buluyorlar ve burjuva-demokratik ufuklarıyla bu sınırlı alanın içine kendilerini hapsediyorlar ya da kendileri bile farketmeden hapsoluyorlar"* dı. (Age, s.78)

Bunlar yıllar öncesinden, daha 1989 başında gözlenen pratiklerdi. O günden bugüne durum olumlu değil olumsuz yönde seyretmiştir. Bugün de sınıf içinde çalışma esas olarak sendikal hareket üzerinden, ona ilişkin sorunlar ve politikalar üzerinden anlaşılabiliyor. Birilerinin sınıf çalışması, "İş-Ekmek-Özgürlük!" şiarı ve sendika şube platformlarına ilişkin politikalarda özünü özetini bulabiliyor. Topluma demokrasi programıyla gidenlerin sınıfa sendikal politikalarla gitmeleri elbette açıklayıcı ve dikkate değer bir davranış tarzıdır. Demokratizmi aşamayanlar, toplumun öncü devrimci sınıfı olma tarihsel - politik misyonuyla yüzyüze bir sınıfa, işçi sınıfına, onun kendi dar iktisadi ve politik çıkarları ve sorunları çerçevesinde oluşturulmuş politikalardan başka bir şey sunamıyorlar. İşçi hareketinin zaten kendiliğinden ulaştığı ya da zorladığı düzey üzerinden oluşturulmuş politikaları sınıfa devrimci bilinç taşıma sayabiliyorlar.

Sermaye egemenliği koşullarında, işçi sınıfının kendiliğinden hareketi ya da aynı anlama gelmek üzere "trade-union"cu politik hareketi, tam da demokrasiyle, demokratik siyasal istemlerle sınırlı bir mücadelede ifadesini bulur. Bu nesnel-toplumsal koşullar altında, ekonomik istemler artı demokratik siyasal istemler, eşittir trade-unioncu siyaset programıdır.

Sermaye egemenliği koşullarında, sınıfının bağımsız devrimci hareketini geliştirmek demek, bu dar çerçeveyi parçalamak demektir. Sınıfa demokrasi mücadelesini bir taktik sorun olarak ele alabileceği gerçek bir sosyalist iktidar perspektifi sunmak, onun güncel hareketini bu doğrultuda, buna uygun düşen politik yaklaşımlar ve çalışma tarzıyla geliştirmek üzere azami çabayı göstermek demektir.

Bundan dolayıdır ki bu temeller üzerinde bir bağımsız devrimci sınıf hareketi ve örgütlenmesi geliştirmek acil sorunuyla karşı karşıya olan komünistler, bunu küçük burjuva demokratizminin bir tarihsel çizgi halinde süregelen, fakat bugüne bozulmuş, daralmış ve yozlaşmış biçimiyle ulaşmış bulunan temel ideolojik zaaflarına ve bunun pratik etkilerine karşı sıkı ve kesintisiz bir mücadeleyle birleştirmek zorundadırlar. Zira demokratizm, ekonomizm ve tasfiyecilik kıskacı içinde hareket eden bu akımlar gelinen aşamada, sınıf hareketinin gerçek gelişme ihtiyaçları karşısında olumsuz ve geriye çekici bir rol oynamaktadırlar.



Fotoğraf: Kızıl Bayrak Arşivi

İşçi sınıfının kendiliğinden hareketinin dar çeperini parçalamak sınıfı iktidar hedefine yöneltmekle mümkündür.

YENİ DÖNEM HAREKETLİLİĞİ VE ÜNİVERSİTELER

Öğretim görevlilerinin protesto eylemlilikleri, giderek daha belirgin bir kıpırdanma içinde olan küçük burjuva katmanların genel hareketliliğinin bir parçası olarak ele alınmalıdır. Düzenin, ekonomik krizine koşut olarak gündeme getirdiği saldırı politikaları gelinen aşamada yalnızca emekçi kitleleri açlığa ve sefalete mahkum etmekle kalmamakta, küçük burjuva sınıf ve katmanların çıkarlarını da giderek daha ciddi boyutlarda tehdit etmektedir. Kapitalizmin orta katmanları sürekli eriterek proletaryanın saflarını kalabalıklaştırması bugün çok daha yakıcı bir biçimde hissedilmektedir. Elinde avucunda olanı yitirdiğini gören küçük burjuvazide bu durum yoğun bir hoşnutsuzluğa dönüşmekte, muhalif bir hareketliliğin kaynağını oluşturmaktadır.



Üniversiteler, 1987 Nisan eylemliliklerinin ardından gelen gerileme ve uzun durgunluk döneminden bu yana ilk defa dikkate değer bir hareketlenme yaşıyorlar. Bazı üniversitelerdeki coşkulu ve kitlesel alternatif açılışlarla birlikte, öğretim elemanlarının özlük hakları ve özerk-demokratik üniversite talepleriyle başlattıkları protesto eylemleri bu hareketlenmenin ilk belirtileridir. İzmir 9 Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi'nde başlayan boykot ve eylemler Ankara, İstanbul, Adana gibi illere sıçramakta, bir dizi üniversite ve fakülteye yayılmaktadır. Öğretim görevlilerinin bu çıkışı giderek daha geniş öğrenci kitlelerin eylem alanına çıkabilmesine olanak tanımakta, öğrenciler ile öğretim görevlileri ortak eylemler doğrultusunda adımlar atmaktadırlar.

Üniversitelerde gelişmekte olan bu hareketliliği ve içinde barındırdığı mücadele dinamiklerini doğru kavramak, olanak ve koşullarından en iyi şekilde yararlanarak devrimci bir müdahalede bulunmak için özellikle önemlidir. Hareketin yükseldiği zemin, genişleme ve düzen karşıtı bir muhteva kazanmasının olanak ve koşulları, zaaf ve handikapları doğru anlaşılmalıdır.

12 Eylül'de zaptırapt altına alınan, YÖK uygulamasıyla, kazanılmış tüm hakları ve nispi özgürlükleri gaspedilen, gerici-faşist bir kadrolaşmayla ve açık bir idare-polis işbirliğiyle içten ve dıştan kuşatılan üniversiteler, son gelişmelere dek tüm bu uygulamalara karşı öğretim görevlilerinin en ufak bir direnişine şahit olmamıştır. Aksine, öğretim elemanları yalnızca, bilimselliği katleden, kürsüleri resmi ideolojinin saldırı araçlarına dönüştüren YÖK sisteminin uysal bir parçası olmayı kabul etmekle kalmamışlar, öğrenci gençliğin mücadelesinin de hep uzağında, hatta karşısında olmayı tercih etmişlerdir. Aydın onurunu taşımakta direnen meslektaşlarının üniversitelerden sistemli bir tarzda temizlenmesine seyirci kalmışlardır. Kısacası onlar, karşı devrimin tartışmasız zaferi karşısında diğer küçük burjuva sınıfdaşlarıyla aynı kaderi paylaşarak dejenerasyon ve teslimiyeti yaşamışlardır.

Ancak yıllardır sermaye devletinin, başta Kürt halkı olmak üzere toplumsal muhalefete ve emekçi sınıflara karşı yürüttüğü azgın saldırılarını suskun izleyen, hatta çeşitli düzey ve boyutlarda faşist rejimle işbirliği yapan öğretim görevlileri bugün kirli kabuklarını kırmaktadırlar. Yılların biriktirdiği hoşnutsuzluk, toplumsal itibarlarını tümüyle yitirme tehlikesi kriz ekonomisi çerçevesinde maaşlarının hızla erimesiyle birleşince nihayet eyleme dökülebilmiştir.

Öğretim görevlilerinin protesto eylemlilikleri, giderek daha belirgin bir kıpırdanma içinde olan küçük burjuva katmanların genel hareketliliğinin bir parçası olarak ele alınmalıdır. Düzenin, ekonomik krizine koşut olarak gündeme getirdiği saldırı politikaları gelinen aşamada yalnızca emekçi kitleleri açlığa ve sefalete mahkum etmekle kalmamakta, küçük burjuva sınıf ve katmanların çıkarlarını da giderek daha ciddi boyutlarda tehdit etmektedir. Kapitalizmin orta katmanları sürekli eriterek proletaryanın saflarını kalabalıklaştırması bugün çok daha yakıcı bir biçimde hissedilmektedir. Elinde avucunda olanı yitirdiğini gören küçük burjuvazide bu durum yoğun bir hoşnutsuzluğa dönüşmekte, muhalif bir hareketliliğin kaynağını oluşturmaktadır. Öte yandan, sömürgeci sermaye devletinin Kürt ulusal mücadelesi karşısında saklanamaz hale gelen çözümsüzlüğü, Kemalist ideolojinin emekçi kitleler nezdindeki iflası, devletin kontr-gerilla içyüzünün giderek daha çıplak tarzda su yüzüne çıkması, adeta mafyalaşan devlet kurumlarından iğrenç çürümüşlük kokularının yükselmesi... Tüm bunlar dün safını burjuvaziden yana belirleyen küçük burjuva katmanların düzen tarafından denetim altında tutulmasını gittikçe zorlaştırmaktadır. 12 Eylül'le birlikte resmi ideolojinin borazanı olmayı (bir kaç önemsiz istisna dışında) kayıtsız-şartsız kabul etmiş öğretim görevlilerini bugün bir "kişilik" mücadelesine iten, onların da bu koşullardan paylarını almalarıdır. Gelinen aşamada onlar, sermaye diktatörlüğünün tiksinti verici faşist-ırkçı uygulamalarıyla kendi konumları arasında bir sınır çizme ihtiyacı duyuyorlarsa, bunun ardında düzenin ekonomik ve siyasal tükenmişliği yatmaktadır.

Kısacası, bugün özelde öğretim elemanlarını genelde ise küçük burjuva katmanların değişik kesimlerini hareketliliğe iten bizzat düzenin içinde bulunduğu onulmaz kriz ve onun uygulamalarıdır. Ekonominin yapısal sorunlarına kalıcı bir çözüm üretemeyen burjuvazi günden güne pervasızlaştırdığı terör ve

Ekonominin yapısal sorunlarına kalıcı çözümler üretemeyen burjuvazi giderek pervasızlaştırdığı terörüyle kaçınılmaz olarak önümüzdeki dönemde de küçük burjuva katmanlardaki hoşnutsuzluğu artıracak, çelişkileri derinleştirecektir. Bu, yalnızca öğretim görevlilerini değil, ondan çok daha önemlisi geniş öğrenci kitleleri içerisinde biriken mücadele dinamiklerini uyaracak, daha yaygın, daha militan tepki ve eylemlilikleri kışkırtacaktır.

saldırılarıyla kaçınılmaz olarak önümüzdeki dönemde de küçük burjuva katmanlardaki hoşnutsuzluğu artıracak, çelişkileri derinleştirecektir. Bu, yalnızca öğretim görevlileri açısından değil, ondan çok daha önemlisi geniş öğrenci kitleleri içerisinde biriken mücadele dinamiklerini uyaracak, daha yaygın, daha militan tepki ve eylemlilikleri kışkırtacaktır.

Öğretim görevlilerinin başlattıkları protesto eylemliliklerine damgasını basan bugün için ekonomik hak ve taleplerdir. Umudunu parlamentoya ve düzen partilerine bağlayan öğretim elemanları mücadele perspektiflerinin sığlığını ve burjuva karakterini en açık tarzda, 7 Kasım genel boykot gününde cüppeleriyle Ankara'da Anıtkabir'e yürüyerek, İstanbul'da Atatürk heykeline çelenk bırakarak, İzmir'de öğrencilerin polislerce dövülmesine sessiz kalarak yeterince gösterdiler. Ancak talepleri sığ ve eylem biçimleri geri de olsa, gündemlerine aldıkları "özerk-demokratik üniversite" talebinin kendisi sözkonusu eylemlere özel bir dikkatle eğilmeyi gerektirmektedir. Hareket özerk-demokratik üniversite çerçevesinde bir demokrasi perspektifiyle sınırlıdır. Üstelik daha çok ekonomik taleplerle yola çıkan öğretim görevlileri bu çerçeveyi savunmak konusunda da tutarsızdırlar. 12 Eylül sonrası üniversitelere yerleştirilen gerici-faşist, düzen adamı kadroların tartışılmaz ağırlığı, diğerlerinin sindirilmişliği vb. gözönüne alındığında ve öğretim görevlilerini sarsabilecek bir öğrenci hareketinin de olmadığı bugünün koşullarında düzene yönelen tutarlı bir değişimin kısa vadede beklenmemesi gerektiği ortadadır. Bu durum, düzenin denetim olanaklarını arttırmakta, ancak öğretim görevlilerinin tutarlı bir özerk-demokratik üniversite mücadelesine çekilebilmelerinin ve toplumsal muhalefete katılabilmelerinin olanaklı olmadığı anlamına da gelmemektedir. Açıktır ki hareketin düzen içi eğilimleri, düzene bağlı olan ayağı düzenden kopma ve muhalefete katılma olanaklarından çok daha güçlüdür. Ne var ki ülkenin genel durumu üniversiteleri de fazlasıyla etkilemekte, kanayan birer yaraya dönüştürmektedir. Özerk-demokratik üniversite talebi öğretim görevlilerinin de sırtlarını dönemiyeceği bir sorun olmaktadır.

Diğer taraftan, daha da önemlisi, öğretim görevlilerinin bu eylemlilikleri, uzun zamandır durgun olan geniş öğrenci kitlelerinin de kendiliğinden hareketlenmesine ve politik propaganda ve ajitasyona açık hale gelmesine yolaçmaktadır. Öğrenci hareketi düzenle olan çelişkileri bakımından çok daha güçlü dinamikler taşımaktadır. Düzenin öğrenci kitleler üzerinde yarattığı depolitizasyonu kırmak, yaygın bir faaliyet yürüterek öğrenci hareketini politikleştirmek bu dinamiğin açığa, düzen karşıtı bir düzeye çıkması için kilit önemdedir. Bugünün olanakları kullanılabilmeli ve hareketlilik sağlam örgütlenmelere taşınabilmelidir.

Kuşkusuz ki, sınırları akademik olan "çatışmayı bilinçli bir politik çatışmaya dönüştürmek" sorunu, dışarıdan bir siyasal ajitasyon ve propaganda ile yeterli kalınarak çözülemez. Mücadelenin içinde olmak, doğru bir önderliği yaşama geçirmek gereklidir. Komünist öğrenciler etkin bir inisiyatif ve önderlik pratiği ile hareketliliğe politik müdahalelerini yapmalıdırlar. Grupsal sekterliğe düşmeksizin en geniş eylem birliğini örgütlemek, öğrenci kitlelerini mücadeleye katmak için çalışmalıdırlar. Koşullar geniş öğrenci kitlelerinin dikkatini günübirlik, dar akademist sınırlardan çekebilmek ve düzenin temel sorunlarına yönelterek politikleştirmek açısından geniş imkanlar sunmaktadır. YÖK, parasız eğitim, polis ve faşist güçlerin okulları işgali konularının yanında kirli savaş, ekonomik ve "demokratik" saldırılar üzerinden sömürgeci kapitalist düzenin teşhiri ve öğrencilerin, üniversite çalışanlarının sosyalizm mücadelesine kazanılması çalışmaları yoğunlaştırılmalıdır.

"Özerk-Demokratik Üniversite" Talebi ve 6 Kasım Eylemlikleri

ÜNİVERSİTEDE POLİTİKA YAPMA TARZI ÜZERİNE

6 Kasım 1981 tarihi, yüksek öğrenim gençliğinin sorunlarının adı olmuştur hep... 12 Eylül darbesinin hemen ardından, önemli toplumsal muhalefet odaklarından biri olan, üniversite geçliğini kontrol altına almak isteyen sermaye diktatörlüğü, bu tarihte YÖK'ü oluşturmuştu.

'80 sonrası uzun süre canlanamayan yüksek öğrenim gençliği mücadelesi, '87 süreciyle girdiği dönemsel yükselişlerinde eksenine YÖK'e karşı mücadeleyi aldı.

Üniversite gençliğinin yaşadığı sorunları, ifadesini "Özerk-Demokratik Üniversite" talebinde bulan perspektiflerle ele alan ve bunu kendisine program haline getiren bir çok gençlik örgütlenmesinin, sorunu asıl kaynağından, yani kapitalist sistemden koparark ele alışı doğal olarak eylemlilik biçimlerinede yansıdı. Her yıl periyodik olarak, ısrarla sürdürülmeye çalışılan 6 Kasım boykotlarıda bu çerçevede bir takvim eylemliği haline gelmişti.

Ancak '94 6 Kasım'ı içerik olarak olmasa da, diğer bazı faktörlerinde etkisiyle özel bir önem kazandı. Bu faktörlerin en önemlisi ve belirleyici olanı üniversite öğretim görevlilerinin, ekonomik hak talepleriyle harekete geçmesiydi. Tam da ekonomik ve siyasal kriz koşullarına denk düşen bu anlamlı hareketlilik, yüksek öğrenim gençliği mücadelesi için bir atlama taşı olabilir nitelikteydi.

Yüksek öğrenim gençliğinin mücadelisinin tıkanmışlığını, kitleselleşememe ve meşruluk sorununa indirgeyen akademik-demokratik üniversite mücadelesi hattı için, bu eylemlikler çok önemliydi. Bir de, bu öğretim yılına belli bir potansiyelle ve geçmiş bir kaç yıla göre daha iyi başlandığı düşünüldüğünde, bu politik platform için, 6 Kasım eylemlikleri kilit bir önem kazandı. Bu nedenle üniversiteli gençlik örgütlenmelerinin bir çoğu, öğretim görevlilerinin eylemliklerini baz alan ve onlarla ortak eylemlik zemini yakalamayı hedefleyen bir çalışma başlattılar. Fakat gelinen noktada beklenilen sonuç alınamadı. İzmir'de öğretim görevlilerinin düzenlediği 6 Kasım mitingi örneğindeki gibi, öğretim görevlilerinin istemlerinin ekonomik talepleri aşmadığı açığa çıktı. Öğretim görevlilerinin amacının hiç de öğrenci gençliğin mücadesiyle ortak zeminler yakalamak olmadığı, aksine ayrımları iyice netleştirerek sadece destek almak olduğu görüldü.

Harekete geçen öğrenci kitlelerinin akademik ve demokratik taleplerini sahiplenmek ve bu talepleri anlamlı bir şekilde sloganlaştırmak önemli bir görevdir. Bu bakış açısıyla "Özerk-Demokratik Üniversite" talebi, öğrenci kitlesinin politik eylemliğine kanallar açabilmek için taktik olarak kullanabilir bir taleptir. Ancak, bu talep taktik olarak kullanımı dışında stratejik bir hedef haline geldiği ölçüde ve program düzeyinde savunulduğunda kitleleri düzen içine kanalize edecek reformcu bir talep haline gelir.

Öğrenci gençlik hareketinin dibe vurduğu günümüz koşullarında, bu durumdan yola çıkıp, geri ve reformcu talepleri savunmak, hiç de kitlelerin kendiliğinden hareketliliğini yönlendirmez, tam tersine kitle kuyrukçuluğunun kendisi haline gelir.

Kapitalist sistemin iç dinamiklerine göre belirlenen ve şekillenen eğitim sisteminin sorunları, ancak bu sistem ortadan kaldırıldığı zaman yok olur. Sistemi hedeflemeyen, sadece sistemin üst yapısında düzeltmeleri amaçlayan her türlü politika sonuçta yenilgiye mahkumdur. Kısmi bazı başarılar ve bu başarılar üzerinden belli bir kitleselleşme kazanılsa bile, bu dar bakış, kitleleri düzen sınırları içinde tutmaktan başkaca bir işe yaramaz. Çünkü bu politikalar, kitlelerin düzene olan muhalifliklerinin törpülenip, güven tazelemelerinin bir aracı haline gelecek, demokratik mücadeleyi tek mücadele biçimi olarak koşullayıp asıl hedefin, yani kapitalizmin görülmesini engelleyecektir.

Yüksek öğrenim gençliğinin sorunlarının çözümü ve bu toplumsal kategorinin kurtuluşu da ancak sosyalist devrimle mümkündür. Bu nedenle üniversite gençliğinin sorunlarını proletaryanın iktidar sorunu ile birleştirecek ve gençliği işçi sınıfının mücadelesine kanalize edecek politikalarla hareket edilmelidir. Gençliğin yaşadığı her sorundan yola çıkarak onun düzenle çatışmasını artırmak ve gidirek sistemle olan bağlarını koparark sosyalizm mücadelesine aktarmak gerekmektedir. Gerçek kurtuluş ancak bu mücadelenin sonucunda kazanılacaktır.

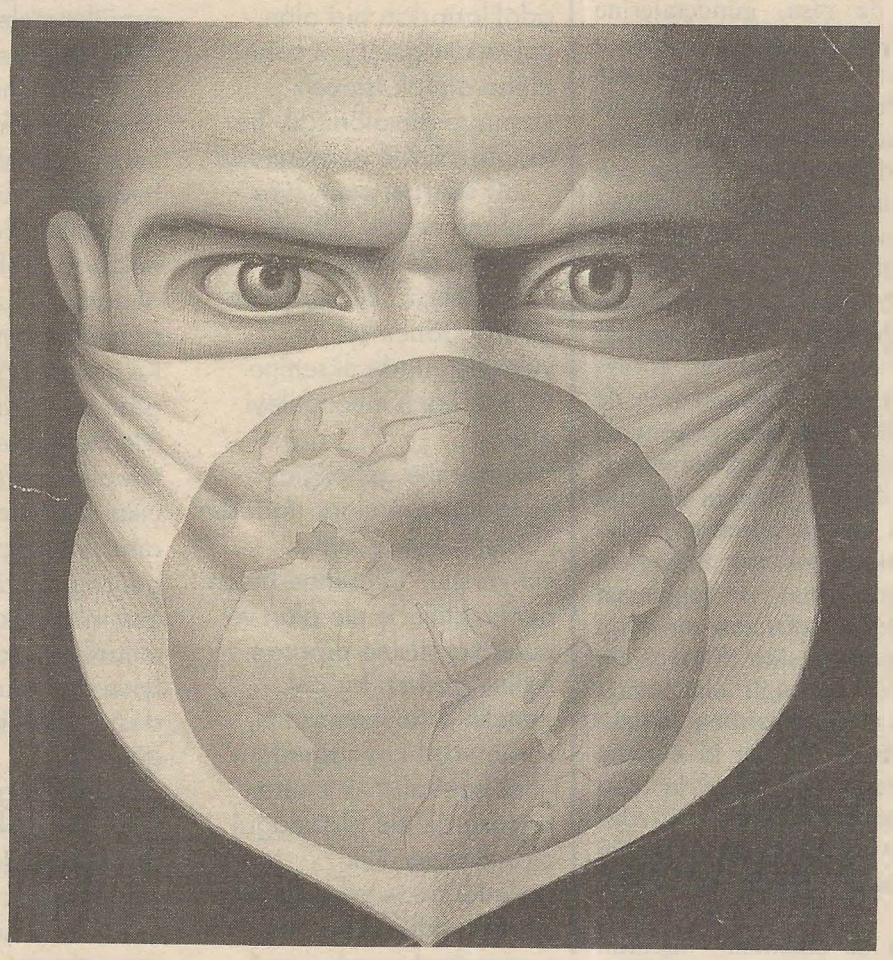
Devrimci Gençlik Hareketi



YALAN, İKİYÜZLÜLÜK, ÇİFTE STANDART...

EMPERYALİST HAYDUTLUK

Egemenlik alanlarının dışında cereyan eden olaylar karşısında, tüm emperyalist dünya, tam bir birlik içinde tutum alıyor, koro halinde "insan hak ve özgürlükleri"nden ve demokrasiden dem vuruyorlar. Ama kendi etki alanlarında ve karşılıklı çıkarların sözkonusu olduğu bir mekanda, bizzat kendilerinin sorumlu oldukları korkunç katliamları, büyük bir ikiyüzlülükle "elim bir vaka" olarak değerlendiriyorlar. Bu iğrenç bir çifte standart ve iki yüzlülüktür. Bir yandan Kıta emperyalist güçler tarafından soyulup soğana çevrilirken, öte yandan Afrika'ya "hayırsever" yardım kampanyaları düzenlenmektedir. Bu insancıl yardım operasyonları insanları aldatmak, dünya kamuoyunu yanlış hedeflere yönlendirmek ve Afrika halklarını oyalamak için yapılmaktadır. Böylece emperyalistlerin Afrika'daki sorumlulukları gizlenecek, onun haydutluğuna hümanist bir maske giydirilmiş olacaktır.



Ruanda'da bir kaç haftalık bir süre içinde bir milyonu aşkın masum insan barbarca katledildi. Milyonlarca insan komşu ülkelere göç etmek zorunda kaldı. Bu insanlar hastalık ve açlıktan dolayı ölümle yüzyüze bırakıldılar. Yerleri yurtları yıkıldı, talan edildi. Mülteci kamplarında yaşanan zorluklar ve sefalet ise yaşanan trajedinin bir başka boyutu. Sekiz milyon nüfuslu bir ülke için tüm bunlar gerçek br toplumsal felakettir.

Aradan bir kaç aylık bir süre geçti. Ruanda halkının yaraları halen kanamaya devam ediyor. Buna rağmen, yüzyılın en büyük soykırımlarından biri olarak anılacak bu olay bugün artık burjuva basının gündeminden çıkmış durumda. Ara sıra atıfta bulunulan sıradan bir olay halini almış bulunuyor. Emperyalist burjuvazi kendi sorumluluklarını hasıraltı ederek, olayı münferit ve elim bir "kaza" olarak sunmaya çalışıyor.

Oysa Ruanda'daki soykırım önceden planlanmış, örgütlenmiş ve gerçekleştirilmiştir. Bu çerçevede burjuva basının tutumunu sıradan ya da tesadüfi olarak değerlendirmek mümkün değildir. Bunun için Ruanda trajedisini yakın dönemin bir kaç somut olayı ile karşılaştırmak ve bu olaylar karşısında takınılan tutumları kıyaslamak gerekir.

Emperyalizmin yaşanan insanlık trajedileri karşısındaki iki yüzlü politikalarını ortaya koymak çok kolaydır. Örneğin 1989'daki ünlü "Romen Devrimi"nin doruk noktası sayılan, sözde "Temeşvar Katliamı"nın gerçekte bayağı bir yalan olduğunu anlamak için çok uzun bir zaman geçmesi gerekmemiştir. Aynı kategoride yer alan ve emperyalist dünya tarafından çarpıtılarak anılan Tien Anmen olayı bir başka örnektir.

1981'de Polonya'da general Jaruleski önderliğinde gerçekleştirilen askeri darbede pek kimsenin burnunun kanamadığı biliniyor. Fakat '84'te Popieluszko adında bir papa, bir sivil polis tarafından kaçırılarak katledilmişti. Bu olay tüm emperyalist dünyayı seferber etmeye yetti. Ortalığı Doğu-Batı çatışması senaryoları kapladı.

Kendi egemenlik alanlarının dışında cereyan eden bu ve benzeri olaylar karşısında, tüm emperyalist dünya, tam bir birlik içinde tutum alıyor, koro halinde "insan hak ve özgürlükleri"nden ve demokrasiden dem vuruyordu. Ama bugün, kendi etki alanlarında ve karşılıklı çıkarların sözkonusu olduğu bir mekanda, bizzat kendilerinin sorumlu oldukları Ruanda'da yaşanan korkunç bir katliamı, büyük bir ikiyüzlülükle sıradan "elim bir vaka" olarak değerlendiriyorlar. Aynı şey Irak'ta 300 bin insanın yokedilmesi için de geçerlidir. Bu iğrenç bir çifte standart ve iki yüzlülüktür.

Afrika'yı Yüzyıllardır Talan Edenler...

Adını soykırımlar, büyük ölçekli katliamlar, kuraklık, kıtlık ve salgın hastalıklar nedeniyle onbinlerce hatta milyonlarca insanın ölümüyle duyuran Afrika Kıtası, aynı zamanda emperyalist güçler tarafından adeta bir deneme tahtası olarak kullanılmaktadır. Emperyalistler arasında keskinleşen bu rekabetin bedelini ise, Ruanda'da olduğu gibi, sefalete mahkum edilen Afrika halkları milyonlarca insanı kaybederek ödemektedir.

'60'lı yıllarda, Afrika'da gelişen ulusal kurtuluş mücadeleleri sonucu elde edilen "bağımsızlık"ın bedelini bugün emperyalistler fazlasıyla ödettirmektedirler. Gelinen aşamada Kıta halkları daha "modern", demek oluyor ki daha etkili bir egemenlik ağı içine hapsedildikleri gibi, açlığa, sefalete mahkum edilerek, emperyalistler arası çelişkilerin faturasını ödemekle yüzyüze bırakılmışlardır.

Ancak Afrika halklarının karşı karşıya kaldıkları sorunların ve yaşanan trajedilerin sorumluluğu çoğu kere bu halkların kendilerine, kimi zaman da kuraklığa atfedilebiliyor. Bu toplumların feodal yapısı, aşiret şefleri arasındaki rekabet ve düşmanlık, hatta Afrika insanının barbarlığı ve ilkelliği, "uygarlık"tan nasibini alamamış olması, tüm bu toplumsal felaketlerin esas sorumlusudur, ikiyüzlü emperyalist Batı'ya göre...

Oysa Kıta'da onyıllardır işgücü, hammadde, tarım ürünleri vb. kar getiren ne varsa bizzat emperyalist burjuvazi tarafından talan edilmiş, emperyalist metropollere transfer edilmiştir. Bugün işgücü ihtiyacı ortadan kalktığı için (Batı'da işsizlik çığ gibi!) bu alandaki transfer sona erdi. Fakat diğer alanlardaki yağma ve talan kat kat artarak sürmekte, Afrika'dan Avrupa'ya sermaye akmaktadır.

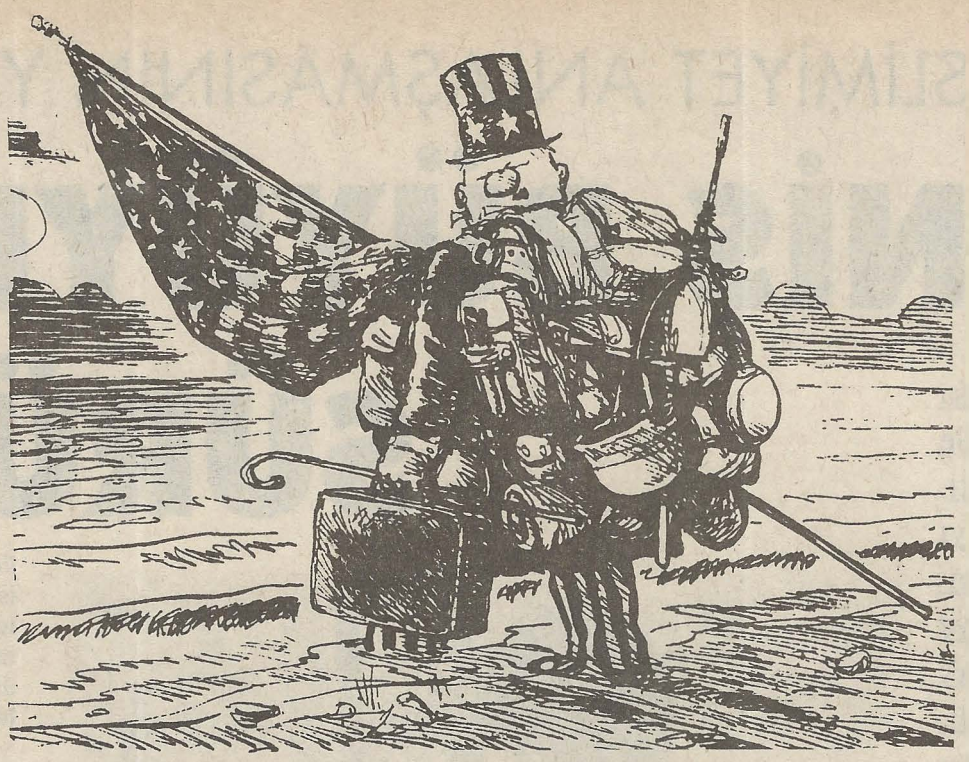
Avrupa'da tüketilen hammaddelerin önemli bir bölümü Afrika'dan getirilmektedir. Anversli (Belçika) kuyumcular tarafından işlenerek Paris'te fahiş fiyatlarla pazarlanan değerli taşlar, Afrika'nın yağmalanan

Afrika'da açlık ve kıtlık varsa ve bu yüzden insanlar boğazlaşıyorlarsa, bu Kıtanın emperyalist dünya tarafından sistematik olarak talan edildiğindendir. Kıta'nın zenginliklerinin ve üretilen değerlerinin yağmalanarak tekellerin karlarına kar katması ise, bu Kıtada yaratılan piyon despotların terör estirmesi, kan akıtması ile mümkün olabilmektedir.

zenginlikleridir.

Düne kadar Avrupa sermayesine ucuz işgücü aKıtan Fas, Tunus ve Cezayir bugün de aynı Avrupa'nın turfanda meyve ve sebze ihtiyacını karşılamaktadır. Fildişi Kıyısı ve Senegal köylüleri İsviçre, Belçika ve Fransa çikolata fabrikalarının ve kahve tüccarlarının ihtiyacını karşılamaktadırlar. Gabon'da, Kongo'da, Nijerya'da, Cezayir'de insanlar bir parça ekmek için boğazlaşırken, bu ülkelerin petrolleri emperyalist tekeller tarafından gaspedilmiştir.

Eğer Afrika'da açlık ve kıtlık varsa ve bu yüzden insanlar boğazlaşmak zorunda kalıyorlarsa, bunun nedeni, bu Kıtanın emperyalist dünya tarafından sistematik olarak talan edilmesidir. Afrika'nın tüm zenginliklerinin ve üretilen değerlerinin yağmalanarak tekellerin karlarına kar katması, bu Kıtada yaratılan piyon despotların terör estirmesi, kan akıtması ile mümkün olabilmektedir. Emperyalizmin yerel acentaları olmaktan öte herhangi bir misyonları olmayan bu despotlar da Kıtanın örgütlü talanından pay almaktadırlar. Bu pay da yine Avrupa bankalarına sermaye olarak aktarılmakta, orada güvenceye alınmaktadır.



Emperyalist güçler Kıtada histerik bir rekabet içerisindedir. ABD'nin Somali ile başlattığı ve Ruanda ile sürdürdüğü yoğun propaganda ve hareketlilik, bu rekabetin kızışmasının işaretleridir. ABD Kıtada yer edinme, nüfuz alanını genişletme politikasında insani yardımı kılıf olarak kullanıyor ve bunu ABD'nin Afrika politikasının esas kaynağıymış gibi göstermeye çalışıyor.

Emperyalist Sorumluluğu Gizleyen "İnsani Yardım" Kampanyaları

Bir yandan Kıta emperyalist güçler tarafından soyulup soğana çevrilirken, öte yandan Afrika'ya "hayırsever" yardım kampanyaları düzenlenmektedir. Bu "insancıl" yardım operasyonları bizzat emperyalistler tarafından teşvik edilmekte, bazı "hayırsever" kuruluşların Kıta'daki faaliyetleri kolaylaştırılmakta ve yer yer destek verilmektedir.

Bu tür inisiyatiflerde yeralan ve emek sarfeden sıradan insanlar için bunun bir samimiyeti elbette vardır. Çoğu durumda ise daha çok dini bir dayanışmanın ifadesidir. Ancak, bizzat emperyalist politikaların sonucunda Afrika'nın bir savaş alanı, bir sefalet yuvası haline getirildiği koşullarda, Kıta halklarının yarasını sarmaya dahi yetmeyen bu tür yardım kampanyaları, nesnel olarak kime hizmet etmektedir?

Bu tür kampanyalar etrafında medyanın da seferberliği ile yürütülen propaganda, özünde iki işlevi yerine getirmektedir. Birincisi, bu insancıl yardım operasyonları insanları aldatmak, dünya kamuoyunu yanlış hedeflere yönlendirmek ve Afrika halklarını oyalamak için yapılmaktadır. Böylece emperyalistlerin Afrika'daki sorumlulukları gizlenecek, onun haydutluğuna hümanist bir maske giydirilmiş olacaktır.

İkinci olarak ise, bu kampanyalar Kıtada yandaş edinmek için kullanılmaktadır. Emperyalist güçler Kıtada histerik bir rekabet içerisindedir. Bu rekabette birbirlerine karşı puan toplamak, üstünlük sağlamak ve mevzi kazanmak, herbirinin sömürüden aldıkları payların sürekliliği ve genişletilmesi için zorunludur.

Kızışan Emperyalist Rekabetin Afrika Alanı...

ABD'nin Somali ile başlattığı ve Ruanda ile sürdürdüğü yoğun propaganda ve hareketlilik, bu rekabetin kızışmasının işaretleridir. ABD Kıta'da yer edinme, nüfuz alanını genişletme politikasında insani yardımı kılıf olarak kullanıyor ve bunu ABD'nin Afrika politikasının esas kaynağıymış gibi göstermeye çalışıyor. Kıta'nın geleneksel jandarması Fransız emperyalizmi ise, Kıta'daki eski varlığı ve onu korumak telaşı nedeniyle daha çok askeri operasyonlara öncelik tanımak zorunda kalıyor. Fransız emperyalistleri ABD'nin Afrika atılımına açıktan karşı çıkamadıkları için, onun Kıta'ya yönelik her inisiyatifine şerh koymakla yetiniyorlar, rahatsızlıklarını ancak böyle ifade edebiliyorlar.

Yanyana yürütülen hayırsever kampanyalarla askeri müdahalelerin ve binbir çeşit entrikanın gizlenmeye çalışıldığı bu Kıta'da, emperyalistler arası rekabet her bölgede değişik biçimlerde seyrediyor.

Ruanda'da yaşanan felaketin esas nedeni Fransa ile ABD arasındaki rekabettir. Fransa bu ülkeyi kendi nüfuz alanında tutabilmek için devrik rejimi sonuna kadar vargücüyle desteklemiştir. ABD ise FPR'nin (Ruanda Yurtseverler Cephesi) iktidar olması için, sinsice de olsa hiçbir şeyi esirgememiştir. Ruanda halkı için bu trajedinin perdesi henüz kapanmamıştır; en azından Fransız emperyalizminin umudu bu yöndedir. Mülteci kamplarındaki milyonlarca Ruandalı'nın ülkelerine dönmeleri engelleniyor. Devrik rejimin ordusu, milisleri, sivil ve askeri kadroları da bu kamplarda mültecilerle birlikte kalıyorlar. Dahası onlara hükmedip, yönetiyorlar. Açıkçası, bu mülteciler arasından devşirilip eğitilen bir askeri güçle iktidar yeniden fethedilecektir, bu hedefleniyor. Başka bir ifadeyle, ufukta yeni bir içsavaş gözüküyor.

Anglo-Sakson basını Ruanda'daki FPR iktidarına övgü düzerken, Fransız basını sık sık yeni iktidarın insan haklarını çiğnediğini, keyfi davrandığını vurguluyor. Böylece mültecilerin ülkeye neden dönmedikleri konusuna kendince "haklı" bir açıklama getirmeye çalışıyor.

Emperyalist rekabete bir başka örnek ise, ABD'nin piyonu Uganda devlet başkanı Y. Museveni'nin, Sudan yönetimine karşı silahlı mücadele yürüten Sudan Halk Kurtuluş Ordusu'nu desteklemesidir. ABD'nin Sudan'a yönelik tehditleri ve dinci rejimi teşhir etmek için yürüttüğü propaganda da gözönüne alındığında, Uganda'nın oynadığı misyonun gerisinde kimin olduğu kendiliğinden anlaşılır. Sudan ise durumu dengelemek için Uganda'nın kuzeyinde faaliyet yürüten Tanın Silahlı Direnişi adlı bir silahlı çeteye yıllarca yardım etti. Bu gurubun bozguna uğraması Sudan rejimini yeni ittifak arayışlarına zorladı. Bu ittifak ünlü Carlos kullanılarak şimdilik Fransa ile gerçekleştirildi. Carlos'un yakalanması, Fransız uydularının Sudan Halk Kurtuluş Ordusu gerillalarının mevzilenişlerine ilişkin tespit ettikleri bilgilerin Sudan hükümetine verilmesi ile mümkün oldu.

Üçüncü örnek ise Cezayir'dir. Fransa'nın eski sömürgesi olan ve halen de vesayeti altında bulunan bu ülkede Fransız emperyalizmi FLN iktidarını destekliyor. ABD ise FİS ile değişik muhalif gruplara göz kırpıyor. Onların katılımı olmadan Cezayir'de istikrarlı bir iktidarın sözkonusu olamayacağını açıkça savunuyor. Fransız hükümeti Fransa'daki Kuzey Afrikalı göçmen işçiler arasında FİS'li sempatizan avına çıkarken, ABD ve Almanya, Fransa'nın tüm sitemlerine rağmen, resmi FİS temsilcilerine açıktan evsahipliği yapıyor ve iltica hakkı tanıyorlar. Emperyalist ülkelerin Cezayir'in iç işlerine doğrudan müdahalesi bu ülkeyi içinden çıkılması kolay olmayan bir durumun içine sokmuş bulunuyor. Fransa iliklerine kadar çürümüş bir rejimi desteklerken, ABD çağdışı bir akıma yaslanarak etki sağlamaya çalışıyor. FLN iktidarı çökerken, Fransa'nın teşvikiyle terör estirmiş, neticede toplumun gerici kliklerin hesaplaştıkları bir içsavaşla yüzyüze kalmıştır.

Emperyalist Rekabetin Gözde Konusu: Petrol İmtiyazı ve Tekeli

Afrika'da petrol rezervleri ve işletmelerinin kontrolü, rekabetin başlıca alanlarından biri, en önemlisidir. Buna ilişkin bir çok örnek vermek mümkün; Afrika'daki petrol yataklarını kontrol etme ve işletme yarışında Fransızlar'ın ELF tekeli ile Amerikalılar'ın OXY tekeli çekişmektedir. Kongo petrolü Fransız ELF şirketi tarafından işletilmekte ve pazarlanmaktadır. Bu imtiyaza (daha doğrusu talana) karşılık olarak, ELF, arasıra Kongo devlet bütçesine katkıda bulunmakta ve devlet başkanı Pascal Lissouba'nın iktidarda kalmasını garantilemektedir. 1992 yılında ELF'nin devlet bütçesine yeterli katkıda bulunmaması nedeniyle Fransa ile Kongo arasında sürtüşme çıktı. Bunun üzerine devreye giren OYX, petrol işletme hakkı karşılığında 150 milyon dolarlık bir rüşvet teklif etti. Telaşa kapılan Fransız hükümeti, bir devlet tekeli olan ELF'i Kongo hükümetine sus payı vermeye zorlayarak bunalımı son anda çözmeyi başardı.

Benzer bir durum 1990 yılında Gabon'da yaşandı. Doğu Bloku'nun dağılma dönemine denk düşen anlaşmazlık farklı nedenlerden dolayı ortaya çıktı. O dönem "demokrasi" ve "insan hakları", emperyalistlerin en çok sarıldıkları kavramlardı. Gabon'da patlak veren düzen aleyhtarı kitle gösterilerini, her Afrika ülkesinde olduğu gibi, Fransız emperyalizminin sadık uşağı despot Omar Bongo hükümeti şiddet kullanarak bastırdı. Fransız emperyalizminin "sosyalist" temsilcisi Mitterand'ın hükümeti, Bongo'yu demokrasiye ve insan haklarına saygı göstermemekle suçladı. Daha da ileri giderek Gabon'u çok partili demokrasiye geçmeye zorlamak için ekonomik yaptırım uygulamaya karar verdi. ELF faaliyetlerini durdurarak Gabon hükümetini zor durumda bıraktı. Ancak Omar Bongo'nun, "Eğer ELF faaliyetlerine hemen başlamazsa imtiyaz anlaşmalarını derhal fesheder ve kime başvuracağımı bilirim" demesi, krizin hemen son bulmasına yetti. Bununla Bongo'nun neyi kastettiği son derece açıktı. Gabon, petrol rezervlerinin işletme hakkını OYX şirketine devredilebilirdi!

Afrika'nın despotları, emperyalistler arası çelişkilerden ve rekabetten yararlanarak kendilerini daha iyi pazarlama fırsatı bulabiliyorlar. Kongo ve Gabon diktatörleri petrol silahını kullanarak ayakta kalıyor, bu ülkelerin emperyalistler tarafından talanının taşeronluğunu yapıyorlar.

Bu rekabette hep kaybedenler ve bu sürecin dışına çıkmayı başaramadıkça kaybetmek dışında bir alternatifleri olmayanlar ise Afrika halklarıdır. Bu süreç tersine çevrilmedikçe, emperyalist hegomonya yerel dayanaklarıyla birlikte sökülüp atılmadıkça, ara sıra piyonlar harcanacak, bir emperyalist güç diğerini kovalamaya çalışacak, belki onunla yer değiştirecek, ama Afrika halklarının kaderi değişmeden kalacaktır.

FİLİSTİN: TESLİMİYET ANLAŞMASININ YILDÖNÜMÜ

DİRENİŞ BÜYÜYEREK SÜRÜYOR

İsrail, İntifada ile başa çıkamadığı için FKÖ ile anlaşma yolunu seçmişti. İsrail'e İntifada'yı durdurma sözü veren Arafat, Gazze'ye Temmuz'94'de ayak basabildi. İntifada'nın bastırılması için gerçekleştirilen ittifak, Filistin emekçilerinin mücadele azmini ve direniş geleneğini başlangıçta olumsuz etkiledi. Fakat çok kısa bir zamanda etkisini yitirdi. Özerklik anlaşmasının boş vaatten başka bir şey olmadığı açığa çıktı. Bu hissedildiği andan itibaren, Filistin toplumunda büyük bir hareketlilik



Arafat ve Rabin'in Washington'da imzaladıkları özerklik anlaşması 13 Eylül günü birinci yılını doldurdu. Bu süre içerisinde sözkonusu anlaşmanın öngördüğü koşullar pratikte sınandı. Filistin halkı, artık işgal dönemi ile sözde yeni dönemi, alternatifsiz çözüm olarak dayatılan özerklik statüsünü kıyaslama olanaklarına sahiptir.

FKÖ ile İsrail pazarlıklarının lüks otel localarından sokağa sızmasıyla birlikte, Filistin sorununun çözüm gündemine girdiği doğrultusunda yoğun bir propaganda yürütülerek yapay bir "barış dinamiği" yaratılmak istendi. Ancak, harcanan tüm çabalara rağmen Filistin toplumunda istenilen ruh hali oluşturulamamıştır. FKÖ'nün başlattığı teslimiyet süreci durdurulamasa da, bazı Filistin örgütleri anlaşmaya başından itibaren açık bir tavır almaktadırlar.

Filistin halkı gün geçtikçe yapılan anlaşmanın gerçek muhtevasını daha iyi anlıyor. Esas amacın Filistin sorununun hasıraltı edilmesi, Filistin halkının direnişinin kırılması olduğunun bilincine varılıyor. Dolayısıyla, özerklik anlaşmasıyla başlatılan süreç, beklenenin ve umulanın tersine, mücadelenin alevlenmesine yolaçıyor. Yeni mücadele sürecine şimdilik Hamas, İslami Cihat örgütü gibi dinci gerici örgütler damgasını vurmaktadırlar.

İsrail İntifada ile başa çıkamadığı için FKÖ ile anlaşma yolunu seçmişti. İsrail'e İntifada'yı durdurma sözü veren Arafat, özellikle bu eylemi öne çıkardı. Gazze'ye Temmuz'94'de ayak basabildi. İntifada'nın bastırılması için gerçekleştirilen ittifak, Filistin emekçilerinin mücadele azmini ve direniş geleneğini başlangıçta olumsuz etkiledi. Fakat çok kısa bir zamanda etkisini yitirdi. Özerklik anlaşmasının boş vaatten başka bir şey olmadığı açığa çıktı. Filistin halkının temel ve acil taleplerine hiçbir şekilde cevap vermeyen bu teslimiyet antlaşması, İsrail'in politikasında da en ufak bir değişiklik yaratmadı. Bu hissedildiği andan itibaren, Filistin toplumunda büyük bir hareketlilik yaşanmaya başladı.

Filistin emekçileri her türlü mücadele yöntemini denemektedirler. Birbirini izleyen genel grevler, eskiden olduğu gibi yalnızca İsrail işgaline karşı gerçekleşmiyor. Fakat aynı zamanda FKÖ/Arafat yönetimini de hedef alıyor. Radikal eylemler devam ediyor. Yer yer İsrail ordusu ve kolonlarının terörüne karşı şiddetle cevap veriliyor.

İsrail ordusunun estirdiği günübirlik terör meşru görülürken, Tel-Aviv'deki otobüs suikastı ağız birliği ile kınandı. Günlerce demagojik bir kampanya yürütüldü. Emperyalist medya Filistin halkının mücadelesine gölge düşürmek ve karalamak için Propaganda malzemesi olarak kullanılabilecek yönlerini abartarak sorunun esasını gizlemeye çalıştı. Başka eylemler sözkonusu olduğunda ise sansüre başvurdu. Örneğin, onbinlerce polisin güvenliğini sağlamak için seferber edildiği İsrail-Ürdün anlaşmasının imza töreninin yapıldığı gün, Filistin, Arafat'ın da desteklemek zorunda kaldığı, eşine az rastlanır bir greve tanık oldu. Fakat burjuva medya bundan doğru dürüst söz etmedi.

***

İsrail-FKÖ arasında imzalanan Gazze-Eriha özerklik anlaşmasının bir kasaba muhtariyetliği statüsünden öte bir anlam taşımadığı bilinmektedir. Filistin halkının en haklı ve meşru hakları pazarlık masasında resmen satılmıştır. Bu yiğit, mücadeleci halkın icazetçi bir muhtariyete mahkum edilmek istenmesi karşısında yeni bir mücadele dönemini başlatmak dışında bir seçeneği yoktu. Nitekim bu süreç başlamış bulunuyor. İsrail'in FKÖ ile pazarlığa oturmasının nedenlerinin başında, Filistin halkının bir türlü dizginlenemeyen mücadelesi yani İntifada geliyordu. İsrail, FKÖ yönetimine bazı imtiyazlar tanıyarak İntifada'yı bastırma yolunu seçti. Filistin halkını FKÖ ile karşı karşıya getirerek Filistinliler'i kendi sorunları ile başbaşa bırakmak istedi. Böylece, işgal altındaki bölgelerde kendisi için baş ağrıtıcı bir sorun haline gelen Filistin halkının sürdürdüğü mücadelenin dolaysız sorumluluğundan kurtulacaktı.

Filistin Özerk İdaresi borç yoluyla devlet kurmaktadır. 13 Eylül '93 günü Rabin ve Arafat Beyaz Saray'ın bahçesinde anlaşma imzalarken, ABD başkan yardımcısı Albert Gore ile "barış mimarı" olarak anılan Amerikalı 25 yahudi ve Arap işadamından oluşan bir grup, bölgedeki en karlı sektör hangisidir ve ne tür yatırım yapılırsa en fazla kar sağlanır hesapları yapıyorlardı. Filistin halkına yardım götürmek, barışa katkıda bulunmak adı altında, sonuçta Gazze'de lüks bir otel ile Batı Şeria'da bir su şişesi imalathanesi kurmaya karar verdiler.

İntifada durmadığı için bu işadamları ve benzerleri, Filistin'e yatırım yapmayı henüz yeterince garantili görmüyorlar. Emperyalist devletlerin ve onun mali kurumlarının Filistin yönetimine kredi vermesi, İsrail'in yakacağı yeşil ışığa bağlı. Bu ise Filistin halkının mücadelesinin Filistin polislerince kırılması ile mümkündür. Arafat'ın "sıkıntıları" ancak bu çerçevede anlaşabilir. Arafat muhalefet ile başedemiyor. Bu nedenle de İsrail, emperyalist mali kurumlardan gelecek kredi ve hibe için "vize" veremiyor. Dolayısıyla mali musluklar açılmayınca, ya da en iyi ihtimalle damla damla akınca Arafat muhtarlığı, Filistin halkının yığınla sorununa çözüm getirmek biryana, polis ve memurların maaşlarının ödenmesinde bile zorlanıyor. Bu süreç Arafat'ın büsbütün güç durumda kalmasına ve büsbütün itibarsızlaşmasına yol açıyor.

Özerklik anlaşmasının yürürlüğe girmesinden bu yana, Arafat ile FKÖ polisinin esas misyonu, Gazze Şeridi'nde ve Batı Şeria'da mücadeleden yana olan akımları ezmeye çalışmaktan ibarettir. FKÖ bir kurtuluş hareketi olma konumundan vazgeçtiği gibi, Filistin halkının direnişine karşı bekçilik rolünü üstlenmiş bulunuyor.

Filistin halkı ve toprakları parsellenmiştir. İsrail'in FKÖ ve Ürdün ile imzaladığı ve Suriye ile pazarlıklarını sürdürdüğü anlaşma ile bu fiili duruma meşruluk kazandırılıyor. Örneğin Filistin toprakları ile bu bölgelerde yaşayanların çok farklı statüleri vardır: Otonom Filistin Gazze ve Eriha, işgal altındaki Filistin Batı Şeria, ilhak edilmiş Filistin Kudüs, İsrail vatandaşı Filistinliler, 1967'de sürülmüş Filistinliler, kovulmuş Filistinliler,

Arafat muhalefet ile başedemiyor. Bu nedenle de İsrail, emperyalist mali kurumlardan gelecek kredi ve hibe için "vize" veremiyor. Dolayısıyla mali musluklar açılmayınca, Arafat Muhtarlığı, Filistin halkının yığınla sorununa çözüm getirmek biryana, polis ve memurların maaşlarının ödenmesinde bile zorlanıyor. Bu, Arafat'ın büsbütün güç durumda kalmasına ve büsbütün itibarsızlaşmasına yol açıyor.

değişik kategorideki mültecıler, Ürdün, Lübnan, Suriye vb. bölge devletlerinde ikamet etmek zorunda kalan Filistinliler vb... vb...

Dikkate değer konulardan birisi de, dinci Hamas örgütünün yalnızca Ortadoğu'da değil neredeyse tüm dünyada şeytanlaştırılmasının gerisinde neyin yattığıdır. Yapılan propagandaya bakılarsa dünyada bu örgütten daha tehlikelisi yoktur. Bu yüzden İsrail'in biricik hedefi, bu örgütü her yol ve yönteme başvurarak etkisizleştirmektir.

Bu propaganda İran örneğini hatırlatıyor. İran da zamanında böyle şeytanlaştırılmıştı. Oysa aynı döneme ilşkin bugün artık tüm açıklığıyla ortaya çıkan bariz gerçekler var. Mollaların teokratik diktatörlüğüne karşı Humeyni'nin eski dışişleri bakanı Sadık Kutbizade, bir darbe düzenleyerek yönetimi ele geçirmeyi planlıyordu. Kutbizade, Humeyni rejimini teşhir etmek ve temsilcisi olduğu liberalleri ön plana çıkarmak amacıyla uluslararası bir destek arayışına girmiş ve bu amaçla ABD'ye elçi göndermişti. ABD'den alınan yanıt şuydu: "Biz komünizme karşı Humeyni'den daha iyi bir müttefik bulamayız.". Kutbizade, planı ortaya çıkartılarak kurşuna dizilmiştir.

İran ömeği, Hamas'a karşı koro halinde yürütülen propagandanın ve takınılan tavrın değişmez olmadığını da anlatıyor. Yani İsrail, FKÖ ve Arafat'ı sonuna kadar kullanacak, başta terör olmak üzere ekonomik, politik tüm yaptırımlar Filistin halkına karşı uygulanacak, tüm bu yöntemlerin sonuç vermediği koşullarda ise, dinci Hamas örgütüyle bile anlaşma yoluna gidilebilecektir. FKÖ'nün teslim bayrağını çekmesinin ardından, Filistin halkının mücadele dinamiği bu gerici örgütün potasına akıyor. Hamas, Filistin halkını dizginleme sözünü verdiği andan itibaren, İsrail ve emperyalist güçlerin başlıca muhatabı olma şansına sahiptir.

Geçtiğimiz temmuz ayında özerk bölgede serbest genel seçimlerin yapılması gerekiyordu. Arafat ve grubunun seçilme şansının zayıflığı anlaşılınca, İsrail muhalif grupların seçimlere katılmasına karşı çıkarak seçimi yaptırmadı.

Tarih, mücadeleci bir halkın, en temel haklarının böylesine ayaklar altına alınmasını sessizce sineye çekmeyeceğini göstermiştir. Halkların haklı mücadeleleri çarpıtılmış, saptırılmış, yanlış hedeflere yönlendirilmiş, kullanılmış fakat bastırılamamıştır. Filistin'de bir türlü kırılmayan mücadele dinamiği de bunu ortaya koyuyor.

Ortadoğu'da Pekiştirilen Emperyalist Hegemonyanın Yeni Adımı:

İsrail-Ürdün Antlaşması



ABD, soğuk savaşın son bulmasıyla oluşan ortamda Ortadoğu'daki hegemonyasını yaymaya çalışmaktadır. Körfez Savaşı, Filistin/İsrail özerklik anlaşması, ardından gündeme getirilen ve olağanüstü bir ivedilikle hazırlanıp imzalanan İsrail-Ürdün anlaşması, tüm bu adımlar ABD emperyalizminin Ortadoğu'daki en güvenilir müttefiği İsrail'e de dayanarak bölgedeki hegemonyasını pekiştirdiğini göstermektedir. Körfez savaşı vesilesiyle ABD, bölgedeki uyduları üzerindeki otoritesini yeniden tesis etti. Hegemonyasını sağlamlaştırabilmesi ve yayabilmesi ise, bölgedeki mücadele odaklarının tasfiye edilmesini gerektirmektedir. Bu çerçeve de ilk akla gelen kuşkusuz Filistin'di. Bu nedenle bölgedeki Pax Amerikana sürecinin tamamlanması için sırada Suriye beklemektedir. Hafız Esad rejiminin elinde, başta Lübnan sorunu olmak üzere, Filistinli bazı radikal gruplara lojistik destek sunmak türünden bazı önemli kozları bulunmaktadır. Daha iyi bir pazarlık yapabilme hesabıyla anlaşma sürecini geciktirmektedir. Amerikan hegomonyasının Ortadoğu'ya geçmişe nazaran daha sistemli ve daha güçlü bir biçimde dayatılmasının faturasını ise bölge halkları ödemektedir. Bu halkların başında ise, mücadele etmek ve direnmek dışında bir seçeneği ve kaybedeceği fazla birşeyi olmayan Filistin halkı gelmektedir.

HAİTİ'DE YAŞANAN NE?

Haiti 7 milyon nüfusa sahip küçük bir ülke. ABD'nin "arka bahçesi"nde yer alıyor. Bilindiği gibi Orta ve Güney Amerika ile çevrelenen adalar öteden beri ABD'nin "arka bahçesi" olarak nitelendiriliyor. Ve bu coğrafya ABD emperyalizmi tarafından "doğal bir egemenlik alanı" olarak görülüyor.

Haiti, Latin Amerika'nın en yoksul ülkesi. Toplam nüfusunun yaklaşık %70'i kırlarda yaşıyor. Yüksek doğum ve ölüm oranları nedeniyle Haiti, genç bir nüfusa sahip. 15 yaş altı nüfusun, toplam nüfusa oranı %40'lar civarında. Ekonomisi büyük ölçüde tarıma ve hafif sanayiye dayalı. Ücretler ise son derece düşük. Örneğin ABD'de yalnızca saat ücreti 15-17 dolar iken Haiti'de günlük ücret 1 dolar civarında. Bu iki rakam aynı zamanda, uluslararası kapitalizmin nasıl ve ne pahasına bir refah toplumu olduğunu ortaya koyuyor.

Bu fakir ve küçük Latin Amerika ülkesi kendi içinde de korkunç bir servet-sefalet kutuplaşmasını yaşıyor. Yaklaşık 5 aile, ordu ve bürokrasi ile beraber toplumun tüm zenginliğini ellerinde tutuyor ve denetliyor. Bu çelişkiye bir başka çelişki daha ekleniyor. Haiti nüfusunun önemli bir kesimini siyahlar oluşturmasına karşın, zenginlikleri büyük ölçüde Mulatto olarak adlandırılan azınlık etnik grup denetlemekte. Mulatto'lar siyahlarla Avrupalıların karışımı sonucu oluşmuş farklı bir etnik grup ve Haiti nüfusunun yalnızca %5'ini oluşturuyorlar.

Haiti, 1957-86 arasında Duvalier diktatörlüğü tarafından yönetildi. Bu yıllar boyunca ülkedeki tek parti, Duvalier'in Ulusal Birlik Partisi (PLN) idi. Mulatto azınlığının haklarını kısıtlama vaatleriyle iktidara gelen Duvalier,tam aksine Haiti oligarşisinin eli kanlı bir temsilcisi oldu. Daha sonraları Baba Duvalier'in yerini alan oğul Duvalier'de aynı çizgiyi sürdürdü. Halk arasında Tonton Mavaute'ler olarak bilinen, Duvalier rejiminin yarı-resmi terör çetesi bu dönemde binlerce Haitili'yi katletti. 30 yıllık bu kanlı iktidar 1986'da halkın öfke sellerinin altında ezildi. Oğul Duvalier ABD'ye sığındı. Tonton Mavaute'ler dağıtıldı. Ne var ki, bu öfke seli devrimci bir önderlik ve perspektiften yoksun olduğu için, giden yalnızca Duvalierler oldu. Onun yerini başka bir askeri terör rejimi aldı.

1990 yılında Haiti'de bir genel seçime gidildi. Bu seçimde iki güçlü aday vardı: Aristide ve M. Marc Bazin. Bunlardan M. Marc Bazin, Dünya Bankası eski görevlilerindendi ve arkasında ABD ile Haiti oligarşisinin açık desteği vardı. Bir papaz olan Aristide ise burjuva demokrat bir perspektif ve programa sahipti. Seçim süresince anti-Amerikancı bir propaganda yürüttü. ABD emperyalizmini ve Haiti oligarşisini rahatsız eden refomlar öneriyordu. Bu yüzden ABD ve Haiti oligarşisi ona "Gecekonduların Kızıl Papazı" adını taktılar. Aristide, seçimlerde yoksul halkın desteği ile %67'lik bir oy oranına ulaştı. Doğrusu ABD emperyalizmini ve Haiti oligarşisini şaşırtan ve telaşlandıran beklenmedik bir sonuçtu bu.

Bu süreçten sonra ABD ve Haiti oligarşisi iki uçlu bir strateji izlemeye başladı. Ya Aristide tümüyle ABD ve Haiti oligarşisinin çıkarları eksenine çekilecek ya da devrilecekti. CIA, Haiti ordusuyla işbirliği içinde planlar ve senaryolar üretmeye başladı. Aristide 1991'de bir askeri darbeyle devrildi. Darbecilerse, bugün ABD'nin sözde demokrasi düşmanlığıyla suçladığı Raul Cedren ve çetesiydi. O günlerde ABD tarafından bizzat finanse ediliyor, destekleniyorlardı. Peki ABD niçin dün desteklediği güçleri bugün "düşman" ilan ediyor?

Darbeciler bugün artık Haiti halkı nezdinde tümüyle yıpranmış durumdalar. Üç yılda 5000 kişiyi katleden bu kanlı çeteye karşı halk arasında ve Aristide taraftarlığı ekseninde ciddi ve her geçen gün büyüyen bir muhalefet oluşmuş bulunmaktadır. Darbeciler 4. yılda emperyalizmin ve Haiti oligarşisinin çıkarlarını gözeten bir istikrar sağlayamadıkları gibi halk arasındaki muhalefeti dizginleyebilecek bir güce de sahip değiller. Bu ise ABD'nin ve Haiti oligarşisinin yerleşik çıkarları açısından ciddi bir risk anlamına geliyor.

Gelinen yerde ABD'nin ve Haiti oligarşisinin çıkarlarını korumak, bu muhalefeti etkisizleştirmekle mümkün. Bu nedenle ABD, Haiti'yi işgal ettiği günlerde bile generallerin halk muhalefetini ezmelerine, göstermelik çıkışlar bir yana, göz yumuyordu. Dahası bir ikiyüzlülük belgesi olan Poit Au Prince anlaşması bu konuda generallere önemli bir teminat niteliği taşımaktadır. Bunu ise Aristide'i ehlileştirme planı izleyecek. Darbeden sonra ABD'ye sığınan ve sürgün yıllarında iyice ehlileşen Aristide, artık kitle muhalefetini dizginlemek gibi bir misyonu temsil ediyor. Ki, ABD'nin generaller rejimini gözden çıkarmasında bu faktörün son derece belirleyici bir yeri var.

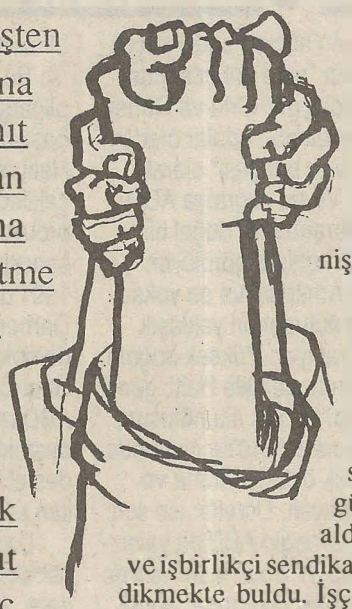
Kuşkusuz ABD emperyalizmi Haiti'yi işgal ederken başka bazı temel hedefler de gözetiyordu. Uluslararası rekabette gittikçe daha dezavantajlı bir konuma yuvarlanan ABD emperyalizmi, "ucuz işgücü cenneti" Haiti'ye bugün dünden daha ağır sömürü koşullarını da dayatmak niyetindedir. Haiti, bu açıdan önemli olanaklar sunuyor. Nitekim işgale, IMF ve Dünya Bankası'nın "yapısal uyum programı" da eşlik ediyor. Haiti, tüm kaynaklarını çok daha kötü koşullarda ABD'ye peşkeş çekmek zorunda bırakılıyor.

Haiti işgalinin ardındaki bir başka neden ise, ABD'nin kendi içine dönük ihtiyaçlarıdır. Ekonomik kriz içinde bulunan, Somali ve Bosna-Hersek'te işleri eline yüzüne bulaştıran ABD yönetimi, ABD halkı nezdinde ciddi bir güven erozyonu ile yüzyüze. Haiti işgaliyle ABD emperyalizmi bu açıdan da "kazanç" sağlamaya çalışıyor.

İşte demokrasi ambalajı içinde bize sunulmaya çalışılan işgalin özü ve gerçek nedenleri bunlar. Haiti'de gerçekleşen, önümüzdeki süreçte pek çok benzerini göreceğimiz sömürgeci bir işgalden başka bir şey değildir.

Cemtaş Direnişi Üzerine

İleri işçilerin dövülerek işten atılmaya çalışılmasına işçiler işi durdurarak yanıt verdiler. Kararlı, militan bir mücadeleyi sonuna dek başarıyla yürütme noktasında yetersizlik sözkonusuydu. Ama bu azgın sömürü ve terör ülkesinde Cemtaş işçileri için yapılacak tek şey kalıyordu; mevcut örgütlülük ve bilinç düzeyiyle mümkün olan en ileri mücadele hattında yer almak, eylem içinde bilinç ve örgütlülüklerini geliştirmenin araç ve yöntemlerini yaratmak...



İstanbul Esenyurt'ta kurulu ve 300 işçinin çalıştığı entegre bir tekstil konfekiyon fabrikası olan Cemtaş'ta direniş sürüyor.

Cemtaş işçilerini direnişe götüren koşullar aslında diğer kapitalist işletmelerde olduğundan çok da farklı değildir. Barbarlık sınırlarını zorlayan azgın bir sömürünün hüküm sürdüğü bu işletmede genç-yaşlı, kadın-erkek işçiler 40 derece sıcaklığa varan sağlıksız çalışma koşullarında düşük ücretle, mesai paraları bile ödenmeden çalıştırılıyor ve tüm bunlara boyun büküp şükretmeleri isteniyordu. Bu duruma karşı çıkan tek tük sesler, "beğenmeyen çeker gider" tehditleriyle ve estirilen terörle bastırılıyordu. Ne de olsa bunları bile bulamayan işsiz milyonlar kapıda bekliyordu. Ancak öncü, ileri işçiler çekip gitmenin çözüm olmadığını, gidilecek işyerlerinde de kendilerini benzer sorunların beklediğini, çözümün örgütlenerek direnmekten geçtiğini yılmadan, sabırla diğer işçilere anlattılar. Cemtaş kapitalistinin keyfi uygulamalarının tahammül sınırlarını aştığı bir noktada da direniş patlak verdi. İleri işçilerin dövülerek işten atılmaya çalışılmasına işçiler işi durdurarak yanıt verdiler. Evet, henüz örgütlülük ve bilinç düzeyleri sendikal anlamda bile tamamlanmamıştı. Kararlı, militan bir mücadeleyi sonuna dek başarıyla yürütme noktasında yetersizlik sözkonusuydu ama, Cemtaş kapitalistinin bu hazırlıklara seyirci kalıp, kendi mezarını kendi elleriyle hazırlaması da mümkün değildi. Bu azgın sömürü ve terör ülkesinde Cemtaş işçileri için yapılacak tek şey kalıyordu; mevcut örgütlülük ve bilinç düzeyiyle mümkün olan en ileri mücadele hattında yer almak, eylem içinde bilinç ve örgütlülüklerini geliştirmenin araç ve yöntemlerini yaratmak... İşçiler bu mücadele hattını seçerek direnişe geçtiler.

Direnişçilerin kararlı tutumuyla karşılaşan işveren çareyi işçilerin karşısına jandarma güçlerini, satın aldığı adamlarını ve işbirlikçi sendika bürokratlarını dikmekte buldu. İşçiler, gözaltına alınmaktan evlerinin geceyarısı taranmasına, işverenin sopalı adamlarınca saldırıya uğramaktan, sendika bürokratlarının aralarına gelerek işveren ağzından konuşmalarına kadar komple bir saldırıyla karşı karşıya kaldılar. Fakat sendikacıların önerdiği pasif, barışçıl mücadele yerine işyeri komitesinin önerdiği yöntemleri tercih ederek, sendikacı denetiminin egemen olduğu önceki direnişlere göre önemli bir ileri adım attılar. Rica ve minnet döneminin bittiğini kavrayan işçiler sendikacıların "çekilme" tehditlerine rağmen uzlaşmaya yanaşmadılar. Ama bu, direnen işçi kitlesinin tümüyle sendikacıların denetiminden çıktığı anlamına gelmiyordu. Nihayet gelinen noktada, gerek saldırılar, gerekse işverenin işçilerin çoğunun işe geri alınacağına dair vaatleri ve sendika bürokratı Ali Yılmaz'ın ihaneti direnişçi işçilerde kararsızlığa yolaçmış bulunuyor.

Sendika bürokratları radikal çıkışların kendilerini zora sokacağını ve mevcut iktidar dengeleri içinde rahat yaşamalarını güçleştireceğini biliyorlar. Kendilerini işverenlere şirin göstererek yaranmaya çalışan sendika bürokratlarından hiç bir beklentimiz olmamalıdır. Onlar olaya 240 üye ve getireceği aidat miktarı üzerinden bakıyorlar, bunu güvenceye almak ilk hedefleridir. Direnişe ilgileri haftada bir gün ziyaret etmekten öte geçmemektedir. Ayrıca, direnişçilerle görüşüp tartışan, öneriler getiren sınıf devrimcilerinden, Gebze direnişinin derslerini aktaran broşür vb. politik yayınların direniş yerine getirilmesinden ve işçiler tarafından ilgi görmesinden jandarmayı kışkırtmaya varacak kadar rahatsız olmuşlar, en sonunda da, işçilere, direnişten vazgeçip işe dönmelerini önerecek kadar alçalmışlardır.

İster patrondan, ister devletten ve isterse hain sendika bürokratlarından gelsin, tüm saldırılara rağmen bu direnişten kazançlı çıkan Cemtaş işçileri olacaktır. Belki şimdilik maddi kazanç değil, ama gelecek için maddi kazanımların da yolunu açacak çok değerli dersler anlamında manevi kazançtır bu. Bir başka adıyla sınıf bilinci. Çünkü bu direniş boyunca, "normal" dönemde öğrenemedikleri kadar hızlı biçimde, patronların, devletin ve sendika bürokrasisinin gerçek yüzünü öğrenmişlerdir. Kapitalist Abdullah Taşçı'nın kendilerine gösterdiği köle muamelesinin, kapitalizmin özünden kaynaklandığı ve tüm kapitalistlerin ortak özelliği olduğu; işçi dövme ve kurşunlama türünden şiddet biçimlerinin gerektiğinde kapitalistler tarafından devletin yetmediği yerde doğrudan kullanılabileceği bu süreçte bilince çıkmıştır. Burjuva devletin mafyayla içiçe geçtiği bir ülkede, Cemtaş patronunun bunlardan uzak ve temiz kalmasını beklemek de, zaten abesle iştigal olurdu.

PTT'de Bir Günlük Grev

Sermaye devleti; "Konfederasyondan gayrısını muhatap almam" oyunuyla, Kamu Çalışanları Sendikalar Platformu'nu, mücadeleyi bırakıp konfederasyon tartışmak gibi bir çıkmaz sokağa sürüklemiş görünüyor.

KÇSP, bu çıkmaz sokakta oyalanırken, bağlı sendikalarda, özellikle bu sendikaların üye tabanında huzursuz kıpırdanışlar da birikiyordu. Birikim ilk patlağını PTT ve Demir Yolları'nda verdi. Kamu çalışanlarının son altı yıllık mücadele sürecinin, deyim yerindeyse en kararlı ve kapsamlı eylemlerinden biri gerçekleşti. Haber iş kolu bir günlük grev yaptı. Grevi yer yer yürüyüş ve gösterilerle zenginleştirdi. Grev yaptı diyoruz. Çünkü KÇSP tarihinde sadece sağlık işkolunda mevzi olarak gerçekleştirilebilen bir kaç saatlik iş bırakma deneyleri dışında, tüm işkolunu kapsayan merkezi bir karar bile alınmamıştı bu güne dek. Oysa Tüm Haber-Sen'in bir günlük grevi, ülke çapında ve tüm iş kolunu bağlayan bir kararla başladı. Kaç ilde ve hangi oranda uygulanabildiği, Tüm Haber-Sen'in örgütlülük oranıyla birlikte değerlendirilebilir. Burada önemli olan sendikanın ve üyelerinin kararlı tutumudur. Ve Haber'ciler bu kararlılığı göstermişlerdir.

Bu grevin işaret ettiği önemli noktalardan biri, Haber işkolunun, KÇSP'nin girdiği çıkmazı ve bu çıkmazdaki pasifliği red tutumudur. Bu reddin önce Haber işkolunda başlamasında, bu alanın, devletin özelleştirme saldırısının ilk hedeflerinden biri olmasının Tüm Haber-Sen'in bürokratik evrimde oldukça geri kalması da rol oynamış görünüyor. Bu, hem grev kararının doğrudan gösterdiği, hem de, eylem ardından değerlendirme yapan PTT çalışanlarının görüşlerinde açığa çıkan bir durumdur.

Söz konusu "değerlendirme"ler, mücadele sürecinin PTT çalışanlarının bilinçlenmesinde yarattığı hızlı gelişimi açıkça ifade etmektedir. Öyle ki, "Mücadelemiz ekonomik istemlerin son sınırına gelip dayanmıştır. Artık süreç iktidar hedefine yönelmektir." tarzındaki saptamalar tartışma bile yaratmamıştır.

KÇSP'de belirli bir dönem eylemleriyle ve kararlılığıyla ve üzerinde "ücretli kölelik düzenine hayır!" şiarı yazılı bayrağı en önde taşıyan sağlık sektörü, Haber sektöründeki bu gelişmeyle birlikte daha güçlü ve daha kararlı adımlar atabilmenin olanaklarını da yakalamıştır. Bu iki sektör önderliğindeki KÇSP'ndeki bürokratik kast yönetimden uzaklaştırılabilirse, kamu çalışanlarının mücadelesindeki tıkanmayı aşma şansı yüksek olacaktır. Her iki alanda çalışan sosyalistlere, bu yönde önemli görevler düşmektedir.

OMAŞ'ta Direniş

Adana-Mersin E5 Karayolu üzerinde bulunan OMAŞ-Karton imalat fabrikasında sendikalaşmaya tahammül edemeyen işveren, toplu tensikat yaparak fabrika çalışanlarının tümünün işine son verdi. İşçiler yaklaşık iki haftadan bu yana işlerine geri dönmek ve sendika hakkı için işyeri önünde direnişini sürdürmektedirler.

26 Ekim günü Çukobirlik'te çalışan bir gurup işçinin dayanışma ziyaretiyle moralleri yükselen direnişçi işçiler, yıllardan bu yana asgari ücretle çalıştırıldıklarını, hiç bir hakkın söz konusu olmadığını, geçinemez duruma düştüklerini ve bu sorunlar karşısında yıllardır sessiz bir şekilde çalışmanın, buna katlanmanın çözüm olmadığını gördüklerini söylediler. Haklarını almak için mücadeleden başka bir seçeneklerinin olmadığını belirterek tepkilerini dile getirdiler.

İşverenler saldırılarını ayrım gözetmeksizin tüm işçi ve emekçilere karşı sürdürmektedirler. İşçi sınıfı bu saldırıların karşısına bütün bir sınıf halinde dikilmelidir. İşçiler bu günkü haklarını burjuvaziden koparmayı ve tek kurtuluş olan sosyalizmi kurmak için iktidarı ele geçirmeyi ancak dayanışma içinde olarak ve illegal ihtilalci sınıf partisinde örgütlenerek başarabilirler.

Kızıl Bayrak/ADANA

KIZIL POSTA

Kızıl Bayrak Dalgalanacak!

Kızıl Bayrak Susmayacak!



Merhaba!

11. sayımızla birlikte tüm okurlarımızı bir kez daha selamlıyoruz.

10. sayımız da İDGM tarafından toplatılmış bulunuyor. Sömürgeci sermaye diktatörlüğü şimdiye kadar hiçbir sayımızı gözden kaçırmadı. Bir taraftan "demokratikleşme" masalları düzerken, diğer taraftan bunların tamamen bir palavra olduğunu hiçbir ek kanıtlamaya yer bırakmayacak şekilde saldırılarını sürdürdü.

Son on beş gün, hem gazetemiz çalışanları hem de polis ve savcılar açısından oldukça yoğun geçti. Bizler, büyük EKİM DEVRİMİ'nin 77. yıldönümü nedeniyle yoğun kutlama çalışmaları başlattık. Hazırladığımız EKİM DEVRİMİ afişlerini, İstanbul'da ve bürolarımızın bulunduğu illerde ağırlıklı olarak fabrika çevrelerine astık. Bu konuda çıkarttığımız bir Özel sayı ise her zamanki gibi fabrikalarda dağıtıldı. Çalışmalarımız, "sosyalizm öldü" yaygaralarını ağzından düşürmeyen burjuva devletini oldukça rahatsız etmiş olacak ki, polislerini üzerimize saldı. Çalışanlarımız gözaltına alındı, işkenceden geçirildi. Hatta, sadece elinde Kızıl Bayrak bulunduğu için gözaltına alınan okurlarımız bile oldu.

Adana polisi, artık gelenekselleştirdiği büro baskınlarından birini daha yaptı. Ama bu kez, afişleme sırasında temsilcimizi ve iki okurumuzu gözaltına aldı ve temsilcimizi 3 gün rehin tuttu.

Sermaye düzeninin tüm bu baskı ve terörü, sınıf kinimizi daha fazla bilemekten başka hiç bir işe yaramıyor, yaramayacak. Saldırılar, sermaye diktatörlüğünü devirmek için verdiğimiz devrim ve sosyalizm kavgasını durduramayacak. Ve barbarlar nasıl ve ne kadar saldırırlarsa saldırsınlar Kızıl Bayrak yükselmeye, daha canlı dalgalanmaya devam edecek.



Kapitalizm Yıkılacak,
Sosyalizm kazanacak!

TV'ler Yoksullara da Açıldı(!)

Yakın zamana dek TV ekranlarına yalnızca burjuva aydınlar çıkarılırdı. Bu günse oldukça geri bilinçli ve özellikle din tarafından uyutulmuş yoksullar da çıkarılmaya başlandı.

TV'lerin bir Aras Kargo, bir Cemtaş direnişçisini değil de, en geri bilinç düzeyindeki insanları yayına çıkarmasının elbette bir nedeni var. Medya aracıyla yayılması istenen düşünce, işçi sınıfının bilinci değil, işçi sınıfına ve emekçi kitlelere sermaye tarafından empoze edilen burjuva bilinçtir. Özellikle de, burjuvazinin bu kesimlere layık gördüğü, dinci, ırkçı, soven görüşler. Bu gerici görüşlerin tümü de, ilericilik ve devrimcilik adı altında ve kemalizm ve laiklik söylemleriyle yayılmaktadır.

Sokaktaki adamın (bu en geri bilinçli emekçinin) birden bire medyanın gözdesi haline gelmesinin elbette bir anlamı var. Burjuvazi ve bütün ünlüleri, emekçi halkın gözünden düşeli beri, emekçi sınıflara burjuva ideolojisini yutturmanın olanakları tamamen tüketilmiş gibiydi. İşte tam bu aşamada burjuva medya, yeni bir olanak yarattı. Artık emekçi sınıflara burjuva ideolojisi, içlerinden birileri tarafından taşınacaktı. Böylece, dün vatandaşa sıkı sıkı kapalı tuttulan TV ekranları, bugün cömertçe açılıyordu. Tabii, burjuvazi tarafından belirlenmiş özel(!) ve seçkin(!) vatandaşlara...

S.Ceren/İSTANBUL

Kapitalist Barbarlığı Yeneceğiz

Burjuvazi, sosyalizmin yaşadığı yenilgi sonucunda zafer çığlıkları atıyor. Heryerde kapitalizmin egemenliğini ilan ediyor. Sosyalizmin bir hayal olduğunu söylüyor. Kapitalist barbarlığa tepki duyan kitlelere "bugün dünyada ne sol ne de sosyalizm kaldı! Sizlerin tekrar sola ve sosyalizme yönelmeniz ahmaklıktır!", diyor. Evet! Elbette haklılar. Bugün gerçekten sosyalizm bir yenilgi yaşamıştır. Ve tam da bu yüzden bugün dünya her zamankinden daha çirkindir. Tarihin hiçbir döneminde bugünkü kadar barbarlık görülmedi. Toplum bu kadar pisliğe batmadı. Sömürücüler bu kadar kan içmediler. Kürdistan'da akan kanlar, Bosna-Hersek'te yaşananlar, Somali, Ruanda, Haiti ve niceleri... Hepsi, ama hepsi kapitalist barbarlığın suç hanesinde yazılıdır. Bizler bütün bu pisliklerin kapitalizmden kaynaklandığını net bir biçimde görmekteyiz. Bu yüzden de değil sosyalizmden kaçmak, EKİM Devrimi'nin yükselttiği kızıl bayrağa çok daha sıkı sarılacağız. Ta ki, dünyayı fethedip, kapitalizmi bütün pislikleriyle beraber tarihin çöplüğüne gömene kadar. İşte kapitalistlere vereceğimiz cevap budur.

A.T/İSTANBUL

Yok olup gideceksin Demir-Çelik

Yüksek fırın, haddehane, çelikhane, kok
Senin gibi bir kuruluş yok
Zarar ediyormuş deyince, işçiler oldu şok
Yok olup gideceksin.

KARS'tan gelip, yetmişdörtte işbaşı yaptım.
Sana güvenip kombinayı bıraktım.
Çok gurbetçinin canını yakacaksın DEMİRÇELİĞİM
Yok olup gideceksin.

Karslı N. Kemal/KARABÜK

SON SÖZÜ DİRENENLER SÖYLER



KAVGAMIZDA YAŞIYORLAR

Amerikan işçi sınıfı 1 Mayıs 1886'da sekiz saatlik iş günü için ülke çapında genel greve gitti. 3 Mayıs'ta Chicago'da grevci işçilere ateş açan polis 4 işçiyi öldürdü. Ertesi gün, toplanan mitingi dağıtmak isteyen polisin üzerine atılan bomba sonucu 7 polis öldü. Bunu bahane gösteren burjuva devlet, 8 anarşist işçi önderini tutukladı ve olayla ilişkileri hiçbir şekilde kanıtlanmadığı halde idama mahkum etti. Mahkemeden 1 yıl sonra, bu önderlerden Albert Parsons, August Spies, Adolph Fischer ve George Engel 11 Kasım'da asıldılar.

İşçi sınıfı, kavgasının bu 4 yiğit insanını hiç bir zaman unutmadı.

Katledilişlerinin 107. yılında onurları ve kavgaları kavgamızda yaşıyor.

Devrimciler Ölür, Devrimler Sürer!

Faşist sermaye diktatörlüğü, kriz batağı içinde debelendikçe daha da batıyor ve battıkça saldırganlaşıyor. Devletin katliam çeteleri infazlarına hergün yenilerini eklemeye devam ediyor. Geçtiğimiz günlerde Mücadele Gazetesi Adana temsilcisi Ahmet ÖZTÜRK ile Sevgi ERDOĞAN Mersin'de bir ev baskınında, MLKP-K taraftarı Ecevit Balcı İstanbul Gülsuyu'nda bir pankart asma eylemi sırasında devlet güçlerince öldürüldüler. Kokuşmuş düzen, yaşamını ancak vahşileşerek, katliamlarla sürdürebilmektedir. Ama onu bunlarda kurtaramayacak ve döktüğü kanda boğulacaktır.

GEBZE DİRENİŞİ'nin ARDINDAN
Bir Kez Daha Küçük Burjuva Devrimciliğinin Eleştirisi
ÇIKTI
EKSEN YAYINCILIK

20 Temmuz Dersleri
ÇIKTI
EKSEN YAYINCILIK

Devrimci Demokrasi ve Sosyalizm
2. Baskı
ÇIKIYOR
EKSEN YAYINCILIK

Dünya'da ve Türkiye'de ÖZELLEŞTİRME SALDIRISI
ÇIKIYOR
EKSEN YAYINCILIK

Kızıl Bayrak, 15 Günlük Sosyalist Siyasal Gazete, ISSN 1300-3585 Sayı:11, Sahibi ve Yazı İşleri Md: Güray ÜLKÜ, EKSEN Basım Yayın Ltd. Şti.
İSTANBUL MERKEZ: Tiryaki Hasan Paşa Cad. Osman Kafkas H'an. No: 54/3, Aksaray Telefon/Fax: 0 (212) 632 73 56
ADANA: Cemal Gürsel Cad. Shell Karşısı, Vakıf İşhanı Kat:3 No:306 Telefon: 0 (322) 351 36 84
ANKARA: Tuna Cad. Çanakçı İşhanı No: 11/60, Kızılay Telefon: 0 (312) 433 13 29, **İZMİR:** 853. Sok. Bilen İşhanı No:6/604 Konak Telefon/Fax:0 (232) 445 21 50
BASKI : A.CEM Matbaacılık / İSTANBUL

Ekim Devrimi 77 Yaşında

"Torunlarımız kapitalist çağın kalıntılarıyla belgelerini
büyük bir merakla izleyecekler:
Nasıl olur da özel kişilerin ellerinde bulunabilir
yiyecek-içecek maddelerinin alım satımı;
Fabrikalar ve işletmeler nasıl olur da özel kişilerin ellerinde bulunabilir...
Bir insan başka bir insanı nasıl sömürebilir;
çalışmadan nasıl sırtüstü yaşayabiliyordu bir takım insanlar?
İşte tüm bunları kafalarında canlandırmakta zorluk çekecek torunlarımız.
Bugüne değin çocuklarımızın göreceği günlerden
masallardaymışcasına söz açılırdı.
Ama şimdi yoldaşlar, temelini attığımız sosyalist toplumun
bir düşler ülkesi olmadığını açık seçik görüyorsunuz.
Çocuklarımız daha büyük bir çabayla bu yapıyı yükselteceklerdir."
LENİN, 1 Mayıs 1919



SOSYALİZM KAZANACAK

Kızıl Bayrak
15 Günlük Sosyalist Siyasal Gazete